Acest document reprezintă un instrument de documentare, iar instituțiile nu își asumă responsabilitatea pentru conținutul său.

►**B**

REGULAMENTUL (CE) NR. 718/2007 AL COMISIEI

din 12 iunie 2007

de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA)

(JO L 170, 29.6.2007, p. 1)

Astfel cum a fost modificat prin:

		Jurnalul Oficial		
		NR.	Pagina	Data
►**M1**	Regulamentul (UE) nr. 80/2010 al Comisiei din 28 ianuarie 2010	L 25	1	29.1.2010
►**M2**	Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1292/2011 al Comisiei din 9 decembrie 2011	L 329	1	13.12.2011

▼B

REGULAMENTUL (CE) NR. 718/2007 AL COMISIEI

din 12 iunie 2007

de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA)

CUPRINS

Partea I	Dispoziții comune
Titlul I	Principiile și cadrul general al asistenței
Capitolul I	Obiect și principii
Capitolul II	Cadrul general al punerii în aplicare
Titlul II	Norme comune de punere în aplicare
Capitolul I	Principii
Capitolul II	Sisteme de gestionare și control
Secțiunea 1	Gestionarea descentralizată
Secțiunea 2	Alte forme de gestionare
Capitolul III	Contribuția financiară a Comunității Europene
Capitolul IV	Gestionarea financiară
Secțiunea 1	Angajamente bugetare
Secțiunea 2	Norme privind gestionarea descentralizată
Secțiunea 3	Norme privind gestionarea centralizată și în comun
Capitolul V	Evaluare și monitorizare
Capitolul VI	Publicitate, vizibilitate
Partea II	Dispoziții specifice
Titlul I	Componenta „asistență pentru tranziție și consolidarea instituțiilor”
Capitolul I	Obiectul asistenței și eligibilitatea
Capitolul II	Programare
Capitolul III	Punerea în aplicare
Secțiunea 1	Cadrul de punere în aplicare și principii
Secțiunea 2	Gestionarea financiară
Secțiunea 3	Evaluare și monitorizare
Titlul II	Componenta „cooperare transfrontalieră”
Capitolul I	Obiectul asistenței și eligibilitatea
Capitolul II	Programare
Secțiunea 1	Programe
Secțiunea 2	Operațiuni
Capitolul III	Punerea în aplicare
Secțiunea 1	Dispoziții generale

▼B

Secțiunea 2	Programe transfrontaliere între țările beneficiare și statele membre
Secțiunea 3	Programe transfrontaliere între țările beneficiare
Titlul III	Componentele „dezvoltare regională” și „dezvoltare a resurselor umane”
Capitolul I	Obiectul asistenței și eligibilitatea
Secțiunea 1	Componenta „dezvoltare regională”
Secțiunea 2	Componenta „dezvoltare a resurselor umane”
Capitolul II	Programare
Capitolul III	Punerea în aplicare
Secțiunea 1	Norme generale
Secțiunea 2	Gestionarea financiară
Secțiunea 3	Evaluare și monitorizare
Titlul IV	Componenta „dezvoltare rurală”
Capitolul I	Obiectul asistenței și eligibilitatea
Secțiunea 1	Obiectul asistenței
Secțiunea 2	Cerințe generale privind eligibilitatea și intensitatea ajutorului
Secțiunea 3	Eligibilitatea și cerințele specifice pentru asistența din cadrul axei prioritare 1
Secțiunea 4	Eligibilitatea și cerințele specifice în cadrul axei prioritare 2
Secțiunea 5	Eligibilitatea și cerințele specifice în cadrul axei prioritare 3
Secțiunea 6	Asistența tehnică
Capitolul II	Programare
Capitolul III	Punerea în aplicare
Secțiunea 1	Principii și gestionarea financiară
Secțiunea 2	Evaluare și monitorizare
Partea III	Dispoziții finale
Anexă	Criterii de acreditare

▼B

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului din 17 iulie 2006 de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA) ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

întrucât:

(1) Obiectul Regulamentului (CE) nr. 1085/2006 (denumit în continuare „Regulamentul IPA”) este de a furniza asistență pentru preaderare țărilor beneficiare și de a le sprijini în tranziția lor de la anexa II la anexa I la regulamentul în cauză și până la data aderării lor la Uniunea Europeană.

(2) Regulamentul IPA fiind unicul instrument de preaderare pentru perioada 2007-2013, normele pentru programarea și furnizarea asistenței în cadrul regulamentului în cauză ar trebui să fie raționalizate și reunite într-un singur regulament de punere în aplicare, care să reglementeze toate cele cinci componente stabilite în Regulamentul IPA (denumite în continuare „componentele IPA”).

(3) Pentru asigurarea coerenței, a coordonării și a eficienței, în special în contextul planului de acțiune al Comisiei spre un cadru integrat al controlului intern, sunt necesare norme comune de punere în aplicare a asistenței acordate în temeiul Regulamentului IPA pentru toate cele cinci componente IPA. Cu toate acestea, trebuie luate în considerare caracteristicile speciale ale componentelor IPA individuale.

(4) De asemenea, trebuie luate în considerare și diferențele de la nivelul contextelor socioeconomic, cultural și politic din țările beneficiare, deoarece acestea creează necesitatea unei abordări specifice și a unui sprijin diferențiat în funcție de statutul de candidat sau candidat potențial al unei țări, de contextul politic și economic, de nevoi, precum și de capacitățile de absorbție și de gestionare.

(5) Asistența furnizată în temeiul Regulamentului IPA trebuie să fie în conformitate cu politicile și acțiunile comunitare în domeniul asistenței externe.

(6) Asistența trebuie să se încadreze în domeniul de aplicare prevăzut la articolul 2 din Regulamentul IPA. Aceasta ar trebui să fie direcționată către sprijinirea unei game largi de măsuri de consolidare a instituțiilor în toate țările beneficiare. Asistența ar trebui să consolideze instituțiile democratice și statul de drept, să reformeze administrația publică, să realizeze reforme economice, să respecte drepturile omului și drepturile minorităților, să încurajeze egalitatea între sexe și nediscriminarea, să promoveze drepturile civile și dezvoltarea societății civile, să sprijine intensificarea cooperării regionale, precum și reconcilierea și reconstrucția și să contribuie la dezvoltarea durabilă, la reducerea sărăciei, precum și la un nivel înalt de protecție a mediului în aceste țări.

([1]) JO L 210, 31.7.2006, p. 82.

▼B

(7) În afară de aceasta, asistența pentru țările candidate ar trebui să se axeze asupra adoptării și a punerii în aplicare a întregului acquis comunitar, precum și a respectării criteriilor de aderare; ar trebui, de asemenea, să ajute la pregătirea țărilor candidate pentru programarea, gestionarea și punerea în aplicare a Fondului European de Dezvoltare Regională, a Fondului de coeziune, a Fondului Social European și a dezvoltării rurale la care vor avea acces după data aderării.

(8) Asistența pentru țările potențial candidate ar trebui să promoveze un anumit nivel de aliniere la acquis-ul comunitar și de apropiere față de criteriile de aderare, precum și operațiuni similare cu cele care vor deveni disponibile pentru țările candidate în cadrul componentelor IPA referitoare la dezvoltarea regională, dezvoltarea resurselor umane și dezvoltarea rurală.

(9) Pentru a garanta consecvența, complementaritatea și concentrarea asistenței, coerența și coordonarea acțiunilor realizate într-o anumită țară în cadrul diferitelor componente IPA ar trebui să fie asigurată la nivelul de planificare multianuală prevăzut la articolul 6 din Regulamentul IPA.

(10) Comisia și țările beneficiare ar trebui să semneze acorduri-cadru în vederea stabilirii principiilor cooperării lor în cadrul prezentului regulament.

(11) Trebuie să se specifice în mod clar care dintre metodele de gestionare prevăzute în Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene [1] se aplică în legătură cu fiecare dintre componente în conformitate cu Regulamentul IPA.

(12) În special, întrucât Regulamentul IPA prevede asistență în contextul procesului de preaderare, pentru punerea sa în aplicare trebuie utilizată o gestionare descentralizată a fondurilor, după caz, în scopul de a îmbunătăți însușirea gestionării asistenței de către țările beneficiare. Cu toate acestea, ar trebui să fie posibilă utilizarea unei gestionări centralizate, în comun și repartizate atunci când este nevoie.

(13) În situația unei gestionări descentralizate, trebuie să fie specificate clar rolurile și obligațiile respective ale Comisiei și ale țărilor beneficiare. Dispozițiile privind țările beneficiare ar trebui să fie incluse în acordurile-cadru, în acordurile sectoriale sau în acordurile de finanțare.

(14) Este necesară stabilirea unor norme detaliate pentru gestionarea financiară a fondurilor în conformitate cu Regulamentul IPA, în funcție de metoda de gestionare care urmează să fie utilizată pentru punerea în aplicare a asistenței. Obligațiile țărilor beneficiare în această privință ar trebui să fie prevăzute în acordurile-cadru, în acordurile sectoriale sau în acordurile de finanțare.

[1] JO L 248, 16.9.2002, p. 1. Regulament, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1995/2006 (JO L 390, 30.12.2006, p. 1).

▼B

(15) În afară de evaluarea generală a Regulamentului IPA prevăzută la articolul 22 din acesta, asistența furnizată în conformitate cu Regulamentul IPA ar trebui să fie monitorizată și evaluată periodic. În special, programele ar trebui să facă obiectul unei evaluări de către comitete de monitorizare speciale, iar punerea în aplicare generală a asistenței acordate în temeiul Regulamentului IPA ar trebui să fie controlată în mod periodic.

(16) Vizibilitatea programelor de asistență IPA și efectele lor asupra cetățenilor țărilor beneficiare sunt de o importanță primordială pentru asigurarea unei conștientizări publice a acțiunilor UE și pentru a crea o imagine consecventă a măsurilor respective în toate țările beneficiare, în conformitate cu planul de acțiune al Comisiei pentru îmbunătățirea comunicării privind Europa, Cartea albă a Comisiei privind o politică europeană de comunicare și strategia de comunicare privind extinderea pentru 2005-2009.

(17) Întrucât Regulamentul IPA se aplică începând cu 1 ianuarie 2007, normele Comisiei pentru punerea în aplicare a regulamentului menționat anterior trebuie, la rândul lor, să se aplice începând cu aceeași dată de 1 ianuarie 2007.

(18) Dispozițiile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului IPA,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

PARTEA I

DISPOZIȚII COMUNE

TITLUL I

PRINCIPIILE ȘI CADRUL GENERAL AL ASISTENȚEI

CAPITOLUL I

Obiect și principii

Articolul 1

Obiectul

Prezentul regulament instituie normele de punere în aplicare ce reglementează furnizarea de către Comunitate a asistenței de preaderare instituite de Regulamentul (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului (IPA), „Regulamentul IPA”.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „țară beneficiară”: orice țară menționată în anexa I sau anexa II la Regulamentul IPA;

2. „pachetul de extindere”: un set de documente prezentat în fiecare an Consiliului și Parlamentului European de către Comisie, a cărui parte strategică și politică cuprinde revizuirile, după caz, ale parteneriatelor de aderare și ale parteneriatelor europene, rapoartele periodice pentru fiecare țară și documentul de strategie al Comisiei. Un cadru financiar indicativ multianual completează pachetul;

▼B

3. „acord-cadru”: un acord încheiat între Comisie și țara beneficiară și care se aplică tuturor componentelor IPA, stabilind principiile cooperării între țara beneficiară și Comisie în temeiul prezentului regulament;

4. „acord sectorial”: un acord referitor la o anumită componentă IPA, elaborat, după caz, de Comisie și de țara beneficiară și care stabilește dispozițiile relevante care trebuie respectate și care nu sunt cuprinse în acordul-cadru sau acordurile de finanțare aplicabile țării în cauză;

5. „acord de finanțare”: un acord anual sau multianual încheiat între Comisie și țara beneficiară, în urma unei decizii de finanțare din partea Comisiei prin care este aprobată contribuția comunitară la un program sau o operațiune care fac parte din domeniul de aplicare a prezentului regulament;

6. „neregulă”: orice încălcare a unei dispoziții din normele și contractele aplicabile care decurge dintr-un act sau omisiune a unui operator economic și care are sau ar avea efectul de a aduce prejudicii bugetului general al Uniunii Europene prin introducerea unei cheltuieli nejustificate în bugetul general;

7. „exercițiu financiar”: de la 1 ianuarie la 31 decembrie;

8. „beneficiar final”: organismul sau întreprinderea, din sectorul public sau privat, care răspunde de inițierea sau de inițierea și punerea în aplicare a operațiunilor. În contextul sistemelor de ajutoare, beneficiarii finali sunt întreprinderi publice sau private care realizează un proiect individual și primesc ajutoare publice;

9. „contribuție comunitară”: partea din cheltuielile eligibile care este finanțată de către Comunitate;

10. „cont în euro”: cont bancar purtător de dobândă, deschis de fondul național la o instituție financiară sau la o autoritate financiară, în numele țării beneficiare și sub responsabilitatea acesteia, în scopul primirii plăților efectuate de Comisie;

11. „cheltuieli publice”: orice contribuție publică la finanțarea operațiunilor a cărei origine este Comunitatea Europeană sau bugetul autorităților publice ale țării beneficiare și orice contribuție la finanțarea operațiunilor a cărei origine este bugetul organismelor de drept public sau al asociațiilor alcătuite din una sau mai multe autorități regionale sau locale sau organisme de drept public;

12. „cheltuieli totale”: cheltuielile publice și orice contribuție privată la finanțarea operațiunilor.

Articolul 3

Principii ale asistenței

Comisia asigură aplicarea principiilor următoare în cadrul asistenței furnizate în temeiul Regulamentului IPA:

— asistența furnizată respectă principiile coerenței, complementarității, coordonării, parteneriatului și concentrării;

— asistența este conformă cu politicile UE și favorizează alinierea la acquis-ul comunitar;

— asistența respectă principiile bugetare prevăzute în Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002;

— asistența este adaptată nevoilor identificate în procesul de extindere și capacităților de absorbție ale țării beneficiare. Aceasta reflectă, de asemenea, experiența acumulată în trecut;

— se încurajează puternic însușirea programării și a punerii în aplicare a asistenței de către țara beneficiară și se asigură o vizibilitate adecvată intervenției UE;

▼B

— operațiunile sunt pregătite în mod adecvat, cu obiective clare și verificabile, care urmează să fie realizate într-o anumită perioadă de timp;

— trebuie prevenită orice discriminare bazată pe sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală în decursul diferitelor etape ale punerii în aplicare a asistenței;

— obiectivele asistenței pentru preaderare sunt urmărite în cadrul dezvoltării durabile și al promovării, de către Comunitate, a obiectivului de protecție și îmbunătățire a mediului.

Articolul 4

Priorități ale asistenței

Asistența pentru o anumită țară beneficiară se bazează pe prioritățile identificate în documentele următoare, în cazul în care acestea există:

— parteneriatul european;

— parteneriatul pentru aderare;

— programul național pentru adoptarea acquis-ului;

— rapoartele și documentul de strategie incluse în pachetul de extindere anual al Comisiei;

— acordul de stabilizare și asociere;

— cadrul de negocieri.

Se iau în considerare și prioritățile prevăzute în strategiile naționale, atunci când sunt compatibile cu obiectivele de preaderare și domeniul de aplicare prevăzut în Regulamentul IPA.

CAPITOLUL II

Cadrul general al punerii în aplicare

Articolul 5

Documente indicative de planificare multianuală

(1) Documentul indicativ de planificare multianuală asigură coerența și complementaritatea necesare între componentele IPA într-o anumită țară beneficiară. Documentul reflectă, în special, principiile prevăzute la articolul 9.

(2) În conformitate cu dispozițiile articolului 20 alineatul (3) din Regulamentul IPA și în contextul consultării prevăzute la articolul 6 alineatul (1) din regulamentul menționat anterior, Comisia depune eforturi pentru a acorda suficient timp părților interesate relevante, inclusiv statelor membre, pentru a-și prezenta observațiile privind documentul.

(3) Pentru fiecare dintre țările în cauză, documentele indicative de planificare multianuală cuprind:

(a) un istoric general, inclusiv o scurtă descriere a procesului de consultări cu țara beneficiară și în cadrul acesteia;

(b) descriere a obiectivelor de cooperare ale Uniunii Europene în țara respectivă;

(c) evaluare consolidată a aspectelor problematice, a necesităților și a importanței relative a priorităților asistenței;

(d) prezentare a cooperării din trecut și din prezent a Uniunii Europene, care să includă o analiză a necesităților și a capacității de absorbție, și a lecțiilor învățate, precum și a activităților relevante ale celorlalți donatori, atunci când aceste informații sunt disponibile;

▼B

(e) pentru fiecare componentă, o descriere a modului în care evaluarea consolidată menționată la litera (c) de mai sus este transpusă în opțiuni strategice, precum și o descriere a principalelor sectoare din țara în cauză care au fost alese pentru a primi asistență, însoțită de o descriere a rezultatelor preconizate;

(f) alocările financiare indicative pentru principalele domenii de intervenție din cadrul fiecărei componente IPA.

(4) Programele regionale și orizontale pot constitui obiectul unor documente separate și specifice de planificare multianuală indicative, cu mai mulți beneficiari.

Articolul 6

Programele multianuale sau anuale

(1) Documentele indicative de planificare multianuală sunt puse în aplicare prin programe multianuale sau, în funcție de componentă, programe anuale, astfel cum se prevede la articolul 7 din Regulamentul IPA.

(2) Programele multianuale sau programele anuale sunt formate din documente înaintate de țara beneficiară sau elaborate de Comisie în cazul programelor regionale și orizontale și adoptate de Comisie. Programele prezintă un ansamblu coerent de axe prioritare, orice măsuri sau operațiuni adecvate, precum și o descriere a contribuției financiare necesare pentru punerea în aplicare a strategiilor definite în documentele indicative de planificare multianuală.

Programele sunt subîmpărțite în axe prioritare, fiecare dintre acestea definind un obiectiv global care trebuie atins și care, în funcție de componenta IPA avută în vedere, trebuie pus în aplicare prin măsuri, care pot să fie subîmpărțite în operațiuni, sau direct prin operațiuni.

Operațiunile cuprind un proiect sau un grup de proiecte pus în aplicare de Comisie, inițiat sau inițiat și pus în aplicare de unul sau mai mulți beneficiari finali, pe baza cărora se pot îndeplini obiectivele măsurii și/sau se poate îndeplini axa prioritară la care se raportează.

(3) În conformitate cu articolul 20 din Regulamentul IPA, părțile interesate relevante, inclusiv statele membre, sunt consultate în cursul procesului de programare, conform dispozițiilor prevăzute în partea II. Comisia și/sau țara beneficiară depun eforturi pentru a acorda suficient timp părților interesate să își prezinte observațiile în acest context.

Articolul 7

Acorduri-cadru și acorduri sectoriale

(1) Comisia și țara beneficiară încheie un acord-cadru, pentru a stabili și conveni asupra regulilor de cooperare privind asistența financiară acordată de CE țării beneficiare. După caz, acordul-cadru poate fi completat printr-un acord sectorial sau prin mai multe acorduri sectoriale cu dispoziții specifice privind anumite componente.

(2) Asistența în temeiul Regulamentului IPA poate fi furnizată țării beneficiare numai după încheierea și intrarea în vigoare a acordului-cadru prevăzut la alineatul (1).

În cazul în care a fost încheiat un acord sectorial cu țara beneficiară, asistența în temeiul Regulamentului IPA poate fi acordată, în cadrul componentei IPA vizate de acordul sectorial, numai după intrarea în vigoare a acordului-cadru și a acordului sectorial.

▼B

Prin derogare de la primul paragraf, atunci când nu s-a încheiat un acord-cadru sau atunci când acordul-cadru în vigoare, încheiat conform Regulamentelor (CEE) nr. 3906/89 ([1]), (CE) nr. 1267/1999 ([2]), (CE) nr. 1268/1999 ([3]), (CE) nr. 2500/2001 ([4]) sau (CE) nr. 2666/2000 ([5]) ale Consiliului, nu prevede dispozițiile minime menționate la alineatul (3), aceste dispoziții minime se stabilesc în acordurile de finanțare.

(3) Acordul-cadru include, în special, dispoziții privind:

(a) regulile generale în domeniul asistenței financiare comunitare;

(b) stabilirea structurilor și a autorităților necesare pentru gestionare și menționate la articolele 21, 32 și 33, precum și orice alte organisme specifice relevante;

(c) responsabilitățile comune ale structurilor, ale autorităților și ale organismelor menționate anterior, în conformitate cu principiile prevăzute la articolele 22, 23, 24, 25, 26, 28 și 29;

(d) cerințele și condițiile privind controlul pentru:

(i) acreditarea și monitorizarea acreditării ordonatorului de credite național de către responsabilul competent în materie de acreditare, în conformitate cu principiile prevăzute la articolele 11, 12 și 15;

(ii) acreditarea și monitorizarea acreditării structurii de execuție de către ordonatorul de credite național, în conformitate cu principiile prevăzute la articolele 11, 13 și 16;

(iii) delegarea, de către Comisie, a competențelor în materie de gestionare, în conformitate cu principiile prevăzute la articolele 11, 14 și 17;

(e) întocmirea unei declarații anuale de asigurare de către ordonatorul de credite național, în conformitate cu articolul 27;

(f) norme privind achizițiile publice, în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 și Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei ([6]) de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002;

(g) încetarea programelor în conformitate cu articolele 47 și 56;

(h) definițiile neregulii, în conformitate cu articolul 2, ale fraudei, precum și definiția corupției active și pasive, conform celor prevăzute în legislația comunitară; obligația țării beneficiare de a lua măsuri preventive adecvate împotriva corupției active și pasive, măsuri antifraudă și acțiuni corective; normele privind recuperarea fondurilor în caz de neregulă sau fraudă;

(i) recuperările și corecțiile și ajustările financiare, în conformitate cu articolele 49 și 50;

([1]) JO L 375, 23.12.1989, p. 11.
([2]) JO L 161, 26.6.1999, p. 73.
([3]) JO L 161, 26.6.1999, p. 87.
([4]) JO L 342, 27.12.2001, p. 1.
([5]) JO L 306, 7.12.2000, p. 1.
([6]) JO L 357, 31.12.2002 p. 1.

▼B

(j) normele privind supravegherea, controlul și auditul efectuate de Comisie și de Curtea Europeană de Conturi;

(k) normele privind taxele, drepturile vamale și alte taxe fiscale;

(l) cerințele de informare și de publicitate.

(4) După caz, poate fi încheiat un acord sectorial referitor la o anumită componentă IPA și care să completeze acordul-cadru. Fără a aduce atingere dispozițiilor prevăzute în acordul-cadru, acordul sectorial cuprinde dispoziții detaliate și specifice privind gestionarea, evaluarea și controlul componentei în cauză.

(5) Într-o anumită țară beneficiară, acordul-cadru este aplicabil tuturor acordurilor de finanțare în conformitate cu dispozițiile articolului 8.

În cazul în care există, acordul sectorial referitor la o anumită componentă este aplicabil tuturor acordurilor de finanțare încheiate în cadrul componentei în cauză.

Articolul 8

Decizii și acorduri de finanțare

(1) Deciziile Comisiei de adoptare a unor programe multianuale sau anuale îndeplinesc cerințele necesare pentru a constitui decizii de finanțare în conformitate cu articolul 75 alineatul (2) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002.

(2) Atunci când decizia de finanțare necesită acest lucru, Comisia și țara beneficiară în cauză încheie un acord de finanțare. Acordurile de finanțare pot fi încheiate pe o bază anuală sau multianuală în conformitate cu articolul 39.

(3) Fiecare program constituie o parte integrantă a acordului de finanțare.

(4) Acordurile de finanțare prevăd:

(a) dispoziții prin care țara beneficiară acceptă asistența comunitară și își exprimă acordul cu privire la regulile și procedurile privind plățile acordate în cadrul asistenței respective;

(b) modalitățile de gestionare a asistenței, inclusiv metodele și responsabilitățile corespunzătoare punerii în aplicare a programului anual sau multianual și/sau a operațiunilor;

▼M1

(c) dispoziții privind stabilirea și actualizarea periodică, de către țara beneficiară, a unei foi de parcurs cu referințe și termene-limită indicative în vederea realizării descentralizării fără controale *ex ante* de către Comisie, după cum este menționat la articolele 14 și 18. Aceste dispoziții nu sunt necesare decât pentru componentele sau programele în cazul cărora Decizia Comisiei privind delegarea competențelor de gestionare menționată la articolul 14 prevede efectuarea unor controale *ex ante* de către Comisie.

▼B

TITLUL II

NORME COMUNE DE PUNERE ÎN APLICARE

CAPITOLUL I

Principii

Articolul 9

Coerența punerii în aplicare a asistenței

(1) Asistența în temeiul Regulamentului IPA este coerentă și coordonată în cadrul fiecărei componente IPA, precum și între acestea, atât la nivelul planificării, cât și la cel al programării.

(2) Trebuie evitate orice suprapuneri între acțiuni prevăzute de componente diferite și nu se finanțează nici o cheltuială în mai mult de o operațiune.

Articolul 10

Principii generale de punere în aplicare a asistenței

(1) Cu excepția cazului în care se dispune altfel la alineatele (2), (3) și (4), gestionarea descentralizată, prin care Comisia încredințează gestionarea anumitor acțiuni țării beneficiare, păstrând însă responsabilitatea finală generală pentru execuția generală a bugetului în conformitate cu articolul 53c din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 și cu dispozițiile relevante din Tratatele CE, se aplică punerii în aplicare a asistenței în temeiul Regulamentului IPA.

În sensul asistenței în temeiul Regulamentului IPA, gestionarea descentralizată cuprinde cel puțin licitațiile, atribuirea contractelor și plățile.

În situația unei gestionări descentralizate, operațiunile sunt puse în aplicare în conformitate cu dispozițiile articolului 53c din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002.

(2) Gestionarea centralizată, conform definiției de la articolul 53a din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002, poate fi utilizată în cadrul componentei „asistență pentru tranziție și consolidarea instituțiilor”, în special pentru programe regionale și orizontale, precum și în cadrul componentei „cooperare transfrontalieră”. De asemenea, poate fi utilizată și pentru asistența tehnică din cadrul oricăreia dintre componentele IPA.

În situația unei gestionări centralizate, operațiunile sunt puse în aplicare în conformitate cu dispozițiile articolului 53 litera (a) și ale articolelor 53a și 54-57 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002.

(3) Gestionarea în comun, astfel cum este definită la articolul 53d din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002, poate fi utilizată în cadrul componentei „asistență pentru tranziție și consolidarea instituțiilor”, în special pentru programe regionale și orizontale și pentru programe care implică organizații internaționale.

În situația unei gestionări în comun cu organizații internaționale, operațiunile sunt puse în aplicare în conformitate cu dispozițiile articolului 53 litera (c) și ale articolului 53d din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002.

(4) Gestionarea repartizată, astfel cum este definită la articolul 53b din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002, poate fi utilizată în cadrul componentei „cooperare transfrontalieră”, pentru programe transfrontaliere care implică state membre.

▼B

În situația unei gestionări repartizate cu un stat membru, operațiunile sunt puse în aplicare în conformitate cu dispozițiile articolului 53 litera (b), ale articolului 53b și ale titlului II al părții II din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002.

CAPITOLUL II

Sisteme de gestionare și control

Secțiunea 1

Gestionarea descentralizată

Subsecțiunea 1

Acreditarea și delegarea competențelor de gestionare

Articolul 11

Cerințe comune

(1) Înainte de a lua decizia de a delega unei țări beneficiare competențele de gestionare referitoare la o componentă, un program sau o măsură, Comisia se asigură că țara în cauză îndeplinește condițiile menționate la articolul 56 alineatul (2) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002, în special cu privire la sistemele de gestionare și control stabilite, și că acreditările prevăzute la articolele 12 și 13 sunt în vigoare.

(2) În acest scop, sistemele de gestionare și control instituite în țara beneficiară trebuie să permită efectuarea de controale eficiente cel puțin în domeniile specificate în anexă. Dispozițiile privind alte domenii prevăzute în acordurile sectoriale sau de finanțare se aplică în mod suplimentar față de prezentul regulament.

(3) Atunci când anumitor persoane le-a fost încredințată responsabilitatea pentru o activitate în legătură cu gestionarea, punerea în aplicare și controlul programelor, țara beneficiară permite persoanelor în cauză să exercite sarcinile ce le revin cu privire la responsabilitatea respectivă, inclusiv în cazurile în care nu există o legătură ierarhică între acestea și organismele care participă la activitatea respectivă. În special, țara beneficiară acordă acestor persoane autoritatea de a stabili, prin modalități de execuție oficiale între ele și organismele în cauză:

(a) un sistem adecvat pentru schimbul de informații, inclusiv competența de a solicita informații și dreptul de acces la documente și la personal, la fața locului, dacă acest lucru este necesar;

(b) normele care trebuie respectate;

(c) procedurile care trebuie aplicate.

(4) Orice alte cerințe specifice aferente componentelor care au fost stabilite în acorduri sectoriale sau acorduri de finanțare se aplică în mod suplimentar față de prezentul regulament.

▼B

Articolul 12

Acreditarea ordonatorului de credite național și a fondului național

(1) Responsabilul competent în materie de acreditare menționat la articolul 24 este însărcinat cu acreditarea ordonatorului de credite național descris la articolul 25, atât în calitatea sa de responsabil al fondului național în conformitate cu articolul 25 alineatul (2) litera (a), cât și cu privire la capacitatea sa de a îndeplini responsabilitățile prevăzute la articolul 25 alineatul (2) litera (b). Acreditarea ordonatorului de credite național include și fondul național descris la articolul 26.

(2) Înainte de acreditarea ordonatorului de credite național, responsabilul competent în materie de acreditare se asigură că cerințele aplicabile prevăzute la articolul 11 sunt îndeplinite, pe baza unui aviz de audit elaborat de un auditor extern, independent din punct de vedere funcțional de toți actorii din cadrul sistemelor de gestionare și control. Avizul de audit se bazează pe verificări efectuate în conformitate cu standardele de audit acceptate la nivel internațional.

(3) Responsabilul competent în materie de acreditare trebuie să notifice Comisiei acreditarea ordonatorului de credite național cel târziu la data notificării acreditării primei structuri de execuție, conform descrierii prevăzute la articolul 13 alineatul (3). Responsabilul competent în materie de acreditare furnizează toate informațiile suplimentare relevante cerute de Comisie.

(4) Responsabilul competent în materie de acreditare informează de îndată Comisia cu privire la orice modificări privind ordonatorul de credite național sau fondul național. Atunci când o modificare afectează ordonatorul de credite național sau fondul național în legătură cu cerințele aplicabile prevăzute la articolul 11, responsabilul competent în materie de acreditare trimite Comisiei o evaluare a consecințelor modificării în cauză asupra validității acreditării. Atunci când o astfel de modificare este substanțială, responsabilul competent în materie de acreditare notifică, de asemenea, Comisiei decizia sa cu privire la acreditare.

Articolul 13

Acreditarea structurii de execuție

(1) Ordonatorul de credite național este însărcinat cu acreditarea structurilor de execuție menționate la articolul 28.

(2) Înainte de a acredita o structură de execuție, ordonatorul de credite național se asigură că cerințele prevăzute la articolul 11 sunt îndeplinite de structura de execuție în cauză. Asigurarea menționată anterior se face pe baza unui aviz de audit elaborat de un auditor extern, independent din punct de vedere funcțional de toți actorii din cadrul sistemelor de gestionare și control. Avizul de audit se bazează pe verificări efectuate în conformitate cu standardele de audit acceptate la nivel internațional.

(3) Ordonatorul de credite național trebuie să notifice Comisiei acreditarea structurilor de execuție și să furnizeze toate informațiile suplimentare relevante cerute de Comisie, inclusiv o descriere a sistemelor de gestionare și control.

Articolul 14

Delegarea de către Comisie a competențelor în materie de gestionare

(1) Înainte de a delega competențele în materie de gestionare, Comisia analizează acreditările menționate la articolele 12 și 13 și examinează procedurile și structurile oricăruia dintre organismele sau autoritățile în cauză din țara beneficiară. Această procedură poate include verificări la fața locului efectuate de către serviciile Comisiei sau de către o firmă de audit subcontractantă.

▼B

(2) În decizia sa de delegare a competențelor în materie de gestionare, Comisia poate stabili condiții suplimentare pentru a se asigura de îndeplinirea cerințelor menționate la articolul 11. Aceste condiții suplimentare trebuie să fie îndeplinite într-o perioadă de timp stabilită de Comisie pentru ca delegarea competențelor de gestionare să rămână în vigoare.

(3) Decizia Comisiei privind delegarea competențelor de gestionare prevede lista eventualelor controale *ex ante* care vor fi efectuate de Comisie în etapa procedurii de licitație pentru atribuirea de contracte, a lansării cererilor de propuneri și a atribuirii contractelor și subvențiilor. Lista poate varia în funcție de componentă sau de program. Controalele *ex ante* se aplică, în funcție de componentă sau de program, până când Comisia permite gestionarea descentralizată fără controale *ex ante*, după cum este menționat la articolul 18.

(4) Decizia Comisiei poate prevedea dispoziții privind suspendarea sau retragerea delegării competențelor în materie de gestionare cu privire la anumite organisme sau autorități.

Articolul 15

Retragerea sau suspendarea acreditării ordonatorului de credite național și fondului național

(1) După delegarea competențelor în materie de gestionare de către Comisie, responsabilul competent în materie de acreditare este însărcinat cu monitorizarea îndeplinirii permanente a tuturor condițiilor de menținere a acreditării și informează Comisia despre orice modificare substanțială intervenită cu privire la acestea.

(2) În cazul în care oricare dintre cerințele prevăzute la articolul 11 nu este îndeplinită sau nu mai este îndeplinită, responsabilul competent în materie de acreditare suspendă sau retrage acreditarea ordonatorului de credite național și informează de îndată Comisia despre decizia sa și cu privire la motivele acestei decizii. Responsabilul competent în materie de acreditare se asigură că cerințele în cauză sunt din nou îndeplinite înainte de a reacorda acreditarea. Această asigurare se bazează pe un aviz de audit elaborat în conformitate cu dispozițiile articolului 12 alineatul (2).

(3) Atunci când acreditarea ordonatorului de credite național este retrasă sau suspendată de către responsabilul competent în materie de acreditare, se aplică dispozițiile prezentului alineat.

Comisia încetează orice transfer de fonduri către țara beneficiară în perioada de timp în care acreditarea nu este în vigoare.

Pe perioada în care acreditarea nu este în vigoare toate conturile în euro sau conturile în euro aferente componentelor în cauză se blochează și nici o plată efectuată de fondul național din acele conturi în euro care sunt blocate nu este considerată eligibilă pentru finanțare comunitară.

Fără a aduce atingere oricăror alte corecții financiare, Comisia poate efectua orice corecții financiare, astfel cum se prevede la articolul 49, referitor la țara beneficiară cu privire la neîndeplinirea de către aceasta, în trecut, a cerințelor pentru delegarea de competențe în materie de gestionare.

Articolul 16

Retragerea sau suspendarea acreditării structurilor de execuție

(1) După delegarea de competențe în materie de gestionare de către Comisie, ordonatorul de credite național este însărcinat cu monitorizarea îndeplinirii permanente a tuturor condițiilor de menținere a acreditării și informează Comisia și responsabilul competent în materie de acreditare despre orice modificare substanțială intervenită cu privire la acestea.

▼B

(2) În cazul în care oricare dintre cerințele prevăzute la articolul 11 nu este îndeplinită sau nu mai este îndeplinită, ordonatorul de credite național suspendă sau retrage acreditarea structurii de execuție în cauză și informează de îndată Comisia și responsabilul competent în materie de acreditare cu privire la decizia sa și la motivele acestei decizii.

Ordonatorul de credite național se asigură că cerințele în cauză sunt, din nou, îndeplinite înainte de a reacorda acreditarea în cauză. Această asigurare se bazează pe un aviz de audit elaborat în conformitate cu dispozițiile articolului 13 alineatul (2).

(3) Atunci când acreditarea unei structuri de execuție este retrasă sau suspendată de către ordonatorul de credite național, se aplică dispozițiile prezentului alineat.

Comisia nu efectuează nici un transfer de fonduri către țara beneficiară, cu privire la programele sau operațiunile puse în aplicare de structura de execuție în cauză, în perioada în care acreditarea este suspendată sau retrasă.

Fără a aduce atingere oricăror alte corecții financiare, Comisia poate efectua corecții financiare, în conformitate cu dispozițiile articolului 49, referitor la țara beneficiară cu privire la neîndeplinirea de către aceasta, în trecut, a cerințelor și a condițiilor pentru delegarea competențelor în materie de gestionare.

Nici un angajament juridic nou-încheiat de structura de execuție în cauză nu este considerat eligibil în perioada în care acreditarea nu este în vigoare.

Ordonatorul de credite național este însărcinat cu adoptarea oricăror măsuri de protecție adecvate cu privire la plățile efectuate sau contractele semnate de structura de execuție în cauză.

Articolul 17

Retragerea sau suspendarea delegării de competențe în materie de gestionare

(1) Comisia monitorizează îndeplinirea cerințelor prevăzute la articolul 11.

(2) Indiferent de decizia luată de responsabilul competent în materie de acreditare de a menține, suspenda sau retrage acreditarea ordonatorului de credite național sau de decizia luată de ordonatorul de credite național de a menține, suspenda sau retrage acreditarea structurii de execuție, Comisia poate retrage sau suspenda delegarea de competențe în materie de gestionare în orice moment, în special în cazul în care oricare dintre cerințele stipulate la articolul 11 nu este îndeplinită sau nu mai este îndeplinită.

(3) Atunci când delegarea competențelor în materie de gestionare este retrasă sau suspendată de către Comisie, se aplică dispozițiile prezentului alineat.

Comisia încetează efectuarea transferurilor de fonduri către țara beneficiară.

Fără a aduce atingere oricăror alte corecții financiare, Comisia poate efectua corecții financiare, în conformitate cu dispozițiile articolului 49, referitor la țara beneficiară cu privire la neîndeplinirea de către aceasta, în trecut, a cerințelor pentru delegarea competențelor în materie de gestionare.

Comisia poate stipula alte consecințe ale unei astfel de suspendări sau retrageri într-o decizie specifică.

▼B

Articolul 18

Descentralizarea fără controale *ex ante* de către Comisie

(1) Descentralizarea fără controale *ex ante* de către Comisie reprezintă obiectivul pentru punerea în aplicare a tuturor componentelor IPA în care asistența este pusă în aplicare pe o bază descentralizată în conformitate cu articolul 10. Termenul necesar pentru îndeplinirea acestui obiectiv poate varia în funcție de componenta IPA în cauză.

(2) Înainte de eliminarea controalelor *ex ante* prevăzute în decizia Comisiei privind delegarea competențelor de gestionare, Comisia se asigură că sistemul de gestionare și control funcționează în mod eficace, în conformitate cu normele comunitare și naționale relevante.

(3) În special, Comisia monitorizează punerea în aplicare de către țara beneficiară a foii de parcurs incluse în acordul de finanțare, astfel cum se prevede la articolul 8 alineatul (4) litera (c), care poate prevedea o renunțare progresivă la diferite tipuri de controale *ex ante*.

(4) Comisia ia în considerare în mod corespunzător rezultatele obținute de țara beneficiară în acest context, în special cu privire la furnizarea asistenței și la procesul de negociere.

Articolul 19

Măsuri antifraudă

(1) Țările beneficiare asigură anchetarea și prelucrarea eficientă a cazurilor în care există suspiciuni de fraudă și nereguli și asigură funcționarea unui mecanism de control și raportare echivalent celui menționat în Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei ([1]). În cazul unor suspiciuni de fraudă sau neregulă, Comisia trebuie să fie informată de îndată.

(2) De asemenea, țările beneficiare iau toate măsurile adecvate pentru a preveni și a combate orice practici de corupție activă sau pasivă în price etapă a procedurii de achiziții publice sau de acordare a subvențiilor sau pe durata executării contractelor respective.

Articolul 20

Pista de audit

Ordonatorul de credite național asigură disponibilitatea informațiilor relevante în scopul de a asigura, în orice moment, o pistă de audit suficient de detaliată. Aceste informații cuprind documente justificative privind autorizarea cererilor de plată, înregistrarea contabilă și executarea plăților aferente cererilor respective, precum și prelucrarea avansurilor, a garanțiilor și a datoriilor.

Subsecțiunea 2

Structuri și autorități

Articolul 21

Desemnare

(1) Țara beneficiară desemnează următoarele organisme și autorități:

(a) un coordonator IPA național;

([1]) JO L 371, 27.12.2006, p. 1.

▼B

(b) un coordonator strategic pentru componenta „dezvoltare regională” și pentru componenta „dezvoltare a resurselor umane”;

(c) un responsabil competent în materie de acreditare;

(d) un ordonator de credite național;

(e) un fond național;

(f) o structură de execuție pentru fiecare componentă IPA sau program;

(g) o autoritate de audit.

(2) Țara beneficiară asigură separarea adecvată a funcțiilor organismelor și ale autorităților menționate la literele (a)-(g) de la alineatul (1), în conformitate cu articolul 56 alineatul (2) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002.

(3) Comisia încredințează competențe în materie de gestionare țării beneficiare, în conformitate cu articolul 14 din prezentul regulament, numai după ce organismele și autoritățile menționate la alineatul (1) au fost desemnate și instituite.

Articolul 22

Funcțiile și responsabilitățile coordonatorului IPA național

(1) Țara beneficiară numește un coordonator IPA național. Acesta este un înalt funcționar din guvernul sau administrația publică a țării beneficiare, care asigură coordonarea generală a asistenței în temeiul Regulamentului IPA.

(2) Coordonatorul IPA național are, în special, următoarele atribuții:

(a) asigură parteneriatul între Comisie și țara beneficiară, precum și o legătură strânsă între procesul general de aderare și utilizarea asistenței în temeiul Regulamentului IPA;

(b) își asumă întreaga responsabilitate pentru:

— coerența și coordonarea programelor prevăzute în temeiul prezentului regulament;

— programarea anuală, la nivel național, pentru componenta „asistență pentru tranziție și consolidarea instituțiilor”;

— coordonarea participării țării beneficiare la programele transfrontaliere relevante, atât împreună cu statele membre, cât și cu alte țări beneficiare, precum și la programe transnaționale, interregionale sau de bazin maritim în temeiul altor instrumente comunitare. Coordonatorul IPA național poate delega sarcinile referitoare la această coordonare unui coordonator de cooperare transfrontalieră;

(c) elaborează și, după examinarea de către comitetul de monitorizare IPA, înaintează Comisiei rapoartele IPA anuale și raportul IPA final privind punerea în aplicare, în conformitate cu definiția de la articolul 61 alineatul (3), înaintând o copie a documentelor menționate anterior ordonatorului de credite național.

Articolul 23

Funcțiile și responsabilitățile coordonatorului strategic

(1) Țara beneficiară numește un coordonator strategic pentru asigurarea coordonării componentei „dezvoltare regională” și a componentei „dezvoltare a resurselor umane”, aflat sub responsabilitatea coordonatorului IPA național. Coordonatorul strategic este o entitate din cadrul administrației publică a țării beneficiare, fără implicare directă în punerea în aplicare a componentelor în cauză.

▼B

(2) Coordonatorul strategic are, în special, următoarele atribuții:

(a) coordonează asistența acordată în cadrul componentei „dezvoltare regională” și în cadrul componentei „dezvoltare a resurselor umane”;

(b) elaborează cadrul de coerență strategică, după cum este definit la articolul 154;

(c) asigură coordonarea între strategiile și programele sectoriale.

Articolul 24

Atribuțiile responsabilului competent în materie de acreditare

(1) Țara beneficiară numește un responsabil competent în materie de acreditare. Acesta este un înalt funcționar din guvernul sau administrația publică a țării beneficiare.

(2) Responsabilul competent în materie de acreditare este însărcinat cu acordarea, monitorizarea și suspendarea sau retragerea acreditării ordonatorului de credite național și fondului național, în conformitate cu articolele 12 și 15.

Articolul 25

Funcțiile și responsabilitățile ordonatorului de credite național

(1) Țara beneficiară numește un ordonator de credite național. Acesta este un înalt funcționar din guvernul sau administrația publică a țării beneficiare.

(2) Ordonatorul de credite național:

(a) în calitate de responsabil al fondului național, poartă întreaga responsabilitate pentru gestionarea financiară a fondurilor UE în țara beneficiară; este responsabil de legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente;

(b) este responsabil de buna funcționare a sistemelor de gestionare și control în temeiul Regulamentului IPA.

(3) În sensul alineatului (2) litera (a), ordonatorul de credite național are, în special, următoarele atribuții:

(a) asigură regularitatea și legalitatea tranzacțiilor subiacente;

(b) elaborează și înaintează Comisiei declarațiile certificate de cheltuieli și cererile de plată; ordonatorul de credite național își asumă întreaga responsabilitate pentru exactitatea cererii de plată și pentru transferul fondurilor către structurile de execuție și/sau beneficiarii finali;

(c) verifică existența și corectitudinea elementelor de cofinanțare;

(d) asigură identificarea și comunicarea imediată a oricărei nereguli;

(e) efectuează ajustările financiare necesare în legătură cu neregulile constatate, în conformitate cu dispozițiile articolului 50;

(f) constituie punctul de contact pentru informațiile financiare transmise între Comisie și țara beneficiară.

▼B

(4) În sensul alineatului 2 litera (b), ordonatorul de credite național are, în special, următoarele atribuții:

(a) asigură acordarea, monitorizarea și suspendarea sau retragerea acreditării structurilor de execuție;

(b) asigură existența și buna funcționare a sistemelor de gestionare a asistenței în temeiul Regulamentului IPA;

(c) asigură eficacitatea și eficiența sistemului de control intern în ceea ce privește gestionarea fondurilor;

(d) elaborează rapoarte privind sistemele de gestionare și control;

(e) asigură funcționarea unui sistem adecvat de raportare și informare;

(f) ia măsuri în baza constatărilor din cadrul rapoartelor de audit ale autorității de audit, în conformitate cu articolul 30 alineatul (1);

(g) informează de îndată Comisia, trimițând o copie a notificării către responsabilul competent în materie de acreditare, cu privire la orice modificare semnificativă privind sistemele de gestionare și control.

(5) În temeiul responsabilităților prevăzute la alineatul 2 literele (a) și (b), ordonatorul de credite național elaborează o declarație anuală de asigurare, astfel cum este definită la articolul 27.

Articolul 26

Fondul național

Fondul național este un organism instituit în cadrul unui minister de stat din țara beneficiară și care dispune de competență bugetară centrală. Fondul național funcționează ca trezorerie centrală și este însărcinat cu gestionarea financiară a asistenței în temeiul Regulamentului IPA, sub responsabilitatea ordonatorului de credite național.

Fondul național are, în special, sarcina organizării conturilor bancare, a solicitării de fonduri de la Comisie, a autorizării transferului de fonduri primite de la Comisie către structurile de execuție sau beneficiarii finali, precum și sarcina raportării financiare către Comisie.

Articolul 27

Declarația de asigurare întocmită de ordonatorul de credite național

(1) În conformitate cu articolul 25 alineatul (5), ordonatorul de credite național emite o declarație anuală de gestionare, sub forma unei declarații de asigurare care trebuie să fie transmisă Comisiei până la data de 28 februarie a fiecărui an. El înaintează o copie a declarației de asigurare către responsabilul competent în materie de acreditare.

(2) Declarația de asigurare este bazată pe supravegherea efectivă, de către ordonatorul de credite național, a sistemelor de gestionare și control de-a lungul întregului exercițiu financiar.

(3) Declarația de asigurare este elaborată conform dispozițiilor acordului-cadru și cuprinde:

(a) o confirmare a funcționării eficace a sistemelor de gestionare și control;

(b) o confirmare a legalității și a regularității tranzacțiilor subiacente;

▼B

(c) informații cu privire la orice modificări ale sistemelor și ale controalelor, precum și elemente de informare relevante privind contabilitatea.

(4) În cazul în care confirmările cerute în conformitate cu literele (a) și (b) de la alineatul (3) nu sunt disponibile, ordonatorul de credite național informează Comisia cu privire la motive și cu privire la consecințele posibile, precum și cu privire la acțiunile întreprinse în vederea remedierii situației și a protejării intereselor comunitare. El înaintează o copie a acestor informații către responsabilul competent în materie de acreditare.

Articolul 28

Funcțiile și responsabilitățile structurii de execuție

(1) Pentru fiecare componentă sau program IPA, este stabilită o structură de execuție în vederea gestionării și a punerii în aplicare a asistenței în temeiul Regulamentului IPA.

Structura de execuție este un organism sau un grup de organisme din cadrul administrației țării beneficiare.

(2) Structura de execuție este însărcinată cu gestionarea și punerea în aplicare a programului (programelor) în cauză în conformitate cu principiul bunei gestionări financiare. În acest sens, ea îndeplinește o serie de funcții, care includ:

(a) elaborarea programelor anuale sau multianuale;

(b) monitorizarea punerii în aplicare a programelor și orientarea activității comitetului de monitorizare sectorial, astfel cum este definit la articolul 59, în special prin furnizarea documentelor necesare pentru monitorizarea calității punerii în aplicare a programelor;

(c) elaborarea raportului sectorial anual privind punerea în aplicare și a raportului sectorial final privind punerea în aplicare, astfel cum sunt definite la articolul 61 alineatul (1) și, după examinarea acestora de către comitetul de monitorizare sectorial, înaintarea lor către Comisie, coordonatorul IPA național și ordonatorul de credite național;

(d) asigurarea selecționării operațiunilor în vederea finanțării, precum și a aprobării acestora, în conformitate cu criteriile și mecanismele aplicabile programelor, și asigurarea respectării de către acestea a normelor comunitare și naționale relevante;

(e) stabilirea unor proceduri de asigurare a păstrării tuturor documentelor necesare pentru asigurarea unei piste de audit adecvate, în conformitate cu articolul 20;

(f) organizarea procedurilor de licitație, de acordare a subvențiilor, de acordare a contractelor, de efectuare a plăților către beneficiarul final, precum și de recuperare a plăților de la acesta;

(g) asigurarea faptului că toate organismele implicate în punerea în aplicare a operațiunilor mențin un sistem contabil separat sau o codificare contabilă separată;

(h) asigurarea primirii, de către fondul național și ordonatorul de credite național, a tuturor informațiilor necesare privind procedurile și verificările efectuate cu privire la cheltuieli;

(i) instituirea, întreținerea și actualizarea sistemului de raportare și informare;

(j) efectuarea unor verificări pentru a se asigura că cheltuielile declarate au fost efectiv suportate în conformitate cu normele aplicabile, că produsele sau serviciile au fost furnizate în conformitate cu decizia de aprobare și că cererile de plată emise de beneficiarul final sunt corecte. Aceste verificări cuprind aspectele administrative, financiare, tehnice și fizice ale operațiunilor, după caz;

▼B

(k) asigurarea auditării interne a diferitelor sale organisme constitutive;

(l) asigurarea raportării neregulilor;

(m) asigurarea respectării cerințelor de informare și publicitate.

(3) Persoanele aflate la conducerea organismelor care constituie structura de execuție sunt numite în mod clar și sunt responsabile de sarcinile alocate organismelor lor respective, în conformitate cu articolul 11 alineatul (3).

Articolul 29

Funcțiile și responsabilitățile autorității de audit

(1) Țara beneficiară desemnează o autoritate de audit, independentă din punct de vedere funcțional de toți actorii din cadrul sistemelor de gestionare și control și care respectă standardele de audit acceptate la nivel internațional. Autoritatea de audit este însărcinată cu verificarea faptului că sistemele de gestionare și control funcționează eficace și bine.

(2) Autoritatea de audit, sub autoritatea persoanei aflate la conducerea sa, are în special următoarele atribuții:

(a) în decursul fiecărui an, stabilește și îndeplinește un plan de audit anual care cuprinde audituri pentru verificarea următoarelor aspecte:

— funcționarea eficace a sistemelor de gestionare și control;

— fiabilitatea informațiilor contabile furnizate Comisiei.

Activitatea de audit include auditarea unui eșantion adecvat al operațiunilor sau al tranzacțiilor, precum și o examinare a procedurilor.

Planul de audit anual este transmis ordonatorului de credite național și Comisiei înainte de începutul anului în cauză;

(b) transmite următoarele:

— un raport anual privind activitatea de audit, întocmit conform modelului inclus în acordul-cadru, stabilind resursele utilizate de autoritatea de audit și cuprinzând un rezumat al oricăror vulnerabilități constatate cu privire la sistemele de gestionare și control sau în concluziile referitoare la tranzacții din auditurile efectuate în conformitate cu planul de audit anual pe parcursul perioadei anterioare de 12 luni, care se încheie la data de 30 septembrie a anului în cauză. Raportul anual privind activitatea de audit este transmis Comisiei, ordonatorului de credite național și responsabilului competent în materie de acreditare până la data de 31 decembrie a fiecărui an. Primul astfel de raport cuprinde perioada de la data intrării în vigoare a prezentului regulament până la data de 30 noiembrie 2007;

— un aviz anual, întocmit conform modelului prevăzut în acordul-cadru, privind funcționarea eficace a sistemelor de gestionare și control și conformitatea acestora cu cerințele prezentului regulament și/sau orice alte acorduri încheiate între Comisie și țara beneficiară. Avizul este transmis Comisiei, ordonatorului de credite național și responsabilului competent în materie de acreditare. Acesta va cuprinde aceeași perioadă și este transmis în același termen ca și raportul de audit anual;

▼B

— un aviz privind orice situație finală a cheltuielilor transmisă Comisiei de ordonatorul de credite național, pentru încheierea oricărui program sau a oricărei părți a acestuia. După caz, situația finală a cheltuielilor poate include cereri de plată sub formă de conturi transmise anual. Avizul privind orice situație finală a cheltuielilor este conform modelului prevăzut în anexa la acordul-cadru. Avizul vizează validitatea cererii de plată finale și exactitatea informațiilor financiare și este însoțit, după caz, de un raport final de audit. Avizul este transmis Comisie și responsabilului competent în materie de acreditare concomitent cu situația finală a cheltuielilor transmisă de ordonatorul de credite național sau în cel mult trei luni de la data la care a fost transmisă situația finală a cheltuielilor.

Acordurile sectoriale sau de finanțare pot stabili cerințe specifice suplimentare privind planul de audit anual și/sau rapoartele și avizele menționate la litera (b).

Referitor la metodologia activității, a rapoartelor și a avizelor de audit prevăzute la prezentul articol, autoritatea de audit respectă standardele internaționale de audit, în special cu privire la domeniile evaluării riscului, materialitatea auditului și eșantionării. Această metodologie poate fi completată ulterior de orice orientări și definiții ale Comisiei, în special cu privire la o abordare generală adecvată a eșantionării, a nivelurilor de încredere și a materialității.

Articolul 30

Consecințele rapoartelor autorității de audit

(1) În urma primirii rapoartelor și a avizelor menționate la articolul 29 alineatul (2) litera (b) prima și a doua liniuță, ordonatorul de credite național:

(a) decide dacă sunt necesare îmbunătățiri ale sistemelor de gestionare și control, înregistrează deciziile corespunzătoare și asigură punerea în aplicare, la timp, a acestor îmbunătățiri;

(b) efectuează orice ajustări necesare cu privire la cererile de plată adresate Comisiei.

(2) Comisia poate decide fie să acționeze ea însăși ca urmare a rapoartelor și a avizelor, de exemplu, prin inițierea unei proceduri de corecție financiară, fie să ceară țării beneficiare să ia măsuri, informând ordonatorul de credite național și responsabilul competent în materie de acreditare cu privire la decizia sa.

▼M1

Articolul 31

Organisme specifice

În cadrul general definit de structurile și autoritățile prevăzute la articolul 21, funcțiile descrise la articolul 28 pot fi grupate și atribuite unor organisme specifice din interiorul sau din exteriorul structurilor de execuție desemnate. Gruparea și atribuirea funcțiilor în cauză respectă separarea adecvată a funcțiilor instituită prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 și asigură faptul că responsabilitatea finală pentru funcțiile descrise la articolul menționat anterior rămâne în sarcina structurii de execuție desemnate. O astfel de structură este formalizată prin acorduri scrise și face obiectul unei acreditări de către ordonatorul de credite național și al unei delegări a competențelor în materie de gestionare de către Comisie.

▼B

Secțiunea 2

Alte forme de gestionare

Articolul 32

Structuri și autorități implicate în cazul gestionării centralizate sau în comun

(1) În cazul unei gestionări centralizate sau în comun, țara beneficiară desemnează un coordonator IPA național care acționează ca reprezentant al țării beneficiare în relația cu Comisia. Acesta asigură menținerea unei legături strânse între Comisie și țara beneficiară, atât cu privire la procesul general de aderare, cât și la asistența UE pentru preaderare în temeiul Regulamentului IPA.

Coordonatorul IPA național este însărcinat, de asemenea, cu coordonarea participării țării beneficiare la programele transfrontaliere relevante, atât împreună cu statele membre, cât și cu alte țări beneficiare, precum și la programe transnaționale, interregionale sau de bazin maritim în temeiul altor instrumente comunitare. El poate delega sarcinile privind această din urmă responsabilitate unui coordonator de cooperare transfrontalieră.

(2) În cazul componentei „cooperare transfrontalieră”, structurile de execuție sunt desemnate și instituite de țara beneficiară, în conformitate cu dispozițiile articolului 139.

Articolul 33

Structuri și autorități implicate în cazul gestionării repartizate

În cazul unor programe transfrontaliere puse în aplicare prin gestionare repartizată cu un stat membru, structurile următoare sunt instituite într-unul dintre statele membre care participă la programul transfrontalier, conform dispozițiilor articolului 102:

— o autoritate de gestionare unică;

— o autoritate de certificare unică;

— o autoritate de audit unică.

CAPITOLUL III

Contribuția financiară a Comunității Europene

Articolul 34

Eligibilitatea cheltuielilor

(1) În cazul unei gestionări descentralizate, fără a aduce atingere acreditărilor acordate de responsabilul competent în materie de acreditare și de ordonatorul de credite național, contractele și actele adiționale semnate, cheltuielile suportate și plățile efectuate de autoritățile naționale nu sunt eligibile pentru finanțare în temeiul Regulamentului IPA înainte de delegarea, de către Comisie, a competențelor de gestionare către structurile și autoritățile în cauză, cu excepția cazurilor în care se dispune altfel la alineatul (2).

Data finală pentru eligibilitatea cheltuielilor este prevăzută în partea II sau în acordurile de finanțare, în cazul în care acest lucru este necesar.

(2) Asistența tehnică pentru sprijinirea instituirii sistemelor de gestionare și control poate fi eligibilă înainte de delegarea inițială a competențelor de gestionare, pentru cheltuieli suportate după 1 ianuarie 2007.

▼M1

Lansarea unor cereri de propuneri sau a unor proceduri de licitație poate fi, de asemenea, eligibilă înainte de delegarea inițială a competențelor de gestionare și după 1 ianuarie 2007, cu condiția ca această delegare inițială a competențelor să fie în vigoare în cadrul de timp definit într-o clauză de rezervă introdusă în operațiunile sau cererile de propuneri sau de oferte în cauză și, cu excepția componentei „dezvoltare rurală”, cu condiția aprobării prealabile a documentelor în cauză de către Comisie. Cererile de propuneri sau cererile de oferte în cauză pot fi anulate sau modificate în funcție de decizia privind delegarea competențelor de gestionare.

(3) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în dispozițiile specifice stabilite în cadrul fiecărei componente IPA, următoarele cheltuieli nu sunt eligibile în temeiul Regulamentului IPA:

▼B

(a) impozite, inclusiv taxe pe valoarea adăugată;

(b) taxe vamale, drepturi de import sau orice alte taxe;

(c) achiziționarea, închirierea sau leasingul terenurilor și al clădirilor existente;

(d) amenzi, penalități financiare și cheltuieli de contencios;

▼M2

(e) cheltuieli de exploatare, cu excepția cazului în care se prevede altfel în temeiul acordurilor-cadru cu organizații internaționale;

▼B

(f) echipamente de ocazie;

(g) comisioane bancare, costuri ale garanțiilor și taxe similare;

(h) costuri de conversie, taxe și pierderi de schimb asociate cu oricare dintre conturile în euro specifice componentelor, precum și alte cheltuieli pur financiare;

(i) contribuții în natură.

(4) Cheltuielile finanțate în temeiul prezentului regulament nu constituie obiectul nici unei alte finanțări de la bugetul comunitar.

Articolul 35

Regimul încasărilor

(1) În scopul prezentului regulament, încasările includ veniturile care rezultă dintr-o operațiune, în perioada în care este cofinanțată, din vânzări, închirieri, servicii, taxe de înscriere sau alte venituri echivalente, cu excepția:

(a) încasărilor generate în cursul duratei de viață economică a investițiilor cofinanțate în cazul investițiilor în întreprinderi;

(b) încasărilor generate în cadrul unei măsuri de inginerie financiară, inclusiv capital de risc și fonduri de împrumut, fonduri de garanție, leasing;

(c) dacă este cazul, contribuțiilor sectorului privat la cofinanțarea operațiunilor, care figurează împreună cu contribuțiile publice în tabelele financiare ale programului.

(2) Încasările definite la alineatul (1) reprezintă venit care este dedus din valoarea cheltuielilor eligibile pentru operațiunea în cauză. Cel târziu la încheierea programului, aceste încasări sunt deduse din cheltuielile eligibile ale operațiunii în cauză, în întregime sau proporțional, în funcție de generarea lor în întregime sau în parte de operațiunea cofinanțată.

▼B

(3) Prezentul articol nu se aplică:

— componentei „dezvoltare rurală”;

▼M1

— componenta „dezvoltare regională”.

Articolul 36

Proprietatea asupra dobânzilor

Orice dobândă generată de oricare dintre conturile în euro specifice componentelor deschise de fondul național în cazul gestionării descentralizate rămâne proprietatea țării beneficiare. Dobânda generată de finanțarea comunitară a unui program este alocată exclusiv programului în cauză, fiind considerată ca o resursă pentru țara beneficiară sub forma unei contribuții publice naționale, și este declarată Comisiei în momentul încheierii finale a programului.

▼B

Articolul 37

Finanțarea comunitară

(1) Contribuția financiară comunitară pentru cheltuieli din cadrul programelor multianuale sau anuale este determinată în conformitate cu alocările propuse în cadrul financiar indicativ multianual în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul IPA.

▼M1

(2) Toate operațiunile care primesc asistență în cadrul diferitelor componente IPA necesită contribuții naționale și comunitare, cu excepția cazului în care se prevede altfel în dispozițiile specifice stabilite în cadrul fiecărei componente IPA.

▼B

Articolul 38

Intensitatea ajutorului și rata contribuției comunitare

(1) Contribuția comunitară se calculează în funcție de cheltuielile eligibile, astfel cum sunt definite în partea II pentru fiecare componentă IPA.

(2) Deciziile de finanțare de adoptare a programelor anuale sau multianuale pentru fiecare componentă IPA stabilesc valoarea indicativă maximă a contribuției comunitare și rata maximă corespunzătoare fiecărei axe prioritare.

CAPITOLUL IV

Gestionarea financiară

Secțiunea 1

Angajamente bugetare

Articolul 39

Principii

(1) Un angajament bugetar care corespunde valorii angajamentului juridic, sub forma unui acord de finanțare cu țara beneficiară în cauză, este adoptat pe baza deciziilor de finanțare de adoptare a programelor anuale.

▼B

(2) Deciziile de finanțare de adoptare a programelor multianuale pot prevedea încheierea unor angajamente juridice multianuale, sub forma unor acorduri de finanțare cu țara beneficiară în cauză.

Angajamentul bugetar care corespunde valorii angajamentului juridic poate, în astfel de cazuri, să fie defalcat pe mai mulți ani în tranșe anuale, atunci când decizia de finanțare prevede acest lucru și luând în considerare cadrul financiar indicativ multianual. Decizia de finanțare și acordul de finanțare corespunzătoare stabilesc această defalcare în tabele financiare adecvate.

Secțiunea 2

Norme privind gestionarea descentralizată

Articolul 40

Plăți

(1) Plata contribuției comunitare de către Comisie se efectuează în limita fondurilor disponibile. În cazul programelor multianuale, fiecare plată este alocată celor mai vechi angajamente bugetare deschise ale componentei IPA în cauză.

(2) Plățile se fac sub forma prefinanțării, a plăților intermediare și a plății soldului final.

(3) Până la data de 28 februarie a fiecărui an, țara beneficiară trimite Comisiei o estimare a cererilor sale de plată probabile pentru exercițiul financiar în cauză și pentru exercițiul financiar următor, în legătură cu fiecare componentă sau program IPA. Comisia poate cere, după caz, o actualizare a estimării.

(4) Schimbul de informații privind tranzacțiile financiare între Comisie și autoritățile și structurile menționate la articolul 21 se efectuează, după caz, prin mijloace electronice, pe baza unor proceduri convenite între Comisie și țara beneficiară.

(5) Totalul cumulat al prefinanțării și al plăților intermediare nu poate depăși 95 % din contribuția comunitară, astfel cum a fost prevăzută în tabelul de finanțare al fiecărui program.

(6) Atunci când plafonul menționat la alineatul (5) este atins, ordonatorul de credite național continuă să transmită Comisiei declarațiile de cheltuieli certificate, precum și informații cu privire la valorile recuperate.

▼M1

(7) Valorile prevăzute în programul prezentat de țara beneficiară, în declarațiile de cheltuieli certificate, în cererile de plată și în cheltuielile menționate în rapoartele de punere în aplicare sunt exprimate în euro. Țările beneficiare transformă în euro valorile cheltuielilor suportate în monedă națională, utilizând cursul de schimb contabil lunar al monedei euro stabilit de Comisie pentru luna în care s-au înregistrat cheltuielile în conturile fondului național sau ale structurii de execuție în cauză, după caz.

▼B

(8) Plățile Comisiei către fondul național se efectuează în contul în euro, în conformitate cu dispozițiile articolelor 41, 42, 43, 44 și 45, precum și în acordurile-cadru, sectoriale sau de finanțare. Se deschide câte un cont în euro pentru fiecare dintre programele IPA în cauză sau, dacă este cazul, pentru fiecare componentă IPA, și acest cont este utilizat exclusiv pentru tranzacții privind programul sau componenta în cauză.

▼B

(9) Țările beneficiare asigură primirea, de către beneficiarii finali, a sumei totale a contribuției publice, la timp și în mod integral. Nu se aplică nici o taxă specială sau o altă taxă cu efect echivalent care ar avea ca rezultat reducerea acestor sume pentru beneficiarii finali.

(10) Cheltuielile pot beneficia de finanțare comunitară numai dacă au fost suportate și plătite de beneficiarul final. Cheltuielile plătite de beneficiarii finali sunt justificate prin facturi achitate sau documente contabile cu valoare probatorie echivalentă sau alte documente relevante, atunci când, conform programului, asistența nu este de natură financiară. Cheltuielile trebuie să fi fost certificate de ordonatorul de credite național.

Articolul 41

Condiții de acceptare a cererilor de plată

Pentru aprobarea de către Comisie a unei cereri de plată este necesară îndeplinirea cerințelor minime prevăzute la articolul 42 alineatul (1), articolul 43 alineatul (1) și articolul 45 alineatul (1).

Articolul 42

Prefinanțare

(1) În cazul unei cereri de plată pentru plata unei prefinanțări, cerințele minime menționate la articolul 41 sunt următoarele:

(a) ordonatorul de credite național a notificat Comisia cu privire la deschiderea contului în euro în cauză;

(b) acreditările acordate de responsabilul competent în materie de acreditare și de ordonatorul de credite național sunt în vigoare și delegarea competențelor de gestionare de către Comisie rămâne valabilă;

(c) acordul de finanțare corespunzător a intrat în vigoare.

(2) Plățile pentru prefinanțare reprezintă o anumită pondere procentuală din contribuția comunitară la programul în cauză, astfel cum este specificat în partea II a prezentului regulament. În cazul programelor multianuale, prefinanțarea poate fi fracționată pe mai multe exerciții financiare.

(3) Suma totală plătită cu titlu de prefinanțare este rambursată Comisiei în cazul în care nu a fost trimisă nici o cerere de plată pentru programul în cauză în termen de 15 luni de la data efectuării de către Comisie a plății primei tranșe de prefinanțare. Contribuția comunitară la programul în cauză nu este afectată de rambursarea respectivă.

(4) Suma totală pentru prefinanțare este verificată cel târziu la data de încheiere a programului. Pe întreaga durată a programului, ordonatorul de credite național utilizează plățile pentru prefinanțare numai pentru plata contribuției comunitare la cheltuielile conforme cu prezentul regulament.

Articolul 43

Plăți intermediare

(1) În cazul unei cereri de plată pentru o plată intermediară, cerințele minime menționate la articolul 41 sunt următoarele:

(a) ordonatorul de credite național a trimis Comisiei o cerere de plată și o declarație de cheltuieli privind plata în cauză; declarația de cheltuieli este certificată de ordonatorul de credite național;

▼B

(b) plafoanele pentru asistență comunitară în cadrul fiecărei axe prioritare, astfel cum sunt acestea prevăzute de decizia de finanțare a Comisiei, au fost respectate;

(c) structura de execuție a trimis Comisiei rapoartele sectoriale anuale privind punerea în aplicare, menționate la articolul 61 alineatul (1), inclusiv cel mai recent;

(d) autoritatea de audit a trimis Comisiei, în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) litera (b) prima și a doua liniuță, cel mai recent raport anual privind activitatea de audit și avizul privind conformitatea sistemelor existente de gestionare și control cu cerințele prezentului regulament și/sau ale oricărui acord încheiat între Comisie și țara beneficiară;

(e) acreditările acordate de responsabilul competent în materie de acreditare și de ordonatorul de credite național sunt în vigoare și delegarea competențelor de gestionare de către Comisie rămâne valabilă.

Dacă una sau mai multe dintre condițiile menționate la prezentul alineat nu sunt îndeplinite, țara beneficiară ia, la cererea Comisiei și în cadrul de timp stabilit de Comisie, toate măsurile necesare pentru remedierea situației.

(2) Dacă se constată că normele aplicabile nu au fost respectate sau că fondurile comunitare au fost utilizate în mod abuziv, Comisia poate reduce plățile intermediare către țara beneficiară sau le poate suspenda în mod temporar, în conformitate cu dispozițiile articolului 46. Comisia informează în mod corespunzător țara beneficiară cu privire la acest lucru.

(3) Suspendarea sau reducerea plăților intermediare respectă principiul proporționalității și nu aduce atingere deciziilor de conformitate, deciziilor de verificare a conturilor și corecțiilor financiare.

Articolul 44

Calcularea plăților

Plățile sunt calculate pe baza contribuției comunitare la finanțarea operațiunilor în cauză, până la concurența sumei obținute aplicând cheltuielilor eligibile rata de cofinanțare prevăzută de decizia de finanțare pentru fiecare axă prioritară, sub rezerva contribuției comunitare maxime aferente fiecărei axe prioritare.

Articolul 45

Plata soldului final

(1) În cazul plății soldului final, termenul prevăzut la articolul 166 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 se aplică, și cerințele minime menționate la articolul 41 sunt următoarele:

(a) ordonatorul de credite național a trimis Comisiei o cerere de plată finală și o declarație de cheltuieli finală; declarația de cheltuieli finală este certificată de ordonatorul de credite național;

(b) structura de execuție a trimis Comisiei rapoartele sectoriale finale pentru programul în cauză, astfel cum sunt menționate la articolul 61 alineatul (1);

(c) autoritatea de audit a trimis Comisiei, în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) litera (b) a treia liniuță, un aviz privind orice declarație de cheltuieli finală, fundamentat de un raport de activitate final;

▼B

(d) acreditările acordate de responsabilul competent în materie de acreditare și de ordonatorul de credite național sunt în vigoare, și delegarea competențelor de gestionare de către Comisie rămâne valabilă.

(2) Partea din angajamentele bugetare care privește programe multi-anuale încă deschise la 31 decembrie 2017, pentru care documentele menționate la alineatul (1) nu au fost transmise Comisiei până la data de 31 decembrie 2018, este dezangajată în mod automat.

Articolul 46

Suspendarea plăților

(1) Comisia poate suspenda plățile, integral sau parțial, atunci când:

(a) există o deficiență gravă a sistemului de gestionare și control al programului, care afectează fiabilitatea procedurii de certificare a plăților și pentru care nu au fost luate măsuri de remediere; sau

(b) cheltuielile dintr-o declarație de cheltuieli certificată sunt legate de o neregulă gravă care nu a fost remediată; sau

(c) sunt necesare clarificări privind informațiile conținute în declarația de cheltuieli.

(2) Țării beneficiare i se oferă posibilitatea de a-și prezenta observațiile într-un termen de două luni anterior adoptării de către Comisie a deciziei de suspendare în conformitate cu alineatul (1).

(3) Comisia anulează suspendarea atunci când țara beneficiară a luat măsurile necesare pentru remedierea deficienței, a neregulii sau a lipsei de claritate menționate la alineatul (1).

Dacă aceste măsuri nu au fost luate de țara beneficiară, Comisia poate decide anularea, integrală sau parțială, a contribuției comunitare la programul în cauză în conformitate cu articolul 51.

Articolul 47

Încheierea unui program

(1) După primirea de către Comisie a unei cereri de plată finală, un program este considerat încheiat de îndată ce se produce una dintre acțiunile următoare:

— plata soldului final datorat de Comisie;

— emiterea unui ordin de recuperare de către Comisie;

▼M1

— data dezangajării soldului final al angajamentului bugetar de către Comisie.

▼B

(2) Încheierea unui program nu aduce atingere dreptului Comisiei de a efectua o corecție financiară într-o etapă ulterioară.

(3) Încheierea unui program nu afectează obligațiile țării beneficiare de a continua să păstreze documentele aferente, în conformitate cu articolul 48.

▼B

Articolul 48

Păstrarea documentelor

Toate documentele referitoare la un anumit program sunt păstrate de țara beneficiară timp de cel puțin trei ani după încheierea programului. Această perioadă este întreruptă în cazul unor proceduri judiciare sau la cererea motivată corespunzător a Comisiei.

Articolul 49

Corecții financiare

(1) Pentru a asigura utilizarea fondurilor în conformitate cu normele aplicabile, Comisia aplică proceduri de verificare a conturilor sau mecanisme de corecție financiară în conformitate cu articolul 53b alineatul (4) și articolul 53c alineatul (2) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 și conform specificațiilor acordului-cadru sau ale acordurilor sectoriale, dacă acestea din urmă există.

(2) Corecția financiară poate fi necesară în cazurile următoare:

(a) identificarea unei anumite nereguli, inclusiv a unei fraude; sau

(b) identificarea unei vulnerabilități sau deficiențe în cadrul sistemelor de gestionare și control ale țării beneficiare.

(3) În cazul în care Comisia constată că unele cheltuieli din programele reglementate de prezentul regulament au fost suportate într-un mod care încalcă normele aplicabile, Comisia decide sumele ce urmează a fi excluse de la finanțarea comunitară.

(4) Calcularea și stabilirea acestor corecții, precum și recuperările corespunzătoare sunt efectuate de Comisie pe baza criteriilor și a procedurilor prevăzute la articolele 51, 52 și 53. Alte dispoziții privind corecțiile financiare stipulate în acordurile sectoriale sau de finanțare se aplică în plus față de dispozițiile prezentului regulament.

Articolul 50

Ajustări financiare

▼M1

(1) Ordonatorul de credite național, care este însărcinat în primă instanță cu anchetarea neregulilor, efectuează ajustările financiare în cazurile în care sunt constatate nereguli sau neglijență în operațiuni sau în programe, prin anularea, integral sau parțial, a asistenței comunitare pentru operațiunile sau programele în cauză. Ordonatorul de credite național ia în considerare natura și gravitatea neregulilor, precum și pierderea financiară înregistrată de asistența comunitară.

(2) În cazul unei nereguli, ordonatorul de credite național recuperează asistența comunitară plătită beneficiarului final în conformitate cu procedurile de recuperare naționale.

▼B

Articolul 51

Criterii aplicabile corecțiilor financiare

(1) Comisia poate efectua corecții financiare prin anularea, integral sau parțial, a contribuției comunitare la un program, în situațiile menționate la articolul 49 alineatul (2).

▼B

(2) Atunci când sunt identificate cazuri individuale de nereguli, Comisia ia în considerare natura sistemică a neregulii pentru a determina dacă trebuie aplicată o corecție financiară forfetară sau extrapolată.

(3) Atunci când decide valoarea unei corecții, Comisia ia în considerare natura și gravitatea neregulii și/sau dimensiunile și implicațiile financiare ale vulnerabilităților sau ale deficiențelor constatate în cadrul sistemului de gestionare și control al programului în cauză.

Articolul 52

Procedura de efectuare a corecțiilor financiare

(1) Înainte de a adopta o decizie privind o corecție financiară, Comisia informează ordonatorul de credite național cu privire la concluziile sale provizorii și îi cere prezentarea unor observații în termen de două luni.

Atunci când Comisia propune o corecție financiară pe baza unei extrapolări sau a unei rate forfetare, țării beneficiare i se oferă posibilitatea de a stabili dimensiunile efective ale neregulii, prin examinarea documentelor în cauză. În acord cu Comisia, țara beneficiară poate limita dimensiunile acestei examinări la o proporție sau eșantion adecvat al documentelor în cauză. Cu excepția cazurilor justificate în mod corespunzător, timpul acordat pentru această examinare nu depășește o perioadă de două luni după perioada de două luni menționată la primul paragraf.

(2) Comisia ia în considerare orice documente justificative furnizate de țara beneficiară la termenele menționate la alineatul (1).

(3) Comisia depune eforturi pentru a lua o decizie asupra corecției financiare în termen de șase luni după inițierea procedurii, conform dispozițiilor alineatului (1).

Articolul 53

Rambursare

(1) Orice rambursare către bugetul general al Uniunii Europene este efectuată înainte de data scadenței indicate în ordinul de recuperare întocmit în conformitate cu articolul 72 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002. Data scadenței este ultima zi a celei de-a doua luni următoare lunii în care a fost emis ordinul.

(2) Orice întârziere a rambursării duce la aplicarea unor penalități de întârziere, cu începere de la data scadenței și până la data rambursării efective. Rata acestor penalități este cu un punct procentual și jumătate mai mare decât rata aplicată de Banca Centrală Europeană principalelor sale operațiuni de refinanțare în prima zi lucrătoare din luna în care este cuprinsă data scadenței.

Articolul 54

Reutilizarea contribuției comunitare

(1) Resursele din contribuția comunitară care au fost anulate în conformitate cu articolul 49 sunt vărsate la bugetul comunitar, inclusiv dobânda aferentă acestora.

(2) Contribuția anulată sau recuperată în conformitate cu articolul 50 nu poate fi reutilizată pentru operațiunea sau operațiunile care au constituit obiectul recuperării sau al ajustării și nici, în cazul în care recuperarea sau ajustarea este efectuată pentru o neregulă sistemică, pentru operațiunile existente care relevă, integral sau parțial, de axa prioritară în care s-a produs neregula sistemică.

▼B

Secțiunea 3

Norme privind gestionarea centralizată și în comun

Articolul 55

Plăți

(1) Plata contribuției comunitare de către Comisie se efectuează în limita fondurilor disponibile.

(2) În conformitate cu articolul 81 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002, plățile se efectuează pe baza prezentării dovezii că operațiunea în cauză este în conformitate cu dispozițiile Regulamentului IPA, ale prezentului regulament, ale contractului sau ale subvenției.

(3) Creditele necesare pentru acoperirea cheltuielilor, conform specificațiilor din programele anuale, sunt puse la dispoziție prin una sau mai multe dintre acțiunile următoare: plata întregii sume datorate, prefinanțare, una sau mai multe plăți intermediare și plata soldului sumelor datorate.

(4) Ori de câte ori este posibil, Comisia efectuează plățile în euro către un cont în euro.

Articolul 56

Încheierea unui program

(1) Un program este încheiat atunci când toate contractele și subvențiile finanțate de acel program au încetat.

(2) După primirea unei cereri de plată finale, se consideră că un contract sau o subvenție încetează de îndată ce se produce una dintre acțiunile menționate la articolul 47 alineatul (1).

(3) Încetarea unui contract sau a unei subvenții nu aduce atingere dreptului Comisiei de a efectua o corecție financiară într-o etapă ulterioară.

CAPITOLUL V

Evaluare și monitorizare

Articolul 57

Evaluare

(1) Evaluările au scopul de a îmbunătăți calitatea, eficiența și coerența asistenței furnizate din fondurile comunitare, precum și strategia și punerea în aplicare a programelor.

▼M1

(2) Documentele indicative de planificare multianuală, astfel cum sunt descrise la articolul 5, fac obiectul unei evaluări *ex ante*, efectuată de Comisie.

▼B

(3) Comisia poate efectua și evaluări strategice.

▼M1

(4) Programele fac obiectul unor evaluări *ex ante*, precum și al unor evaluări intermediare și/sau, după caz, evaluări *ex post*, în conformitate cu dispozițiile specifice prevăzute în cadrul fiecărei componente IPA în partea II a prezentului regulament și în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002.

———————

(7) Rezultatele evaluărilor sunt luate în considerare în ciclul de programare și punere în aplicare.

▼B

(8) Comisia elaborează metode de evaluare care includ standarde de calitate și utilizează indicatori obiectivi și măsurabili.

Articolul 58

Monitorizarea în cazul gestionării descentralizate

▼M1

(1) În cazul gestionării decentralizate, în termen de șase luni după intrarea în vigoare a primului acord de finanțare, țara beneficiară stabilește un comitet de monitorizare IPA, de comun acord cu coordonatorul IPA național și cu Comisia, pentru a garanta coerența și coordonarea punerii în aplicare a componentelor IPA.

▼B

(2) Comitetul de monitorizare IPA se asigură de eficacitatea, calitatea și coerența generale ale punerii în aplicare a tuturor programelor și operațiunilor, în vederea îndeplinirii obiectivelor prevăzute în acordurile de finanțare și în documentele indicative de planificare multianuală. În acest scop, se bazează pe elementele furnizate de comitetele de monitorizare sectoriale, conform dispozițiilor articolului 59 alineatul (3).

(3) Comitetul de monitorizare IPA poate face propuneri Comisiei, coordonatorului IPA național și ordonatorului de credite național privind orice acțiuni de asigurare a coerenței și a coordonării între programele și operațiunile puse în aplicare în cadrul diferitelor componente, precum și privind orice măsuri corective aplicabile mai multor componente, necesare pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor globale ale asistenței furnizate și îmbunătățirea eficacității sale generale. El poate, de asemenea, să facă propuneri comitetului (comitetelor) de monitorizare sectoriale în cauză privind decizii referitoare la orice măsuri corective, în scopul de a asigura îndeplinirea obiectivelor programului și de a îmbunătăți eficacitatea asistenței furnizate în cadrul programelor sau al componentei (componentelor) IPA în cauză.

(4) Comitetul de monitorizare IPA își stabilește regulamentul de procedură în conformitate cu un mandat al comitetului de monitorizare stabilit de Comisie și în cadrul instituțional, juridic și financiar al țării beneficiare în cauză.

(5) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în mandatul comitetului de monitorizare, stabilit de Comisie, se aplică dispozițiile prezentului alineat.

Printre membrii comitetului de monitorizare IPA se numără reprezentanți ai Comisiei, coordonatorul IPA național, ordonatorul de credite național, reprezentanți ai structurilor de execuție și coordonatorul strategic.

Un reprezentant al Comisiei și coordonatorul IPA național prezidează împreună reuniunile comitetului de monitorizare IPA.

▼B

Comitetul de monitorizare IPA se întrunește cel puțin o dată pe an. Pot fi convocate și reuniuni intermediare, în special pe o bază tematică.

Articolul 59

Comitetele de monitorizare sectoriale în cazul gestionării descentralizate

▼M1

(1) Comitetul de monitorizare IPA este asistat de comitete de monitorizare sectoriale instituite în cadrul componentelor IPA în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a primului acord de finanțare, în conformitate cu dispozițiile specifice prevăzute în partea II. Comitetele de monitorizare sectoriale corespund unor programe sau componente. Din acestea pot face parte reprezentanți ai societății civile, după caz.

▼B

(2) Fiecare comitet de monitorizare sectorială se asigură de eficacitatea și calitatea punerii în aplicare a programelor și a operațiunilor în cauză, în conformitate cu dispozițiile specifice prevăzute pentru fiecare componentă în partea II, precum și pentru acordurile sectoriale și/sau de finanțare în cauză. El poate face propuneri Comisiei și coordonatorului IPA național, adresând o copie a acestora ordonatorului de credite național, privind decizii referitoare la orice măsuri corective menite să asigure îndeplinirea obiectivelor programului și îmbunătățirea eficienței asistenței acordate.

(3) Comitetele de monitorizare sectorială răspund de activitatea desfășurată în fața comitetului de monitorizare IPA. În special, ele furnizează comitetului de monitorizare IPA informații cu privire la:

(a) progresele realizate în cadrul punerii în aplicare a programelor, pe axe prioritare și, după caz, pe măsuri sau operațiuni; acest lucru include rezultatele obținute, indicatorii de execuție financiară și alți factori, în vederea îmbunătățirii punerii în aplicare a programelor;

(b) orice aspecte ale funcționării sistemelor de gestionare și control menționate de autoritatea de audit, ordonatorul de credite național sau responsabilul competent în materie de acreditare.

▼M1

Articolul 60

Monitorizarea în cazul gestionării centralizate și în comun

În cazul unei gestionări centralizate și în comun, Comisia poate întreprinde orice acțiuni pe care le consideră necesare pentru a monitoriza programele în cauză. În cazul gestionării în comun, aceste acțiuni pot fi îndeplinite în comun cu organizația (organizațiile) internațională (internaționale) în cauză. Coordonatorul IPA național poate fi asociat la acțiunile de monitorizare.

▼B

Articolul 61

Rapoartele anuale și finale privind punerea în aplicare

(1) Structurile de execuție elaborează un raport sectorial anual și un raport sectorial final privind punerea în aplicare a programelor de care răspund, în conformitate cu procedurile definite în partea II pentru fiecare componentă IPA.

▼B

Rapoartele sectoriale anuale privind punerea în aplicare acoperă exercițiul financiar. Rapoartele sectoriale finale acoperă întreaga perioadă de punere în aplicare și pot include ultimul raport anual sectorial.

(2) Rapoartele menționate la alineatul (1) sunt trimise coordonatorului IPA național, ordonatorului de credite național și Comisiei, după examinarea lor de către comitetele de monitorizare sectoriale.

(3) Pe baza rapoartelor menționate la alineatul (1), coordonatorul IPA național trimite Comisiei și ordonatorului de credite național, după examinarea lor de către comitetul de monitorizare IPA, raportul anual și raportul final privind punerea în aplicare a asistenței în temeiul Regulamentului IPA.

(4) Raportul anual privind punerea în aplicare menționat la alineatul (3), care este transmis până la data de 31 august a fiecărui an și pentru prima dată în 2008, sintetizează diferitele rapoarte anuale sectoriale elaborate pentru diferitele componente și include informații cu privire la:

(a) progresele realizate în cadrul punerii în aplicare a asistenței comunitare, referitor la prioritățile stabilite în documentul indicativ de planificare multianuală și diferitele programe;

(b) execuția financiară a asistenței comunitare.

(5) Raportul final privind punerea în aplicare, menționat la alineatul (3), acoperă întreaga perioadă de punere în aplicare și poate include ultimul raport anual menționat la alineatul (4).

CAPITOLUL VI

Publicitate, vizibilitate

Articolul 62

Informare și publicitate

(1) În cazul gestionării centralizate și în comun, informațiile cu privire la programe și operațiuni sunt furnizate de Comisie, cu asistența coordonatorului IPA național, după caz. În cazul gestionării descentralizate și în toate cazurile în ceea ce privește programele sau părți de programe din cadrul componentei „cooperare transfrontalieră” care nu este pusă în aplicare prin gestionare repartizată, țara beneficiară și coordonatorul IPA național furnizează informații privind programele și operațiunile și asigură publicitatea acestora. În cazul gestionării repartizate, statele membre, țările beneficiare și autoritatea de gestionare menționată la articolul 103 furnizează informații privind programele și operațiunile și asigură publicitatea acestora. Informațiile sunt destinate cetățenilor și beneficiarilor, în scopul evidențierii rolului Comunității și al asigurării transparenței.

▼M1

(2) În cazul gestionării descentralizate, structurile de execuție sunt însărcinate cu organizarea publicării listei beneficiarilor finali, denumirilor operațiunilor și valorii fondurilor comunitare alocate operațiunilor. Ele se asigură că beneficiarii finali sunt informați de faptul că acceptarea finanțării constituie și o acceptare a includerii lor pe lista beneficiarilor finali destinată publicării. Toate datele personale incluse pe listă sunt prelucrate în conformitate cu cerințele Regulamentului (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]).

([1]) JO L 8, 12.1.2001, p. 1.

▼B

(3) În conformitate cu articolul 90 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002, Comisia publică informațiile relevante cu privire la contracte. Comisia publică rezultatele procedurii de licitație în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, pe site-ul EuropeAid și prin orice alte mijloace de informare adecvate, în conformitate cu procedurile contractuale aplicabile acțiunilor externe ale Comunității.

Articolul 63

Vizibilitate

(1) Comisia și autoritățile naționale, regionale sau locale competente ale țărilor beneficiare convin o serie coerentă de activități pentru punerea la dispoziție și publicarea, în țările beneficiare, a informațiilor cu privire la asistența acordată în temeiul Regulamentului IPA.

Procedurile pentru punerea în aplicare a acestor activități sunt specificate în acordurile sectoriale sau de finanțare.

(2) Punerea în aplicare a activităților menționate la alineatul (1) constituie responsabilitatea beneficiarilor finali și este finanțată din fondurile alocate programelor sau operațiunilor în cauză.

PARTEA II

DISPOZIȚII SPECIFICE

TITLUL I

COMPONENTA „ASISTENȚĂ PENTRU TRANZIȚIE ȘI CONSOLIDAREA INSTITUȚIILOR”

CAPITOLUL I

Obiectul asistenței și eligibilitatea

Articolul 64

Domenii de asistență

(1) Asistența din cadrul acestei componente poate fi acordată țărilor beneficiare, în special în următoarele domenii:

(a) consolidarea instituțiilor democratice și a statului de drept;

(b) promovarea și protecția drepturilor și a libertăților fundamentale cuprinse în Carta europeană a drepturilor fundamentale;

(c) reforma administrației publice;

(d) realizarea reformelor în domeniul justiției și al afacerilor interne, precum reforma sistemului juridic, a poliției, a procuraturii, a aparatului judiciar, a sistemului penitenciarelor, precum și a vămilor și a controalelor la frontieră, acordând o atenție deosebită combaterii mai eficiente a corupției, a criminalității organizate, a terorismului și a imigrației ilegale, dar și instituirii unor sisteme informatice în aceste domenii;

▼B

(e) modernizarea cadrului normativ, inclusiv prin sprijinirea investițiilor în vederea dotării corespunzătoare a instituțiilor esențiale, a căror infrastructură sau capacitate de monitorizare și punere în aplicare a legislației trebuie consolidată;

(f) crearea sau consolidarea sistemelor de control financiar;

(g) consolidarea economiei de piață, în special prin sprijinirea eforturilor de organizare internă ale actorilor economici și prin sprijinirea directă a activităților economice, inclusiv prin acordarea de asistență sectorului privat și de ajutor pentru restructurarea industrială, precum și prin diversificarea economiei, modernizarea sectoarelor cheie și îmbunătățirea anumitor domenii;

(h) dezvoltarea societății civile și a dialogului între organismele guvernamentale și neguvernamentale, în scopul promovării democrației, a statului de drept, a drepturilor omului, a respectării și a protejării minorităților, precum și a dialogului cu societatea civilă;

(i) inițierea dialogului social ca element al bunei guvernări și în vederea promovării unor condiții de muncă corecte și echitabile;

(j) promovarea de măsuri vizând integrarea, reconcilierea și întărirea încrederii minorităților, la toate nivelurile societății;

(k) politica de mediu, bazată pe un nivel ridicat de protecție, pe promovarea principiului „cine poluează plătește”, utilizarea durabilă a resurselor naturale, eficiența energetică, surse regenerabile și adoptarea progresivă a politicii comunitare în toate domeniile care includ schimbări climatice;

(l) îmbunătățirea accesului întreprinderilor mici și mijlocii și al administrațiilor publice la diferite mecanisme financiare;

(m) consolidarea capacităților instituționale în domeniul siguranței nucleare, al gestionării deșeurilor radioactive și al protecției împotriva radiațiilor, în conformitate cu acquis-ul comunitar și cele mai bune practici ale Uniunii Europene;

(n) sprijinirea participării la programele comunitare, în special la cele al căror obiectiv este creșterea gradului de conștientizare a cetățeniei europene, și pregătirea în vederea participării în cadrul agențiilor comunitare.

(2) În afară de domeniile acoperite la alineatul (1), se poate acorda asistență, în cadrul acestei componente, țărilor beneficiare enumerate în anexa II la Regulamentul IPA, pentru următoarele domenii:

(a) în conformitate cu articolul 2 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul IPA, dezvoltare socială, economică și teritorială, cuprinzând, *inter alia*, investiții în favoarea dezvoltării regionale, a dezvoltării resurselor umane și a dezvoltării rurale;

(b) eliminarea obstacolelor din calea incluziunii sociale și sprijinirea unor piețe ale muncii inclusive, în special prin acțiuni menite să îmbunătățească nivelul de viață, combaterea șomajului și potențarea resurselor umane;

(c) sprijin pentru sectoare și servicii productive, precum și pentru îmbunătățirea infrastructurilor legate de întreprinderi;

(d) adaptarea, reforma sau, după caz, instituirea unor sisteme educaționale și a unor sisteme de formare profesională;

(e) îmbunătățirea accesului la rețelele de transport, informații, energie și la alte rețele, precum și a interconectării acestora;

▼B

(f) reforma sistemelor de asistență medicală;

(g) îmbunătățirea sistemelor de informații și comunicații.

▼M1

De la caz la caz, Comisia poate decide să acorde asistență în cadrul acestei componente, pentru domeniile menționate anterior, țărilor beneficiare enumerate în anexa I la Regulamentul IPA cărora nu li s-au conferit, încă, competențele de gestionare menționate la articolul 14.

▼B

Articolul 65

Forme de asistență

(1) Asistența din cadrul acestei componente poate fi acordată, în special, prin:

(a) măsuri de cooperare administrativă în scopul formării și al schimbului de informații, care implică participarea experților din sectorul public trimiși de statele membre sau de organizații internaționale, în special prin intermediul proiectelor de înfrățire instituțională („twinning”), al proiectelor de înfrățire instituțională parțială („twinning light”) și al TAIEX;

(b) asistență tehnică;

(c) investiții în infrastructura de reglementare, inclusiv în favoarea instituțiilor multilaterale externe independente, în special în vederea sprijinirii alinierii cu normele și standardele Uniunii Europene. Aceste investiții sunt destinate principalelor instituții de reglementare și au la bază o strategie clară de reformă a administrației publice și de aliniere cu acquis-ul;

(d) programe de subvenționare;

(e) mecanisme financiare pentru pregătirea proiectelor;

(f) punerea în aplicare a mecanismelor de finanțare în cooperare cu instituțiile financiare;

(g) sprijin bugetar, în conformitate cu dispozițiile articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul IPA.

(2) Pentru țările beneficiare enumerate în anexa II la Regulamentul IPA, asistența din cadrul acestei componente poate fi, de asemenea, acordată prin măsuri și acțiuni similare cu cele prevăzute pentru componentele „dezvoltare regională”, „dezvoltare a resurselor umane” și „dezvoltare rurală”, inclusiv prin operațiuni de tip investiții.

(3) Asistența poate fi utilizată și pentru acoperirea costurilor contribuției comunitare la misiunile, inițiativele sau organizațiile internaționale care acționează în interesul țării beneficiare, inclusiv a costurilor administrative.

Articolul 66

Eligibilitatea cheltuielilor

(1) Cheltuielile din cadrul acestei componente sunt eligibile în cazul în care au fost suportate ulterior semnării contractelor de achiziții publice, a contractelor și a subvențiilor, cu excepția cazurilor prevăzute în mod explicit de Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002.

(2) În afara regulilor prevăzute la articolul 34 alineatul (3), următoarele cheltuieli nu sunt eligibile:

(a) orice costuri de leasing;

(b) costurile de amortizare.

▼B

(3) Prin derogare de la articolul 34 alineatul (3), decizia cu privire la eligibilitatea următoarelor cheltuieli este luată de la caz la caz:

(a) cheltuieli de exploatare, inclusiv costuri de închiriere care se raportează exclusiv la perioada de cofinanțare a operațiunii în cauză;

(b) taxele pe valoarea adăugată, în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

(i) taxele pe valoare adăugată nu sunt, în nici un fel, recuperabile;

(ii) este stabilit faptul că acestea sunt suportate de beneficiarul final; și

(iii) sunt indicate cu claritate în propunerea de proiect;

▼M1

(c) costurile aferente unei garanții bancare sau unei cauțiuni comparabile care trebuie depusă de beneficiarul final al subvenției.

▼B

Articolul 67

Intensitatea ajutorului și rata contribuției comunitare

(1) În sensul prezentei componente, cheltuielile eligibile menționate la articolul 38 alineatul (1) se bazează pe cheltuielile publice totale, în cazul gestionării descentralizate, și pe cheltuielile totale, în cazul gestionării centralizate și în comun.

(2) În cazul gestionării descentralizate, în afară de normele generale prevăzute la articolele 37 și 38, prezentul alineat se aplică asistenței acordate în cadrul acestei componente.

În cazul subvențiilor, beneficiarii finali pot fi obligați să contribuie la costurile eligibile ale operațiunii. În cazul unei operațiuni de investiții, contribuția comunitară nu depășește ►M1 85 % ◄ din cheltuielile publice, restul de ►M1 15 % ◄ fiind acoperit din fonduri publice în țara beneficiară. Cu toate acestea, în cazuri excepționale și justificate corespunzător, contribuția comunitară poate depăși ►M1 85 % ◄ din cheltuielile publice.

Acțiunile de consolidare a instituțiilor necesită un anumit procent de cofinanțare din partea beneficiarului final și/sau a fondurilor publice din țara beneficiară. Cu toate acestea, în cazuri justificate corespunzător, acțiunile de consolidare a instituțiilor pot fi finanțate în procent de până la 100 % din fondurile comunitare.

Asistența acordată prin măsuri de cooperare administrativă, astfel cum este menționată la articolul 65 alineatul (1) litera (a), poate fi finanțată în proporție de 100 % din fondurile comunitare.

(3) În cazul gestionării centralizate sau comune, Comisia hotărăște rata contribuției comunitare, care poate fi de până la 100 % din cheltuielile eligibile.

▼B

CAPITOLUL II

Programare

Articolul 68

Cadrul de programare

▼M1

În cadrul acestei componente, asistența ia, în principiu, forma:

▼B

— programelor naționale;

— programelor și a mecanismelor de finanțare regionale și orizontale.

Articolul 69

Programele naționale

▼M1

(1) Programele naționale sunt adoptate de către Comisie în baza propunerilor înaintate de țara beneficiară, care trebuie să țină seama de principiile și prioritățile prevăzute în documentele indicative de planificare multianuală menționate la articolul 5. Propunerile enumeră în special axele prioritare care urmează să fie avute în vedere în țara beneficiară în cauză, care pot include domeniile de asistență prevăzute la articolul 64.

(2) Propunerile țărilor beneficiare vor fi selecționate în urma unor proceduri transparente, inclusiv a consultării cu părțile interesate pe perioada elaborării propunerilor.

(3) În fiecare an, în urma discuțiilor dintre Comisie și țara beneficiară cu privire la propunerile acesteia, țara beneficiară prezintă Comisiei fișe de proiect. Fișele de proiect indică cu claritate axele prioritare, operațiunile avute în vedere și metodele selectate pentru punerea lor în aplicare. Propunerile de finanțare sunt pregătite de Comisie în lumina fișelor de proiect prezentate.

▼B

(4) Propunerile de finanțare sunt adoptate printr-o decizie de finanțare, în conformitate cu articolul 8.

(5) Comisia și țara beneficiară încheie un acord de finanțare, conform articolului 8.

Articolul 70

Participarea la programele comunitare în cadrul programelor naționale

(1) Asistența poate fi acordată în vederea sprijinirii participării țărilor beneficiare la programele comunitare. Această participare este stabilită în programele naționale.

(2) Valoarea totală a fondurilor acordate ca sprijin comunitar pentru participarea la programele comunitare nu depășește limita stabilită în programul național.

▼B

(3) Participarea țărilor beneficiare la programele comunitare respectă condițiile specifice prevăzute pentru fiecare astfel de program în memorandumul de înțelegere care urmează să fie încheiat de Comisie și de țara beneficiară, în conformitate cu acordurile de stabilire a principiilor generale de participare a țărilor beneficiare la programele comunitare. Acest memorandum cuprinde dispoziții atât privind valoarea totală a contribuției țării beneficiare, cât și privind suma finanțată prin asistență, în temeiul Regulamentului IPA.

Articolul 71

Participarea la activitățile agențiilor comunitare în cadrul programelor naționale

(1) Asistența poate fi acordată în vederea sprijinirii participării țărilor beneficiare în cadrul agențiilor comunitare. Această participare este stabilită în programele naționale.

(2) Țările beneficiare pot fi invitate să participe pe o bază *ad hoc* la activitățile diferitelor agenții comunitare. Costurile participării lor pot fi finanțate prin asistența acordată acestora în temeiul Regulamentului IPA, într-un mod similar cu cel aplicabil în cazul participării la programele comunitare.

Articolul 72

Programe regionale și orizontale

(1) Comisia elaborează programe regionale și orizontale, în deplină coerență și coordonare cu programele naționale, pe baza documentelor indicative de planificare multianuală relevante și în urma consultării cu diferitele părți interesate.

(2) Programele regionale și orizontale sunt destinate promovării cooperării regionale și intensificării schimburilor cu mai multe țări în țările beneficiare, precum și sprijinirii inițiativelor de promovare a cooperării țărilor beneficiare în domeniile de interes comun.

▼M1

(3) Programele regionale acoperă țările beneficiare din Balcanii de Vest. Programele vizează, în principal, reconcilierea, reconstrucția și cooperarea politică în regiune.

▼B

(4) Programele orizontale acoperă o parte sau ansamblul țărilor beneficiare în domenii de interes comun, în care asistența poate fi pusă în aplicare mai eficace și cu mai puține costuri prin intermediul unor astfel de programe decât prin programele naționale.

(5) În cadrul programelor regionale și orizontale, asistența poate fi acordată în domenii precum mecanismul de finanțare a pregătirii proiectelor, sprijinul pentru societatea civilă, vamă, sprijinul pentru întreprinderile mici și mijlocii, mecanismele de finanțare a municipalităților, infrastructurile municipale, statisticile, siguranța nucleară, informațiile și comunicațiile.

▼B

CAPITOLUL III

Punerea în aplicare

Secțiunea 1

Cadrul de punere în aplicare și principii

Articolul 73

Principii generale

(1) Asistența din cadrul acestei componente este acordată prin gestionare centralizată, descentralizată sau în comun, în conformitate cu articolul 53 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002.

(2) Obiectivul este aplicarea gestionării descentralizate atunci când sunt avute în vedere programe naționale.

▼M1

(3) Programele regionale și orizontale sunt puse în aplicare de Comisie în mod centralizat sau prin gestionare în comun cu organizațiile internaționale, în conformitate cu articolul 53d din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002.

▼B

Articolul 74

Structuri și autorități implicate în cazul gestionării centralizate și în comun

În cazul gestionării centralizate sau în comun, coordonatorul IPA național este singura persoană de contact a Comisiei, în conformitate cu articolul 32.

Articolul 75

Structuri și autorități implicate în cazul gestionării descentralizate

(1) Atunci când, în cazul gestionării descentralizate, în conformitate cu articolul 22 alineatul (2) litera (b), coordonatorul IPA național este însărcinat cu programarea acestei componente la nivel național, acesta are următoarele sarcini:

▼M1

(a) organizează procesul de pregătire a propunerilor, în conformitate cu articolul 69;

▼B

(b) elaborează și prezintă Comisiei fișele de proiect menționate la articolul 69;

(c) monitorizează execuția tehnică a programelor naționale.

(2) ►M1 În temeiul articolului 28, structura de execuție cuprinde una sau mai multe agenții de implementare, care sunt înființate în cadrul administrațiilor naționale ale țării beneficiare sau se află sub controlul direct al acestora. ◄

În urma consultării coordonatorului IPA național, ordonatorul de credite național desemnează ordonatori de credite ai programului în fruntea agențiilor de implementare.

Ordonatorii de credite ai programului sunt funcționari din administrația publică ai țării beneficiare. Aceștia răspund de activitățile agențiilor de implementare, în conformitate cu articolul 28.

(3) Ordonatorii de credite ai programului desemnează funcționari din cadrul administrației naționale în funcția de responsabili de program principali. Aflați în subordinea directă a ordonatorului de credite al programului în cauză, responsabilii de program principali au următoarele sarcini:

(a) răspund de partea tehnică a operațiunilor în cadrul ministerelor de resort;

▼B

(b) sprijină ordonatorii de credite ai programului în pregătirea și realizarea optimă și în timp util a operațiunilor din punct de vedere tehnic;

(c) au atribuții de coordonare în cadrul fiecărei axe prioritare prevăzute în propunerea de proiect a țării beneficiare.

Articolul 76

Acreditarea structurii de execuție și delegarea competențelor de gestionare

(1) Atunci când fondurile comunitare au fost gestionate de organismele naționale existente în țările beneficiare, în conformitate cu Regulamentul (CEE) nr. 3906/89 sau cu Regulamentul (CE) nr. 2500/2001 înaintea datei de intrare în vigoare a prezentului regulament, aceste organisme (denumite în continuare „organisme naționale existente”) gestionează fondurile din cadrul componentei „asistență pentru tranziție și consolidarea instituțiilor”, până la adoptarea, de către Comisie, a unei decizii privind delegarea competențelor de gestionare.

(2) În nici un caz organismele naționale existente nu pot gestiona fonduri din cadrul componentei „asistență pentru tranziție și consolidarea instituțiilor” fără a le fi fost delegate competențe de gestionare, în conformitate cu prezentul regulament, pentru o perioadă de mai mult de un an de la intrarea în vigoare a prezentului regulament.

(3) Comisia decide dacă să delege competențe de gestionare organismelor naționale existente, ținând seama în special de lista de abateri prezentată în conformitate cu alineatul (4) și de decizia adoptată de ordonatorul de credite național în conformitate cu alineatul (5).

(4) Ordonatorul de credite național efectuează o evaluare a structurii de execuție, inclusiv a organismelor naționale existente, ținând cont de cerințele menționate la articolul 11. În special, acesta elaborează, în conformitate cu articolul 11 și ținând cont de avizul unui auditor extern independent din punct de vedere funcțional de toți actorii din sistemul de gestionare și control, o listă cu toate cerințele menționate în prezentul regulament pe care structura de execuție nu le respectă.

Lista abaterilor este transmisă Comisiei cel târziu în termen de patru luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament.

(5) Atunci când nerespectarea cerințelor, menționată la alineatul (4), este considerată a fi compatibilă cu funcționarea eficace și eficientă a structurilor de execuție, ordonatorul de credite național poate decide să acrediteze organismele în cauză, în temeiul prezentului regulament.

În termen de cel mult cinci luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament, acesta trimite Comisiei o decizie privind acreditarea organismelor în cauză. Această decizie cuprinde o foaie de parcurs, cu termene precise de realizare a obiectivelor, care indică măsurile care se impun pentru a remedia neîndeplinirea cerințelor, astfel cum se prevede în lista menționată la alineatul (4). Foaia de parcurs este adoptată de comun acord cu Comisia.

(6) Atunci când nerespectarea cerințelor, menționată la alineatul (4), nu este considerată a fi compatibilă cu funcționarea eficace și eficientă a unei structuri de execuție, ordonatorul de credite național dispune acreditarea structurii de execuție în cauză, în conformitate cu dispozițiile articolului 13.

▼B

(7) În cazul în care Comisia decide să delege competențe de gestionare organismelor naționale existente, în temeiul prezentului regulament, decizia Comisiei poate impune condiții suplimentare autorităților naționale. În acest caz, Comisia stabilește un termen limită în care autoritățile naționale să îndeplinească cerințele respective, astfel încât delegarea competențelor de gestionare să rămână în vigoare. Decizia Comisiei stabilește, de asemenea, lista controalelor *ex ante* la care se face referire la articolul 14 alineatul (3).

(8) Indiferent de decizia ordonatorului de credite național, Comisia poate decide să mențină, să suspende sau să retragă în orice moment, oricăruia dintre organismele în cauză, competențele de gestionare delegate.

(9) În orice moment, ordonatorul de credite național trebuie să se asigure că toate informațiile cerute de Comisie sunt furnizate de țara beneficiară.

Articolul 77

Principii de punere în aplicare în cazul proiectelor de înfrățire instituțională

(1) Proiectele de înfrățire instituțională sunt instituite sub forma unei subvenții prin care administrațiile statelor membre selectate acceptă să furnizeze expertiza din sectorul public cerută în schimbul rambursării cheltuielilor suportate în acest fel.

Subvenția poate prevedea, în special, detașarea pe termen lung a unui funcționar însărcinat să ofere, cu normă întreagă, consiliere administrației țării beneficiare, în calitate de consilier rezident în cadrul proiectului de înfrățire instituțională.

Subvenția acordată pentru proiectul de înfrățire instituțională se stabilește în conformitate cu dispozițiile relevante din partea I titlul VI privind subvențiile din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 și din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002.

(2) Un manual al proiectului de înfrățire instituțională care cuprinde în special un sistem de rate și prețuri fixe pentru rambursarea expertizei în sectorul public furnizate de către administrațiile statului membru selectat este elaborat de Comisie și actualizat periodic.

▼M1

Articolul 78

Principii de punere în aplicare în cazul participării în cadrul programelor și al agențiilor comunitare

În cazul participării în cadrul programelor și al agențiilor comunitare, punerea în aplicare constă în plata, către bugetul programului și al agenției respective, a părții din contribuția financiară a țării beneficiare care este finanțată în temeiul IPA. Plata este efectuată de fondul național, în cazul gestionării descentralizate, și de miniștri sau alte organisme publice vizate din țara beneficiară, în cazul gestionării centralizate. În acest din urmă caz, Comisia nu va efectua plăți de prefinanțare din contribuția comunitară.

▼B

Secţiunea 2

Gestionarea financiară

Articolul 79

Plăţi efectuate în cadrul gestionării descentralizate

(1) Prin derogare de la articolul 40 alineatul (6), atunci când plafonul de 95 % este atins, ordonatorul de credite naţional nu trebuie să prezinte o nouă declaraţie de cheltuieli certificată şi informaţii privind sumele recuperate decât atunci când solicită plata soldului final.

(2) Prefinanţarea reprezintă, în principiu, 50 % din contribuţia comunitară la programul în cauză. Această sumă poate fi plătită eşalonat, în tranşe anuale. Procentul de 50 % poate fi mărit în cazul în care ordonatorul de credite naţional demonstrează că suma rezultată nu va acoperi prefinanţarea contractelor şi a subvenţiilor semnate la nivel naţional.

(3) Suma care urmează să fie acoperită de prefinanţare se calculează ca suma rezultată prin adunarea sumei estimate a fi contractată într-un an şi suma efectivă pentru care s-au stabilit obligaţii contractuale în anii precedenţi. Cu excepţia prefinanţării acordate pentru participarea în cadrul programelor şi al agenţiilor comunitare, prefinanţarea nu se plăteşte decât după lansarea primei licitaţii sau cereri de propuneri.

(4) Plăţile pentru participarea în cadrul programelor şi al agenţiilor comunitare se pot ridica la un procent de 100 % din contribuţia comunitară la această participare.

Articolul 80

Păstrarea documentelor

Prin derogare de la articolul 48, documentele referitoare la întreaga procedură de achiziţii publice, de acordare de subvenţii şi de atribuire a contractelor din cadrul acestei componente sunt păstrate de structura de execuţie pentru o perioadă de cel puţin şapte ani de la plata soldului contractului.

Articolul 81

Proprietatea asupra dobânzii

Prin derogare de la articolul 36, dobânda generată prin finanţarea de către comunitate a unui program este declarată Comisiei de fiecare dată când se prezintă Comisiei o cerere de plată.

Secţiunea 3

Evaluare şi monitorizare

▼M1

Articolul 82

Evaluarea

(1) Programele din cadrul componentei „asistenţă pentru tranziţie şi consolidarea instituţiilor” sunt supuse evaluării *ex ante*, intermediare şi/sau *ex post*, în conformitate cu articolul 57.

(2) Înaintea delegării competenţelor de gestionare ţării beneficiare, Comisia efectuează toate evaluările.

▼M1

După delegarea competențelor de gestionare, responsabilitatea pentru efectuarea evaluării intermediare revine țării beneficiare, fără a aduce atingere drepturilor Comisiei de a efectua orice evaluări *ad hoc* pe care le consideră necesare.

Evaluările *ex ante* și *ex post* rămân prerogativa Comisiei chiar și după delegarea competențelor de gestionare, fără a aduce atingere dreptului țării beneficiare de a efectua astfel de evaluări în cazul în care consideră necesar acest lucru.

(3) În conformitate cu articolul 22 din Regulamentul IPA, rapoartele de evaluare corespunzătoare se transmit comitetului IPA spre examinare.

▼B

Articolul 83

Monitorizare

(1) În cazul gestionării descentralizate, în conformitate cu articolul 59, coordonatorul IPA național instituie un comitet sectorial de monitorizare pentru componenta „asistență pentru tranziție și consolidarea instituțiilor”, denumit în continuare „comitetul ATCI”.

(2) Comitetul ATCI se reunește cel puțin de două ori pe an, la inițiativa țării beneficiare sau a Comisiei. Acesta își stabilește regulamentul de procedură în conformitate cu un mandat al comitetului sectorial de monitorizare stabilit de Comisie și în cadrul instituțional, juridic și financiar al țării beneficiare în cauză. Comitetul adoptă acest regulament de procedură de comun acord cu coordonatorul IPA național, cu ordonatorul național de credite și cu comitetul de monitorizare IPA.

(3) Comitetul ATCI este prezidat de coordonatorul IPA național. Printre membrii acestuia se numără ordonatorul de credite național, ordonatorii de credite ai programului și, după caz, alți reprezentanți ai structurii de execuție, reprezentanți ai Comisiei, precum și, dacă este cazul, reprezentanți ai instituțiilor financiare internaționale și ai societății civile, desemnați de țara beneficiară de comun acord cu Comisia.

(4) În conformitate cu articolul 59 alineatul (2), comitetul ATCI se asigură de eficacitatea și calitatea programelor și a operațiunilor în cauză, în special prin:

(a) analizarea rapoartelor privind stadiul punerii în aplicare, în care sunt detaliate progresele înregistrate din punct de vedere financiar și operațional în cadrul programelor;

(b) examinarea gradului de realizare a obiectivelor și rezultatele programelor;

(c) analizarea planurilor de achiziții publice, precum și recomandările de evaluare relevante;

(d) discutarea aspectelor și a operațiunilor problematice;

(e) propunerea de acțiuni corective, după caz;

(f) analizarea cazurilor de fraudă și a neregulilor și prezentarea măsurilor adoptate în vederea recuperării fondurilor și pentru a evita repetarea unor cazuri similare;

(g) examinarea planului de audit anual elaborat de autoritatea de audit, precum și constatările și recomandările auditurilor efectuate.

▼B

(5) Comitetul ATCI monitorizează toate programele aflate în derulare în cadrul acestei componente. În special în cazul operațiunilor de investiții, al transferului de active sau al privatizărilor, țara beneficiară monitorizează programele respective până la încheierea acestora și informează comitetul ATCI cu privire la orice schimbări legate de rezultatele acestor programe care afectează în mod semnificativ impactul, durabilitatea și proprietatea asupra acestora.

(6) Comitetul ATCI poate fi asistat de subcomitete sectoriale de monitorizare, instituite de țara beneficiară pentru a monitoriza programele și operațiunile din cadrul acestei componente, grupate în funcție de sectoarele monitorizate. Subcomitetele răspund de activitatea desfășurată în fața comitetului ATCI. Acestea își stabilesc și adoptă regulamentul de procedură, în conformitate cu mandatul care urmează să fie stabilit de Comisie.

Articolul 84

Rapoartele sectoriale anuale și finale privind punerea în aplicare

(1) În cazul gestionării descentralizate, structura de execuție trimite Comisiei, coordonatorului IPA național și ordonatorului de credite național un raport sectorial anual până la data de 30 iunie a fiecărui an.

(2) Un raport sectorial final este prezentat Comisiei, coordonatorului IPA național și ordonatorului de credite național cel târziu în termen de 6 luni de la încheierea programului. Raportul sectorial final acoperă întreaga perioadă de punere în aplicare și include ultimul raport sectorial anual.

(3) Rapoartele sectoriale sunt examinate de către comitetul ATCI înainte de a fi transmise Comisiei, coordonatorului IPA național și ordonatorului de credite național.

(4) Rapoartele sectoriale cuprind următoarele informații:

(a) elemente cantitative și calitative privind progresele realizate în punerea în aplicare a programului, axe prioritare sau operațiuni, legate de obiective specifice și verificabile;

(b) informații detaliate privind execuția financiară a programului;

(c) informații privind măsurile adoptate de structura de execuție sau de comitetul ATCI pentru a asigura calitatea și eficacitatea punerii în aplicare, în special:

(i) măsurile de monitorizare și evaluare, inclusiv dispozițiile privind culegerea datelor;

(ii) o sinteză a tuturor problemelor importante întâlnite în cadrul punerii în aplicare a programului și a tuturor măsurilor luate în consecință;

(iii) utilizarea asistenței tehnice;

(d) informații privind activitățile de furnizare de informații cu privire la program și de asigurare a publicității acestuia, în conformitate cu articolul 62.

▼B

TITLUL II

COMPONENTA „COOPERARE TRANSFRONTALIERĂ”

CAPITOLUL I

Obiectul asistenței și eligibilitatea

Articolul 85

Definiții suplimentare ale componentei „cooperare transfrontalieră”

În sensul prezentului titlu, în afară de definițiile de la articolul 2, prin „țări participante” se înțelege statele membre și/sau țările beneficiare care participă la un program transfrontalier în cadrul acestei componente.

Articolul 86

Domenii și forme de asistență

(1) Componenta „cooperare transfrontalieră” furnizează asistență pentru:

(a) cooperarea transfrontalieră între unul sau mai multe state membre și una sau mai multe țări beneficiare;

(b) cooperarea transfrontalieră între două sau mai multe țări beneficiare.

(2) Asistența comunitară prevăzută la alineatul (1) vizează întărirea cooperării transfrontaliere prin inițiative locale și regionale comune, combinând atât ajutorul extern, cât și obiectivele de coeziune economică și socială. Cooperarea urmărește, în special, unul sau mai multe dintre următoarele obiective cu sferă mai mare de cuprindere:

(a) promovarea dezvoltării economice și sociale durabile în zonele frontaliere;

(b) conjugarea eforturilor în vederea soluționării dificultăților comune în domenii precum mediul, patrimoniul cultural și natural, sănătatea publică și prevenirea și combaterea criminalității organizate;

(c) asigurarea unor frontiere eficiente și sigure;

(d) promovarea unor acțiuni comune de mică amploare, cu implicarea actorilor locali din regiunile de frontieră.

(3) Obiectivele menționate la alineatul (2) pot fi atinse în special prin:

(a) încurajarea spiritului întreprinzător, în special dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, a turismului, a culturii și a comerțului transfrontalier;

(b) încurajarea și îmbunătățirea protecției și a gestionării în comun a resurselor naturale și culturale, precum și prin prevenirea riscurilor de mediu și tehnologice;

(c) susținerea legăturilor dintre zonele urbane și zonele rurale;

(d) reducerea izolării, printr-un acces optimizat la rețelele și serviciile de transport, de informații și de comunicații și la rețelele și instalațiile transfrontaliere de distribuție a apei, de gestionare a deșeurilor și de aprovizionare cu energie;

▼B

(e) dezvoltarea colaborării, a capacității și a utilizării în comun a infrastructurilor, în special în sectoare precum sănătatea, cultura, turismul și educația;

(f) promovarea cooperării judiciare și administrative;

(g) asigurarea unei gestionări eficiente a frontierelor, prin facilitarea comerțului legal și a traversării legale a frontierei, protejându-le totodată împotriva contrabandei, a traficului, a criminalității organizate, a bolilor transmisibile și a migrației ilegale, inclusiv a migrației de tranzit;

(h) încurajarea contactelor transfrontaliere la nivel local și regional, prin intensificarea schimburilor și adâncirea cooperării economice, sociale, culturale și educaționale între comunitățile locale;

(i) promovarea integrării pieței forței de muncă transfrontaliere, încurajarea inițiativelor locale de ocupare a forței de muncă, a egalității între sexe și a egalității de șanse, a incluziunii sociale și a celei privind formarea profesională;

(j) promovarea punerii în comun a resurselor umane și a infrastructurilor pentru cercetare și dezvoltare tehnologică.

▼M1

(4) Componenta „cooperare transfrontalieră” poate sprijini, după caz, și participarea regiunilor eligibile din țările beneficiare la programe transnaționale și interregionale în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană al fondurilor structurale, precum și la programe multilaterale de bazin maritim, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1638/2006 al Parlamentului European și al Consiliului [1]. Normele privind participarea țărilor beneficiare la programele menționate anterior sunt stabilite în documentele de programare relevante și/sau în acordurile de finanțare relevante, după caz.

▼B

Articolul 87

Parteneriat

Dispozițiile articolului 11 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului [2] se aplică *mutatis mutandis* statelor membre și țărilor beneficiare, în contextul cooperării transfrontaliere menționate la articolul 86 alineatul (1).

Articolul 88

Eligibilitatea teritorială

(1) În sensul cooperării transfrontaliere, astfel cum este aceasta definită la articolul 86 alineatul (1) litera (a), regiunile eligibile pentru finanțare sunt după cum urmează:

(a) regiuni de nivel NUTS 3 sau, în absența clasificării NUTS, zone echivalente situate de-a lungul frontierelor terestre dintre Comunitate și țările beneficiare;

(b) regiuni de nivel NUTS 3 sau, în absența clasificării NUTS, zone echivalente situate de-a lungul frontierelor maritime dintre Comunitate și țările beneficiare, separate, ca regulă generală, de cel mult 150 de kilometri, ținând seama de eventualele ajustări necesare pentru asigurarea coerenței și a continuității acțiunii de cooperare.

[1] JO L 310, 9.11.2006, p. 1.
[2] JO L 210, 31.7.2006, p. 25.

▼B

Imediat după intrarea în vigoare a prezentului regulament, Comisia adoptă lista regiunilor eligibile din interiorul Comunității și din țările beneficiare. Lista respectivă este valabilă de la 1 ianuarie 2007 la 31 decembrie 2013.

(2) În sensul cooperării transfrontaliere, astfel cum este aceasta menționată la articolul 86 alineatul (1) litera (b), regiunile eligibile pentru finanțare sunt după cum urmează:

(a) regiuni de nivel NUTS 3 sau, în absența clasificării NUTS, zone echivalente situate de-a lungul frontierelor terestre dintre țările beneficiare;

(b) regiuni de nivel NUTS 3 sau, în absența clasificării NUTS, zone echivalente situate de-a lungul frontierelor maritime dintre țările beneficiare, separate, ca regulă generală, de cel mult 150 de kilometri, ținând seama de eventualele ajustări necesare pentru asigurarea coerenței și a continuității acțiunii de cooperare.

Lista regiunilor eligibile este inclusă în programele transfrontaliere relevante, menționate la articolul 94.

(3) În sensul participării la programele menționate la articolul 86 alineatul (4), regiunile eligibile din țările beneficiare sunt stabilite, după caz, în documentul de programare relevant.

Articolul 89

Eligibilitatea cheltuielilor

(1) Cheltuielile din cadrul acestei componente sunt eligibile în cazul în care au fost plătite efectiv în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2007 și 31 decembrie a celui de-al treilea an următor ultimului angajament bugetar, în ceea ce privește operațiunile sau părțile de operațiuni puse în aplicare în statele membre și în cazul în care au fost suportate după semnarea acordului de finanțare, în ceea ce privește operațiunile sau părțile de operațiuni puse în aplicare în țările beneficiare.

(2) În afara regulilor prevăzute la articolul 34 alineatul (3), următoarele cheltuieli nu sunt eligibile:

(a) dobânzile debitoare;

▼M1

_____

▼B

(3) Prin derogare de la articolul 34 alineatul (3), următoarele cheltuieli sunt eligibile:

(a) taxele pe valoarea adăugată, în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

(i) acestea nu pot fi în nici un fel recuperate;

(ii) este stabilit faptul că acestea sunt suportate de beneficiarul final; și

(iii) sunt indicate cu claritate în propunerea de proiect;

(b) costurile tranzacțiilor financiare transfrontaliere;

(c) atunci când punerea în aplicare a unei operațiuni necesită deschiderea unui cont separat sau a unor conturi separate, comisioanele bancare pentru deschiderea și administrarea conturilor respective;

(d) costul consultanței juridice, taxele notariale, costul expertizei tehnice și financiare, precum și costurile de audit sau de contabilitate, în cazul în care acestea sunt direct legate de operațiunea cofinanțată și sunt necesare pentru pregătirea sau punerea în aplicare a acesteia;

▼B

(e) costul garanțiilor acordate de o bancă sau alte instituții financiare, în măsura în care garanțiile respective sunt cerute de legislația națională sau comunitară;

(f) cheltuielile generale, cu condiția ca acestea să se bazeze pe costuri reale, care pot fi atribuite punerii în aplicare a operațiunii în cauză. Cheltuielile forfetare bazate pe costuri medii nu pot depăși 25 % din costurile directe ale unei operațiuni care pot afecta nivelul cheltuielilor generale. Calculul trebuie susținut în moc corespunzător cu documente justificative și verificat periodic;

▼M1

(g) Cumpărarea de terenuri a căror valoare nu depășește 10 % din cheltuielile eligibile ale operațiunii în cauză.

▼M2

Cheltuieli de exploatare, inclusiv costuri de închiriere care se referă exclusiv la perioada de cofinanțare a operațiunii, pot fi considerate eligibile, de la caz la caz.

▼B

(4) În afara cheltuielilor pentru asistența tehnică acordată pentru programul transfrontalier menționat la articolul 94, sunt eligibile următoarele cheltuieli, plătite de către autoritățile publice pentru pregătirea sau punerea în aplicare a unei operațiuni:

(a) costurile serviciilor profesionale furnizate de o autoritate publică alta decât beneficiarul final, pentru pregătirea sau punerea în aplicare a unei operațiuni;

(b) costurile furnizării de servicii legate de pregătirea și punerea în aplicare a unei operațiuni furnizate de o autoritate publică ce este ea însăși beneficiarul final și care execută o operațiune pentru sine, fără să apeleze la alți furnizori de servicii externi, în cazul în care aceste costuri reprezintă costuri suplimentare și sunt legate de cheltuielile plătite efectiv și direct pentru operațiunea cofinanțată.

Autoritatea publică în cauză fie facturează costurile menționate la prezentul alineat litera (a) către beneficiarul final, fie certifică aceste costuri pe baza documentelor cu valoare probatorie echivalentă, care permit identificarea costurilor reale suportate de autoritatea respectivă pentru operațiunea în cauză.

Costurile menționate la prezentul alineat litera (b) trebuie certificate prin documente care să permită identificarea costurilor reale suportate de autoritatea publică în cauză pentru operațiunea respectivă.

(5) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatelor (1)-(4), pot fi prevăzute, de către țările participante la programul transfrontalier, norme suplimentare privind eligibilitatea cheltuielilor.

Articolul 90

Intensitatea ajutorului și rata contribuției comunitare

(1) În sensul prezentei componente, cheltuielile eligibile menționate la articolul 38 alineatul (1) se bazează fie pe cheltuielile publice, fie pe cheltuielile totale, astfel cum se convine de țările participante și se prevede în programul transfrontalier.

(2) Contribuția comunitară la programele transfrontaliere la nivelul axei prioritare nu depășește plafonul de 85 % din cheltuielile eligibile.

(3) Contribuția comunitară pentru fiecare axă prioritară nu este mai mică de 20 % din cheltuielile eligibile.

▼B

(4) Nici o operațiune nu beneficiază de o rată de cofinanțare superioară celei acordate pentru axa prioritară în cauză.

(5) Pe perioada de eligibilitate menționată la articolul 89 alineatul (1), în plus față de dispozițiile articolului 34 alineatul (4):

(a) o operațiune nu poate beneficia de asistență din partea Comunității în cadrul mai multor programe transfrontaliere simultan;

(b) o operațiune nu beneficiază de o asistență a cărei valoare este superioară cheltuielilor publice alocate totale.

(6) În cazul ajutoarelor de stat acordate întreprinderilor, în sensul articolului 87 din tratat, ajutorul public acordat în cadrul programelor transfrontaliere respectă plafoanele privind ajutorul de stat.

CAPITOLUL II

Programare

Secțiunea 1

Programe

Articolul 91

Elaborarea și aprobarea programelor transfrontaliere

(1) Asistența pentru cooperarea transfrontalieră menționată la articolul 86 alineatul (1) se acordă, în principiu, în cadrul programelor multianuale de cooperare transfrontalieră, denumite în continuare „programe transfrontaliere”.

(2) Programele transfrontaliere sunt elaborate pentru fiecare frontieră sau grup de frontiere în funcție de o grupare corespunzătoare de regiuni de nivel NUTS 3 sau, în absența clasificării NUTS, de zone echivalente.

(3) Fiecare program transfrontalier este elaborat în comun de țările participante, în cooperare cu partenerii menționați la articolul 11 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

(4) Țările participante prezintă împreună Comisiei o propunere de program transfrontalier, care conține toate elementele menționate la articolul 94.

(5) Comisia evaluează programul transfrontalier propus, verificând dacă acesta conține toate elementele menționate la articolul 94 și eventuala contribuție a acestuia la realizarea obiectivelor și a priorităților prevăzute în documentul (documentele) indicativ(e) de planificare multianuală relevante menționate la articolul 5.

Atunci când consideră că un program transfrontalier nu conține toate elementele menționate la articolul 94 sau nu este conform cu obiectivele și prioritățile din documentul (documentele) indicativ(e) de planificare multianuală, Comisia poate invita țările participante să furnizeze orice informații suplimentare necesare și, după caz, să revizuiască în consecință programul propus.

(6) Comisia adoptă programul transfrontalier prin decizie.

Articolul 92

Acorduri de finanțare

(1) În cazul programelor transfrontaliere referitoare la cooperarea menționată la articolul 86 alineatul (1) litera (a), acordurile de finanțare multianuală se încheie între Comisie și fiecare dintre țările beneficiare care participă la program, pe baza deciziei menționate la articolul 91 alineatul (6).

▼M1

Atunci când programul transfrontalier este pus în aplicare în conformitate cu dispozițiile tranzitorii menționate la articolul 99, acordurile anuale sau multianuale de finanțare se încheie între Comisie și fiecare dintre țările beneficiare care participă la program. Fiecare astfel de acord de finanțare acoperă contribuția comunitară pentru țara beneficiară și anul (anii) în cauză, astfel cum se specifică în planul de finanțare menționat la articolul 99 alineatul (2).

(2) În cazul programelor transfrontaliere referitoare la cooperarea menționată la articolul 86 alineatul (1) litera (b), acordurile de finanțare anuală sau multianuală se încheie între Comisie și fiecare dintre țările beneficiare care participă la program, pe baza deciziei menționate la articolul 91 alineatul (6). Fiecare astfel de acord de finanțare acoperă contribuția comunitară pentru țara beneficiară și anul (anii) în cauză, astfel cum se specifică în planul de finanțare menționat la articolul 94 alineatul (2) paragraful al doilea.

▼B

Articolul 93

Revizuirea programelor transfrontaliere

(1) La inițiativa țărilor participante sau a Comisiei, în acord cu țările participante în cauză, programele transfrontaliere pot fi reexaminate și, după caz, restul programului poate fi revizuit, în unul sau mai multe dintre următoarele cazuri:

(a) în vederea actualizării planului de finanțare, în conformitate cu revizuirea cadrului financiar indicativ multianual menționat la articolul 5 din Regulamentul IPA;

(b) ca urmare a unor schimbări socioeconomice importante;

(c) pentru a ține seama, într-o mai mare măsură sau dintr-o altă perspectivă, de schimbările importante în prioritățile comunitare, naționale sau regionale;

(d) în lumina evaluării menționate la articolul 109 sau la articolul 141;

(e) ca urmare a unor dificultăți de punere în aplicare;

(f) ca urmare a rezilierii dispozițiilor tranzitorii menționate la articolul 100 sau a oricărei modificări a dispozițiilor de punere în aplicare, inclusiv a tranziției, în țările beneficiare, de la gestionarea centralizată la cea descentralizată.

(2) Comisia adoptă programul transfrontalier revizuit prin decizie și se încheie, în consecință, un nou (noi) acord(uri) de finanțare, astfel cum se menționează la articolul 92. După caz, se aplică dispozițiile articolului 9 alineatul (3) din Regulamentul IPA.

▼B

Articolul 94

Conținutul programelor transfrontaliere

(1) Fiecare program transfrontalier conține următoarele informații:

(a) o listă a zonelor eligibile acoperite de program, în conformitate cu articolul 88, inclusiv a zonelor de flexibilitate menționate la articolul 97;

(b) o analiză a situației zonelor de cooperare eligibile, care să indice punctele forte și vulnerabilitățile acestora, precum și necesitățile și obiectivul pe termen mediu care rezultă în urma analizei respective;

(c) o descriere a strategiei de cooperare și a priorităților și a măsurilor alese pentru asistență, ținând seama de documentul (documentele) indicativ(e) de planificare multianuală relevante ale țării (țărilor) beneficiare, de alte documente strategice naționale și regionale relevante, precum și de rezultatele evaluării *ex ante* menționate la articolul 109 sau la articolul 141;

(d) informații privind axele prioritare, măsurile aferente și obiectivele lor specifice. Aceste obiective sunt cuantificate cu ajutorul unui număr limitat de indicatori ai realizărilor și ai rezultatelor, ținând seama de principiul proporționalității. Acești indicatori permit măsurarea progreselor în raport cu situația inițială și eficiența obiectivelor care pun în aplicare aceste priorități;

(e) normele privind eligibilitatea cheltuielilor menționate la articolul 89;

(f) o axă prioritară specifică destinată asistenței tehnice, care acoperă activitățile de pregătire, gestionare, monitorizare, evaluare, informare și control legate de punerea în aplicare a programului, împreună cu activitățile de consolidare a capacității administrative în vederea punerii în aplicare a programului, în limita a cel mult 10 % din contribuția comunitară alocată programului. În cazuri excepționale, o sumă de peste 10 % din contribuția comunitară la program poate fi alocată acestei priorități, astfel cum s-a convenit între Comisie și țările beneficiare;

(g) informații privind complementaritatea cu măsurile finanțate de alte componente ale IPA sau de alte instrumente comunitare, după caz;

(h) dispozițiile de punere în aplicare a programului transfrontalier, inclusiv:

(i) desemnarea de către țările participante a structurilor și a autorităților prevăzute la articolul 102 și, după caz, la articolul 139;

(ii) o descriere a sistemelor de monitorizare și de evaluare;

▼M1

(iii) după caz, informații privind organismul competent să încaseze plățile efectuate de Comisie și organismul sau organismele responsabile cu efectuarea plăților către beneficiarii finali;

▼B

(iv) după caz, o definiție a procedurilor privind mobilizarea și circulația fluxurilor financiare, cu scopul asigurării transparenței acestora;

(v) elementele destinate să asigure publicitatea și să informeze cu privire la programul transfrontalier, astfel cum se menționează la articolul 62;

▼B

(vi) după caz, o descriere a procedurilor convenite de Comisie și de țările participante pentru schimbul de date computerizate.

(2) În plus, programele transfrontaliere referitoare la cooperarea menționată la articolul 86 alineatul (1) litera (a) conțin un plan unic de finanțare, bazat pe cadrul financiar indicativ multianual, care nu este defalcat pe țări participante și cuprinde un tabel care indică, pentru fiecare an acoperit de cadrul financiar indicativ multianual și pentru fiecare axă prioritară, valoarea contribuției comunitare și rata acesteia, precum și suma finanțată de autoritățile naționale.

Programele transfrontaliere referitoare la cooperarea menționată la articolul 86 alineatul (1) litera (b) conțin un plan de finanțare bazat pe cadrul financiar indicativ multianual, care cuprinde un tabel pentru fiecare țară participantă, în care se indică, pentru fiecare an acoperit de cadrul financiar indicativ multianual și pentru fiecare axă prioritară, valoarea contribuției comunitare și rata acesteia, precum și, după caz, suma finanțată de autoritățile naționale.

Secțiunea 2

Operațiuni

Articolul 95

Selectarea operațiunilor

(1) Programele transfrontaliere finanțează operațiuni comune care au fost selectate în comun de către țările participante, printr-o singură cerere de propuneri pentru întreaga zonă eligibilă.

▼M1

Țările participante pot, de asemenea, identifica operațiuni comune în afara cererilor de propuneri. În acest caz, operațiunea comună este menționată în mod explicit în programul transfrontalier sau, în cazul în care este conformă cu prioritățile sau măsurile programului transfrontalier, într-o decizie luată de comitetul mixt de monitorizare menționat la articolul 110 sau la articolul 142, în orice moment după adoptarea programului.

▼B

(2) Operațiunile selectate pentru programele transfrontaliere includ beneficiari finali din cel puțin două țări participante care, pentru fiecare operațiune, cooperează în cel puțin una dintre următoarele modalități: dezvoltare în comun, punere în aplicare în comun, personal utilizat în comun și finanțare în comun.

▼M1

(3) În cazul programelor transfrontaliere referitoare la cooperarea menționată la articolul 86 alineatul (1) litera (a), operațiunile selectate includ beneficiarii finali din cel puțin unul dintre statele membre participante și una dintre țările beneficiare participante.

▼B

(4) Operațiunile selectate care îndeplinesc condițiile menționate anterior pot fi puse în aplicare într-o singură țară, cu condiția obținerii de către aceasta a unui beneficiu transfrontalier evident.

(5) Fiecare program stabilește norme de eligibilitate pentru selectarea operațiunilor, în măsură să evite duplicarea eforturilor între diferitele programe transfrontaliere, în cadrul IPA sau al altor instrumente comunitare.

▼M1

Articolul 96

Responsabilitățile primului beneficiar și ale celorlalți beneficiari finali

(1) În cazul programelor transfrontaliere referitoare la cooperarea menționată la articolul 86 alineatul (1) litera (a), beneficiarii finali ai unei operațiuni desemnează un prim beneficiar din rândul lor, înainte de a prezenta propunerea de operațiune. Primul beneficiar se stabilește într-una dintre țările participante și își asumă următoarele responsabilități:

(a) stabilește modalitățile de desfășurare a relațiilor sale cu beneficiarii finali care participă la operațiune într-un acord ce cuprinde, *inter alia*, dispoziții care garantează buna gestionare financiară a fondurilor alocate operațiunii, inclusiv modalitățile de recuperare a sumelor necuvenite;

(b) are sarcina de a asigura punerea în aplicare a întregii operațiuni;

(c) are responsabilitatea de a transfera contribuția comunitară beneficiarilor finali care participă la operațiune;

(d) se asigură că toate cheltuielile prezentate de beneficiarii finali care participă la operațiune au fost efectuate în scopul punerii în aplicare a operațiunii și corespund activităților convenite de beneficiarii finali care participă la operațiune;

(e) verifică dacă toate cheltuielile prezentate de beneficiarii finali care participă la operațiune sunt validate de controlorii menționați la articolul 108.

(2) În cazul programelor transfrontaliere referitoare la cooperarea menționată la articolul 86 alineatul (1) litera (a), puse în aplicare în cadrul dispozițiilor tranzitorii prevăzute la articolul 99:

(a) beneficiarii finali ai unei operațiuni în statele membre participante desemnează un prim beneficiar din rândul lor înainte de a prezenta propunerea de operațiune. Primul beneficiar se stabilește într-una dintre țările participante și își asumă responsabilitățile prevăzute la alineatul (1) literele (a)-(e) pentru partea de operațiune care se desfășoară în statele membre;

(b) beneficiarii finali ai unei operațiuni în fiecare țară participantă desemnează un prim beneficiar din rândul lor înainte de a prezenta propunerea de operațiune. Primii beneficiari se stabilesc în țara beneficiară participantă respectivă și își asumă responsabilitățile prevăzute la alineatul (1) literele (a)-(d) pentru partea de operațiune care se desfășoară în țara respectivă.

Primii beneficiari din statele membre și din țările beneficiare participante asigură o coordonare strânsă a punerii în aplicare a operațiunii.

(3) În cazul programelor transfrontaliere referitoare la cooperarea menționată la articolul 86 alineatul (1) litera (b), beneficiarii finali ai unei operațiuni în fiecare țară beneficiară desemnează un prim beneficiar din rândul lor înainte de a prezenta propunerea de operațiune. Primii beneficiari se stabilesc în țara beneficiară participantă respectivă și își asumă responsabilitățile prevăzute la alineatul (1) literele (a)-(d) pentru partea de operațiune care se desfășoară în țara respectivă.

Primii beneficiari din țările beneficiare participante asigură o coordonare strânsă a punerii în aplicare a operațiunii.

▼M1

(4) Fiecare beneficiar final care participă la operațiune este responsabil pentru orice nereguli în ceea ce privește cheltuielile declarate.

▼B

Articolul 97

Condiții speciale care determină situarea operațiunilor

(1) În cazuri justificate în mod corespunzător, fondurile comunitare pot finanța cheltuielile suportate pentru punerea în aplicare a unor operațiuni sau părți de operațiuni, în limita a 20 % din valoarea contribuției comunitare la programul transfrontalier în regiunile de nivel NUTS 3 sau, în absența clasificării NUTS, în zonele echivalente învecinate cu zonele eligibile în cadrul programului respectiv. În situații excepționale, convenite de către Comisie și țările participante, această flexibilitate poate fi extinsă la regiunile de nivel NUTS 2 sau, în absența clasificării NUTS, la zonele echivalente în care se situează zonele eligibile.

▼M1

La nivel de proiect, în situații excepționale, cheltuielile suportate în afara zonei vizate de program, astfel cum este definită la primul paragraf, pot fi eligibile în cazul în care este dificilă realizarea obiectivelor unui proiect fără aceste cheltuieli.

▼B

(2) Țările participante la fiecare program asigură legalitatea și regularitatea acestor cheltuieli.

Selectarea operațiunilor în afara zonelor eligibile, astfel cum se menționează la alineatul (1), trebuie confirmată:

(a) de către autoritatea de gestionare menționată la articolul 102, pentru programele sau părțile de programe puse în aplicare în cadrul gestionării în comun cu statele membre;

(b) de către structurile de execuție menționate la articolul 28, pentru programele sau părțile de programe puse în aplicare în țările beneficiare în cadrul gestionării descentralizate;

(c) de Comisie, pentru programele sau părțile de programe puse în aplicare în țările beneficiare în cadrul gestionării centralizate.

CAPITOLUL III

Punerea în aplicare

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Articolul 98

Norme de punere în aplicare

(1) În cazul cooperării transfrontaliere menționate la articolul 86 alineatul (1) litera (a), programele sunt, în principiu, puse în aplicare prin gestionare în comun cu statele membre de către autoritățile menționate la articolul 102 care au sarcina punerii în aplicare a programului transfrontalier în statele membre și în țările participante.

În acest scop, statele membre și țările beneficiare care participă la programul transfrontalier trebuie să poată pune în aplicare întregul program, pe întreg teritoriul eligibil, în conformitate cu dispozițiile menționate în secțiunea 2 din acest capitol.

▼B

Înaintea adoptării programului transfrontalier în conformitate cu articolul 91 alineatul (6), Comisia poate solicita țărilor participante orice informații pe care le consideră necesare pentru a evalua capacitatea autorităților menționate la articolul 102 de a respecta obligațiile prevăzute în secțiunea 2 din acest capitol.

Atunci când statele membre și țările beneficiare care participă la un program transfrontalier nu sunt încă pregătite să pună în aplicare întregul program, în conformitate cu aceste norme, se aplică dispozițiile tranzitorii prevăzute la articolul 99.

(2) În cazul cooperării transfrontaliere menționate la articolul 86 alineatul (1) litera (b), programele sunt puse în aplicare în cadrul gestionării centralizate sau descentralizate, în conformitate cu articolul 53 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002, Comisia sau ordonatorul de credite național și structurile de execuție din fiecare țară participantă fiind responsabile de punerea în aplicare a programului în țara respectivă.

În acest context, programele transfrontaliere sunt puse în aplicare în conformitate cu dispozițiile menționate în secțiunea 3 din acest capitol.

În cazul cooperării transfrontaliere menționate la articolul 86 alineatul (1) litera (b), pentru toate țările beneficiare obiectivul este gestionarea descentralizată.

Articolul 99

Dispoziții tranzitorii

(1) În cazul cooperării transfrontaliere menționate la articolul 86 alineatul (1) litera (a), atunci când țările participante nu sunt încă pregătite să pună în aplicare întregul program transfrontalier în cadrul gestionării comune cu statele membre, în conformitate cu dispozițiile prevăzute în secțiunea 2 din acest capitol, programul este pus în aplicare în conformitate cu dispozițiile tranzitorii de la prezentul articol.

(2) Planul de finanțare inclus în programul transfrontalier menționat la articolul 94 alineatul (2) primul paragraf conține:

(a) un tabel cu toate statele membre participante; și

(b) un tabel pentru fiecare dintre țările beneficiare participante.

(3) Partea din programul transfrontalier referitoare la statele membre participante este pusă în aplicare în conformitate cu dispozițiile menționate în secțiunea 2 din acest capitol.

Partea din programul transfrontalier referitoare la țările beneficiare participante este pusă în aplicare în conformitate cu dispozițiile menționate în secțiunea 3 din acest capitol, cu excepția articolului 142. Se aplică dispozițiile articolului 110 privind comitetul mixt de monitorizare.

(4) Dispozițiile de punere în aplicare cuprinse în programul transfrontalier, menționate la articolul 94 alineatul (1) litera (h), fac deosebire între normele care se aplică statelor membre participante și cele care se aplică țărilor beneficiare participante.

(5) În urma selectării operațiunilor comune în conformitate cu dispozițiile articolului 95, autoritatea de gestionare acordă o subvenție primului beneficiar din statele membre participante.

În cazul gestionării descentralizate, structurile de execuție din țările beneficiare participante acordă o subvenție primilor beneficiari din țările respective.

▼B

În cazul gestionării centralizate, Comisia acordă o subvenție primului beneficiar din fiecare țară beneficiară participantă.

Articolul 100

Rezilierea dispozițiilor tranzitorii

(1) Atunci când sunt pregătite să treacă la punerea în aplicare prin gestionare în comun, în conformitate cu articolul 98 alineatul (1), țările participante prezintă Comisiei un program transfrontalier revizuit care cuprinde un plan unic de finanțare bazat pe cadrul financiar indicativ multianual pentru următorii trei ani, împreună cu o descriere revizuită a sistemelor de gestionare și control, însoțite de un raport și un aviz revizuite, în conformitate cu articolul 117.

Comisia reexaminează programul transfrontalier și evaluează documentele prezentate în conformitate cu articolul 117. Aceasta hotărăște dacă este necesar să adopte o nouă decizie de modificare a programului, astfel încât acesta să poată fi pus în aplicare în conformitate cu dispozițiile menționate la articolul 98 alineatul (1).

(2) Angajamentele bugetare pentru partea din program referitoare la țările beneficiare participante care au fost contractate pe perioada aplicării dispozițiilor tranzitorii sunt puse în aplicare în continuare în conformitate cu dispozițiile menționate la articolul 99.

Secțiunea 2

Programe transfrontaliere între țările beneficiare și statele membre

Subsecțiunea 1

Sisteme de gestionare și control

Articolul 101

Principii generale

Sistemele de gestionare și control ale programelor transfrontaliere instituite de statele membre prevăd:

(a) definiția funcțiilor organismelor implicate în gestionarea, controlul și repartizarea funcțiilor în cadrul fiecărui organism;

(b) respectarea principiului separării funcțiilor între aceste organisme și în interiorul fiecăruia dintre ele;

(c) proceduri pentru asigurarea corectitudinii și a regularității cheltuielilor declarate în cadrul programului transfrontalier;

(d) sisteme de contabilitate, de monitorizare și de informare financiară fiabile și informatizate;

(e) un sistem de comunicare a informațiilor și de monitorizare, în cazul în care organismul responsabil încredințează executarea sarcinilor unui alt organism;

(f) dispoziții privind auditul funcționării sistemelor;

(g) sisteme și proceduri care garantează o pistă de audit adecvată;

(h) proceduri de comunicare a informațiilor și de monitorizare pentru nereguli și pentru recuperarea sumelor necuvenite.

▼B

Articolul 102

Desemnarea autorităților

(1) Țările care participă la un program transfrontalier desemnează o autoritate de gestionare unică, o autoritate de certificare unică și o autoritate de audit unică, toate situate în unul dintre statele membre care participă la programul transfrontalier. Autoritatea de certificare încasează plățile efectuate de Comisie și, ca regulă generală, efectuează plățile către primul beneficiar, în conformitate cu dispozițiile articolului 104.

În urma consultării țărilor care participă la program, autoritatea de gestionare stabilește un secretariat tehnic comun. Acesta din urmă asistă autoritatea de gestionare și comitetul mixt de monitorizare menționat la articolul 110 și, după caz, autoritatea de audit și autoritatea de certificare, în exercitarea atribuțiilor care le revin.

Secretariatul tehnic comun poate avea antene în alte țări participante.

(2) Autoritatea de audit a programului transfrontalier este asistată de un grup de auditori compus dintr-un reprezentant din fiecare țară participantă la programul transfrontalier, care exercită atribuțiile prevăzute la articolul 105. Grupul de auditori este constituit în termen de cel mult trei luni de la adoptarea deciziei de aprobare a programului transfrontalier. Grupul își stabilește regulamentul de procedură. Acesta este prezidat de autoritatea de audit a programului transfrontalier.

Țările participante pot decide, în unanimitate, ca autoritatea de audit să fie autorizată să exercite ea însăși atribuțiile prevăzute la articolul 105 pe întregul teritoriu acoperit de program, fără să fie necesar un grup de auditori, astfel cum este definit la primul paragraf.

Auditorii sunt independenți de sistemul de control menționat la articolul 108.

(3) Fiecare țară participantă la programul transfrontalier își desemnează reprezentanții în cadrul comitetului mixt de monitorizare menționat la articolul 110.

(4) Atunci când una sau mai multe dintre atribuțiile unei autorități de gestionare sau ale unei autorități de certificare sunt exercitate de un organism intermediar, dispozițiile corespunzătoare sunt consemnate în mod oficial în scris.

Dispozițiile prezentului regulament privind autoritatea de gestionare, autoritatea de audit și autoritatea de certificare se aplică organismului intermediar respectiv.

Articolul 103

Funcțiile autorității de gestionare

(1) Autoritatea de gestionare are sarcina de a gestiona și de a pune în aplicare programul transfrontalier în conformitate cu principiul bunei gestionări financiare, în special:

(a) de a se asigura că operațiunile sunt selectate pentru finanțare în conformitate cu criteriile aplicabile programului transfrontalier și că acestea sunt conforme, pe toată durata punerii lor în aplicare, cu normele comunitare și naționale aplicabile;

(b) de a se asigura că există un sistem de înregistrare și stocare în format electronic a documentelor contabile aferente fiecărei operațiuni din cadrul programului transfrontalier și că datele privind punerea în aplicare, necesare pentru gestionarea financiară, monitorizare, verificări, audituri și evaluare, au fost culese;

▼M1

(c) de a verifica regularitatea cheltuielilor. În acest scop, dispozițiile relevante ale articolului 13 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 se aplică *mutatis mutandis*. Autoritatea de gestionare se asigură că toate cheltuielile fiecărui beneficiar final care participă la o operațiune au fost validate de controlorul menționat la articolul 108;

▼B

(d) de a se asigura că operațiunile sunt puse în aplicare în conformitate cu dispozițiile privind achizițiile publice menționate la articolul 121;

(e) de a se asigura că beneficiarii finali și alte organisme care participă la punerea în aplicare a operațiunilor aplică fie un sistem de contabilitate separat, fie o codificare contabilă adecvată pentru toate tranzacțiile privind operațiunea, fără a aduce atingere standardelor contabile naționale;

(f) de a se asigura că evaluările programelor transfrontaliere se efectuează în conformitate cu articolul 109;

(g) de a stabili proceduri pentru păstrarea, în conformitate cu articolul 134, a tuturor documentelor privind cheltuielile și auditurile necesare pentru a se garanta o pistă de audit adecvată;

(h) de a se asigura că autoritatea de certificare primește toate informațiile necesare privind procedurile urmate și verificările efectuate cu privire la cheltuieli, în scopul certificării;

(i) de a orienta lucrările comitetului mixt de monitorizare și de a furniza acestuia documentele necesare pentru a permite monitorizarea calitativă a punerii în aplicare a programului transfrontalier, în lumina obiectivelor sale specifice;

(j) de a întocmi și, după aprobarea comitetului mixt de monitorizare, de a prezenta Comisiei raportul anual și raportul final privind punerea în aplicare, menționate la articolul 112;

(k) de a se asigura de respectarea obligațiilor în materie de informare și de asigurare a publicității prevăzute la articolul 62.

(2) Autoritatea de gestionare stabilește, după caz, de comun acord cu primul beneficiar, dispozițiile privind punerea în aplicare a fiecărei operațiuni.

Articolul 104

Funcțiile autorității de certificare

Autoritatea de certificare a unui program transfrontalier are, în special, sarcina:

(a) de a redacta și de a prezenta Comisiei declarații de cheltuieli certificate și cereri de plată;

(b) de a certifica faptul că:

(i) declarația de cheltuieli este exactă, este efectuată pe baza unor sisteme contabile fiabile și a unor documente justificative care pot fi verificate;

(ii) cheltuielile declarate sunt conforme cu normele comunitare și naționale aplicabile și au fost suportate pentru operațiunile selectate pentru finanțare, în conformitate cu criteriile aplicabile programului și cu normele comunitare și naționale aplicabile;

(c) de a se asigura, în scopul certificării, că a primit informațiile adecvate din partea autorității de gestionare privind procedurile urmate și verificările efectuate cu privire la cheltuielile indicate în declarațiile de cheltuieli;

▼B

(d) de a ține seama, în scopul certificării, de rezultatele tuturor auditurilor efectuate de autoritatea de audit sau sub responsabilitatea acesteia;

(e) de a păstra o contabilitate informatizată a cheltuielilor declarate Comisiei; Autoritățile de gestionare și autoritățile de audit au acces la aceste informații. La cererea scrisă a Comisiei, autoritatea de certificare furnizează Comisiei aceste informații, în termen de 10 zile lucrătoare de la primirea cererii sau în orice alt termen convenit în scopul efectuării controalelor de documentare și la fața locului;

(f) de a ține contabilitatea sumelor care pot fi recuperate și a sumelor retrase în urma anulării integrale sau parțiale a contribuției la o operațiune. Sumele recuperate se varsă la bugetul general al Uniunii Europene, înainte de încheierea programului transfrontalier, prin deducerea acestora din declarația de cheltuieli următoare;

▼M1

(g) de a trimite Comisiei, până la data de 31 martie a fiecărui an, o declarație care să specifice, pentru fiecare axă prioritară a programului transfrontalier:

(i) sumele retrase din declarațiile de cheltuieli prezentate în cursul anului anterior, în urma anulării integrale sau parțiale a contribuției publice la o operațiune;

(ii) sumele recuperate care au fost deduse din declarații de cheltuieli depuse pe parcursul anului anterior;

(iii) o declarație privind sumele ce trebuie recuperate la data de 31 decembrie din anul anterior clasificate în funcție de anul în care au fost emise ordinele de recuperare;

(iv) o listă a sumelor referitor la care s-a stabilit pe parcursul anului anterior că nu pot fi recuperate sau că nu este probabil să fie recuperate, clasificate în funcție de anul în care au fost emise ordinele de recuperare.

În sensul punctelor (i), (ii) și (iii), pentru fiecare axă prioritară se pun la dispoziție sume agregate legate de neregulile semnalate Comisiei în temeiul articolului 28 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006, în conformitate cu articolul 138 alineatul (2) din prezentul regulament.

În sensul punctului (iv), orice sumă legată de o neregulă semnalată Comisiei în temeiul articolului 28 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006, în conformitate cu articolul 138 alineatul (2) din prezentul regulament, este identificată cu ajutorul numărului de referință atribuit neregulii respective sau prin orice altă metodă corespunzătoare.

Pentru fiecare sumă menționată la punctul (iv), autoritatea de certificare indică dacă solicită suportarea contribuției Comunității de la bugetul general al Uniunii Europene.

În cazul în care, într-un an de la data depunerii declarației, Comisia nu solicită informații în sensul articolului 114 alineatul (2) din regulamentul menționat anterior, informează în scris țările participante asupra intenției sale de a deschide o anchetă cu privire la suma respectivă sau solicită ca acestea să continue procedura de recuperare, contribuția Comunității este în sarcina bugetului general al Uniunii Europene.

Termenul de un an nu se aplică în cazurile de fraudă constatată și în cele privind suspiciunea de fraudă.

▼B

Articolul 105

Funcțiile autorității de audit

(1) Autoritatea de audit a unui program transfrontalier este independentă din punct de vedere funcțional de autoritatea de gestionare și de autoritatea de certificare și are, în special, sarcina:

(a) de a se asigura că se efectuează audituri în vederea verificării funcționării eficace a sistemului de gestionare și control al programului transfrontalier;

(b) de a se asigura că se efectuează audituri ale operațiunilor, pe baza unui eșantion adecvat, pentru verificarea cheltuielilor declarate;

(c) până la data de 31 decembrie a fiecărui an, începând din anul care urmează adoptării programului transfrontalier până în al patrulea an care urmează ultimului angajament bugetar:

(i) de a înainta Comisiei un raport anual de control care să prezinte rezultatele auditurilor efectuate pe parcursul perioadei precedente de 12 luni care se încheie la data de 30 iunie a anului în cauză și care să indice eventualele disfuncționalități ale sistemelor de gestionare și control ale programului. Primul raport trebuie prezentat până la data de 31 decembrie a anului următor adoptării programului și acoperă perioada cuprinsă între data de 1 ianuarie a anului de adoptare și data de 30 iunie a anului următor adoptării programului. Informațiile privind auditurile efectuate după data de 1 iulie a celui de-al patrulea an care urmează ultimului angajament bugetar se includ în raportul final de control, care însoțește declarația de încheiere menționată la prezentul alineat litera (d). Acest raport se bazează pe auditurile sistemelor și pe auditurile operațiunilor efectuate conform prezentului alineat literele (a) și (b);

(ii) de a formula un aviz, pe baza controalelor și a auditurilor care au fost efectuate sub responsabilitatea sa, indicând dacă sistemul de gestionare și control funcționează eficient, astfel încât să ofere garanții rezonabile că declarațiile de cheltuieli prezentate Comisiei sunt corecte și, prin urmare, că tranzacțiile subiacente sunt legale și regulamentare.

În cazul în care se aplică un sistem comun mai multor programe IPA transfrontaliere, informațiile menționate la punctul (i) pot fi prevăzute într-un raport unic, iar avizul și declarația menționate la punctul (ii) pot acoperi toate programele transfrontaliere în cauză;

(d) de a prezenta Comisiei, cel târziu până la data de ►M1 31 martie ◄ a celui de-al cincilea an care urmează ultimului angajament bugetar, o declarație de încheiere care să evalueze valabilitatea cererii de plată a soldului final, precum și legalitatea și regularitatea tranzacțiilor aferente din declarația finală de cheltuieli, care este însoțită de un raport de control final. Această declarație de încheiere se bazează pe toate lucrările de audit efectuate de autoritatea de audit sau sub responsabilitatea sa.

(2) Autoritatea de audit se asigură că lucrările de audit țin seama de standardele de audit acceptate la nivel internațional.

(3) Atunci când auditurile și controalele menționate la alineatul (1) literele (a) și (b) sunt efectuate de un alt organism decât autoritatea de audit, aceasta din urmă se asigură că organismul respectiv dispune de independența funcțională necesară.

▼B

(4) În cazul în care disfuncționalitățile sistemelor de gestionare sau control sau nivelul cheltuielilor afectate de nereguli nu permit acordarea unui aviz fără rezerve în cadrul avizului anual menționat la alineatul (1) litera (c) sau în declarația de încheiere menționată la alineatul (1) litera (d), autoritatea de audit expune motivele și evaluează amploarea problemei și impactul financiar al acesteia.

Articolul 106

Pista de audit

În sensul auditurilor menționate la articolul 105 alineatul (1) litera (b), o pistă de audit este considerată adecvată atunci când, pentru programul transfrontalier în cauză, aceasta respectă următoarele criterii:

(a) permite corelarea sumelor globale certificate Comisiei cu registrele contabile detaliate și documentele justificative deținute de autoritatea de certificare, de autoritatea de gestionare, de organismele intermediare și de primii beneficiari cu privire la operațiunile cofinanțate în cadrul programului transfrontalier;

(b) permite verificarea efectuării plății contribuției publice către primul beneficiar și fiecare beneficiar final;

(c) permite verificarea aplicării criteriilor de selectare stabilite de către comitetul mixt de monitorizare pentru programul transfrontalier;

(d) cuprinde, pentru fiecare operațiune, specificațiile tehnice și planul de finanțare, documente privind aprobarea subvenției, documente legate de procedurile de achiziții publice, rapoarte de progres și rapoarte privind verificările și auditurile efectuate.

Articolul 107

Auditurile operațiunilor

(1) Auditurile menționate la articolul 105 alineatul (1) litera (b) sunt efectuate la fiecare 12 luni, începând cu data de 1 iulie a anului următor adoptării programului transfrontalier, pentru un eșantion de operațiuni selectate printr-o metodă stabilită sau aprobată de autoritatea de audit de comun acord cu Comisia.

Aceste audituri sunt efectuate la fața locului, pe baza documentației și a registrelor deținute de beneficiarul final.

Țările participante asigură repartizarea adecvată a acestor audituri de-a lungul perioadei de punere în aplicare.

(2) Acestea verifică dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) operațiunea îndeplinește criteriile de selectare a programului transfrontalier, a fost pusă în aplicare în conformitate cu decizia de aprobare și îndeplinește toate condițiile aplicabile cu privire la funcționalitatea și utilizarea sa, precum și la obiectivele de atins;

(b) cheltuielile declarate corespund cu înregistrările din registrele contabile și documentele justificative deținute de beneficiarul final;

(c) cheltuielile declarate de beneficiarul final sunt conforme cu normele comunitare și naționale;

(d) contribuția publică a fost plătită beneficiarului final în conformitate cu articolul 40 alineatul (9).

▼B

(3) Atunci când problemele constatate par să aibă un caracter sistematic și, prin urmare, prezintă riscuri pentru alte operațiuni derulate în cadrul programului transfrontalier, autoritatea de audit se asigură că se efectuează verificări suplimentare, inclusiv audituri suplimentare dacă este cazul, pentru a stabili amploarea acestor probleme. Autoritățile competente întreprind acțiunile preventive și corective necesare.

(4) Nu mai puțin de 5 % din cheltuielile totale declarate de primii beneficiari și certificate Comisiei în declarația de cheltuieli finală sunt supuse controalelor de audit, în conformitate cu alineatul (2), înainte de încheierea programului transfrontalier.

Articolul 108

Sistemul de control

(1) Pentru a asigura validarea cheltuielilor, fiecare țară participantă instituie un sistem de control care să îi permită să verifice furnizarea bunurilor și a serviciilor care fac obiectul cofinanțării, validitatea cheltuielilor declarate pentru operațiunile sau părțile de operațiuni puse în aplicare pe teritoriul său și conformitatea acestor cheltuieli și a operațiunilor sau a părților de operațiuni corespunzătoare cu normele comunitare și, după caz, cu normele naționale.

În acest sens, fiecare țară participantă desemnează controlorii însărcinați să verifice legalitatea și regularitatea cheltuielilor declarate de fiecare beneficiar final care participă la operațiune. Țările participante pot decide desemnarea unui controlor unic pentru întregul teritoriu care face obiectul programului.

Atunci când verificarea furnizării de bunuri și de servicii cofinanțate nu poate avea loc decât pentru întreaga operațiune, această verificare se realizează de controlorul din țara participantă în care își are sediul primul beneficiar sau de către autoritatea de gestionare.

▼M1

(2) Fiecare țară participantă se asigură că toate cheltuielile pot fi validate de controlori în termen de trei luni de la data la care beneficiarul final le-a prezentat controlorilor.

▼B

Subsecțiunea 2

Evaluare și monitorizare

Articolul 109

Evaluare

(1) Evaluările urmăresc îmbunătățirea calității, a eficacității și a coerenței asistenței acordate din fondurile comunitare, precum și a strategiei și a punerii în aplicare a programelor transfrontaliere, ținând seama de obiectivul de dezvoltare durabilă și de dispozițiile legislative comunitare pertinente în materie de impact asupra mediului și de analiză strategică de mediu.

(2) Țările participante efectuează împreună o evaluare *ex ante* a fiecărui program transfrontalier.

▼B

Evaluările *ex ante* urmăresc optimizarea alocării resurselor bugetare în cadrul programului transfrontalier și îmbunătățirea calității programării. Acestea identifică și evaluează disparitățile, lacunele și potențialul de dezvoltare, obiectivele de realizat, rezultatele preconizate, obiectivele cuantificate, coerența cu documentul (documentele) relevant(e) indicativ(e) de planificare multianuală, valoarea adăugată comunitară, învățămintele desprinse din programarea anterioară și calitatea procedurilor de punere în aplicare, monitorizare, evaluare și gestionare financiară.

Evaluarea *ex ante* se anexează la programul transfrontalier.

(3) Pe parcursul perioadei de programare, țările participante efectuează evaluări legate de monitorizarea programului transfrontalier, în special atunci când monitorizarea evidențiază faptul că rezultatele lor diferă semnificativ de obiectivul prevăzut inițial sau atunci când se prezintă propuneri pentru revizuirea programului transfrontalier. Rezultatele acestor evaluări se transmit comitetului mixt de monitorizare a programului transfrontalier și Comisiei.

Atunci când aceste rezultate argumentează în favoarea unei revizuiri a restului programului, conform articolului 93, acestea trebuie discutate în cadrul comitetului IPA cu ocazia prezentării programului transfrontalier revizuit.

(4) Evaluările se efectuează de către experți sau organisme interne sau externe independente din punct de vedere funcțional de autoritățile de certificare și de audit menționate la articolul 102. Rezultatele lor se fac publice în conformitate cu normele aplicabile în materie de acces la documente.

(5) Evaluările sunt finanțate din bugetul prevăzut pentru asistența tehnică, menționat la articolul 94 alineatul (1) litera (f).

Articolul 110

Comitetul mixt de monitorizare

(1) Țările participante instituie un comitet mixt de monitorizare pentru fiecare program transfrontalier, în termen de trei luni de la data notificării țărilor participante cu privire la decizia de aprobare a programului transfrontalier.

Comitetul mixt de monitorizare se întrunește cel puțin de două ori pe an, la inițiativa țărilor participante sau a Comisiei.

În cazul unui program transfrontalier pus în aplicare în conformitate cu dispozițiile tranzitorii menționate la articolul 99, pentru țările beneficiare în care asistența este acordată în mod descentralizat, comitetul mixt de monitorizare îndeplinește rolul comitetului sectorial de monitorizare menționat la articolul 59.

(2) Fiecare comitet mixt de monitorizare își stabilește regulamentul de procedură în cadrul instituțional, juridic și financiar al țărilor participante și în conformitate cu mandatul unui comitet mixt de monitorizare stabilit de Comisie, pentru a-și exercita atribuțiile în conformitate cu prezentul regulament. Comitetul adoptă regulamentul de procedură de comun acord cu autoritatea de gestionare și, în cazul unui program pus în aplicare în conformitate cu dispozițiile tranzitorii menționate la articolul 99, de comun acord cu coordonatorul (coordonatorii) IPA naționali din țara (țările) beneficiară (beneficiare).

▼B

(3) Comitetul mixt de monitorizare este prezidat de un reprezentant al uneia dintre țările participante sau al autorității de gestionare.

Atunci când stabilesc structura sa, în conformitate cu articolul 102 alineatul (3), țările participante țin seama în mod corespunzător de dispozițiile articolului 87.

(4) Comisia participă la lucrările comitetului mixt de monitorizare cu titlu consultativ. Un reprezentant al Băncii Europene de Investiții și al Fondului European de Investiții poate să participe la lucrări cu titlu consultativ, pentru programele transfrontaliere la care contribuie Banca Europeană de Investiții sau Fondul European de Investiții.

(5) Comitetul mixt de monitorizare se asigură cu privire la eficacitatea și calitatea punerii în aplicare a programului transfrontalier, în conformitate cu următoarele dispoziții:

(a) examinează și aprobă criteriile de selectare a operațiunilor finanțate de programul transfrontalier și aprobă orice revizuire a acestor criterii în funcție de necesitățile de programare;

(b) evaluează periodic progresele realizate pentru atingerea obiectivelor specifice ale programului transfrontalier, pe baza documentelor prezentate de către autoritatea de gestionare și, în cazul programelor puse în aplicare în conformitate cu dispozițiile tranzitorii menționate la articolul 99, de către structurile de execuție din țările beneficiare participante;

(c) examinează rezultatele punerii în aplicare, în special realizarea obiectivelor stabilite pentru fiecare axă prioritară și evaluările menționate la articolul 57 alineatul (4) și la articolul 109;

(d) examinează și aprobă raportul anual și raportul final privind punerea în aplicare menționate la articolul 112 și, în cazul unui program pus în aplicare în conformitate cu dispozițiile tranzitorii menționate la articolul 99, analizează rapoartele menționate la articolul 144;

(e) este informat cu privire la raportul anual de control menționat la articolul 105 alineatul (1) litera (c) și, în cazul unui program pus în aplicare în conformitate cu dispozițiile tranzitorii menționate la articolul 99, cu privire la raportul (rapoartele) anual(e) privind activitatea de audit menționat(e) la articolul 29 alineatul (2) litera (b) prima liniuță, precum și cu privire la eventualele observații pertinente ale Comisiei în urma examinării acestor rapoarte;

(f) este însărcinat cu selectarea operațiunilor, dar poate delega această funcție unui comitet director, care răspunde de activitatea sa în fața acestuia;

(g) poate propune orice revizuire sau orice examinare a programului transfrontalier de natură să permită atingerea obiectivelor menționate la articolul 86 alineatul (2) sau să îmbunătățească gestionarea sa, inclusiv gestionarea financiară;

(h) examinează și aprobă orice propunere de modificare a conținutului programului transfrontalier.

Articolul 111

Modalități de monitorizare

(1) Autoritatea de gestionare și comitetul mixt de monitorizare se asigură cu privire la calitatea punerii în aplicare a programului transfrontalier.

▼B

(2) Autoritatea de gestionare și comitetul mixt de monitorizare efectuează monitorizarea cu ajutorul indicatorilor financiari și a celor menționați la articolul 94 alineatul (1) litera (d).

(3) Schimburile de date dintre Comisie și autoritățile menționate la articolul 102, în scopul monitorizării, se realizează cu mijloace electronice.

Articolul 112

Raportul anual și raportul final privind punerea în aplicare

(1) Până cel târziu la data de 30 iunie a fiecărui an, autoritatea de gestionare prezintă Comisiei un raport anual privind punerea în aplicare a programului transfrontalier aprobat de comitetul mixt de monitorizare. Primul raport anual este prezentat în cel de-al doilea an care urmează adoptării programului.

Autoritatea de gestionare prezintă un raport final privind punerea în aplicare a programului transfrontalier până cel târziu la data de ►M1 31 martie a celui de al cincilea an ◄ care urmează ultimului angajament bugetar.

(2) Rapoartele menționate la alineatul (1) conțin următoarele informații:

(a) progresele realizate în punerea în aplicare a programului transfrontalier și a priorităților în raport cu obiectivele lor specifice, verificabile, efectuând, atunci când acest lucru este posibil, o cuantificare, utilizând indicatorii menționați la articolul 94 alineatul (1) litera (d) la nivelul axei prioritare;

(b) execuția financiară a programului transfrontalier, prezentând, pentru fiecare axă prioritară:

▼M1

(i) evidența cheltuielilor plătite de beneficiarul final incluse în cererea de plată adresată autorității de gestionare și contribuția publică corespunzătoare;

▼B

(ii) evidența plăților totale primite din partea Comisiei și cuantificarea indicatorilor financiari menționați la articolul 111 alineatul (2); și

(iii) evidența cheltuielilor plătite de organismul responsabil de execuția plăților către beneficiari;

(c) măsurile adoptate de autoritatea de gestionare sau de comitetul mixt de monitorizare în vederea asigurării calității și a eficienței punerii în aplicare, în special:

(i) măsuri de monitorizare și evaluare, inclusiv dispoziții privind culegerea datelor;

(ii) o sinteză a eventualelor probleme importante apărute în punerea în aplicare a programului transfrontalier și eventualele măsuri adoptate, inclusiv, după caz, răspunsurile la observațiile prezentate în temeiul articolului 113;

(iii) utilizarea asistenței tehnice;

(d) măsurile adoptate pentru asigurarea informării și a publicității cu privire la programul transfrontalier;

(e) informații privind problemele importante legate de respectarea normelor comunitare, constatate cu ocazia punerii în aplicare a programului transfrontalier, precum și măsurile de remediere a acestora;

▼B

(f) utilizarea asistenței care, în urma corecțiilor financiare menționate la articolul 138, a fost pusă la dispoziția autorității de gestionare sau a altei autorități publice pe perioada punerii în aplicare a programului transfrontalier;

(g) în cazul programelor puse în aplicare în conformitate cu dispozițiile tranzitorii menționate la articolul 99, progresele realizate în punerea în aplicare a programului transfrontalier, în cadrul gestionării în comun, pe întregul teritoriu acoperit de acesta.

După caz, informațiile menționate la prezentul alineat literele (a)-(g) pot fi furnizate sub formă sintetică.

Nu este necesar să fie incluse informațiile menționate la literele (c) și (f) în cazul nu s-au înregistrat modificări importante de la raportul precedent.

(3) Comisia informează țările participante cu privire la avizul său privind conținutul unui raport anual privind punerea în aplicare prezentat de către autoritatea de gestionare, în termen de trei luni de la data primirii acestuia. Pentru raportul final privind programul transfrontalier, acest termen este de cel mult cinci luni de la data primirii raportului. În cazul în care Comisia nu răspunde în termenul stabilit, raportul se consideră acceptat.

Articolul 113

Examinarea anuală a programelor

(1) În fiecare an, în urma prezentării raportului anual privind punerea în aplicare menționat la articolul 112, Comisia și autoritatea de gestionare examinează progresele realizate în punerea în aplicare a programului transfrontalier, principalele rezultate obținute în anul precedent, execuția financiară, precum și alte aspecte, în vederea îmbunătățirii punerii în aplicare.

Pot fi, de asemenea, examinate, orice aspecte legate de funcționarea sistemului de gestionare și control incluse în ultimul raport anual de control menționat la articolul 105 alineatul (1) litera (c) punctul (i).

(2) În urma examinării menționate la alineatul (1), Comisia poate adresa observații țărilor participante și autorității de gestionare, care informează comitetul mixt de monitorizare cu privire la acestea. Țările participante informează Comisia cu privire la acțiunile întreprinse ca răspuns la aceste observații.

Subsecțiunea 3

Responsabilitatea țărilor participante și a Comisiei

Articolul 114

Gestionare și control

(1) Țările participante răspund de gestionarea și controlul programelor transfrontaliere, în special prin următoarele măsuri:

(a) se asigură că au fost instituite sisteme de gestionare și de control ale programelor transfrontaliere, în conformitate cu articolele 101 și 105, și că acestea funcționează eficace;

(b) previn, identifică și corectează neregulile și recuperează plățile necuvenite, pentru care se percep, după caz, dobânzi de întârziere. Țările participante notifică aceste aspecte Comisiei și informează Comisia cu privire la evoluția procedurilor administrative și legale.

▼B

(2) Fără a aduce atingere responsabilității țărilor participante în ceea ce privește identificarea și remedierea neregulilor, precum și recuperarea plăților necuvenite, autoritatea de certificare se asigură că orice plată efectuată ca urmare a unei nereguli este recuperată de la primul beneficiar. Beneficiarii finali rambursează primului beneficiar plățile necuvenite, în conformitate cu acordul încheiat între ei. În cazul în care primul beneficiar nu reușește să fie rambursat de un beneficiar final, țara participantă pe teritoriul căreia își are sediul beneficiarul final în cauză rambursează autorității de certificare suma necuvenită plătită beneficiarului final respectiv.

Articolul 115

Descrierea sistemelor de gestionare și control

(1) Înainte de plata prefinanțării menționate la articolul 128, statul membru pe teritoriul căruia își are sediul autoritatea de gestionare prezintă Comisiei o descriere a sistemelor de gestionare și control, care indică, în special, organizarea și procedurile:

(a) autorităților de gestionare și de certificare, precum și ale organismelor intermediare menționate la articolul 102;

(b) autorității de audit și ale oricăror alte organisme care efectuează audituri sub responsabilitatea acesteia, conform articolului 102.

(2) În ceea ce privește autoritatea de gestionare, autoritatea de certificare și fiecare organism intermediar, statul membru menționat la alineatul (1) furnizează Comisiei următoarele informații:

(a) descrierea sarcinilor care le-au fost încredințate;

(b) organigrama organismului respectiv, repartizarea sarcinilor între departamente sau în interiorul acestora și numărul indicativ de posturi alocate;

(c) procedurile de selectare și aprobare a operațiunilor;

▼M1

(d) procedurile prin care cererile de rambursare ale beneficiarilor finali sunt primite, verificate și validate, precum și procedurile prin care sunt autorizate, executate și contabilizate plățile către beneficiari;

▼B

(e) procedurile prin care sunt redactate, certificate și prezentate Comisiei declarațiile de cheltuieli;

(f) trimiteri la procedurile scrise stabilite în sensul literelor (c), (d) și (e);

(g) regulile de eligibilitate prevăzute de țările participante și aplicabile programului transfrontalier;

(h) sistemul de contabilizare detaliată a operațiunilor în cadrul programului transfrontalier.

(3) În ceea ce privește autoritatea de audit și alte organisme, statul membru menționat la alineatul (1) furnizează Comisiei următoarele informații:

(a) descrierea sarcinilor acestora și interrelațiile existente între ele;

▼B

(b) organigrama autorității de audit și a fiecăruia dintre organismele implicate în efectuarea de audituri cu privire la programul transfrontalier, descriind modalitățile de garantare a independenței acestora, numărul indicativ de posturi atribuite și calificările personalului;

(c) procedurile de monitorizare a punerii în aplicare a recomandărilor și a măsurilor corective care decurg din rapoartele de audit;

(d) după caz, procedura de supraveghere a activității organismelor implicate în efectuarea de audituri cu privire la programul transfrontalier de către autoritatea de audit;

(e) procedurile de pregătire a raportului anual de control și a declarațiilor de încheiere.

Articolul 116

Evaluarea sistemelor de gestionare și control

(1) Descrierea menționată la articolul 115 este însoțită de un raport care prezintă rezultatele unei evaluări a sistemelor instituite și un aviz privind conformitatea acestora cu dispozițiile articolelor 101 și 105. În cazul în care acest aviz conține rezerve, raportul indică gravitatea deficiențelor constatate. Țara participantă în cauză informează Comisia cu privire la măsurile corective care se impun și la calendarul punerii lor în aplicare și confirmă ulterior că măsurile în cauză au fost luate și că rezervele respective sunt retrase.

(2) Raportul și avizul menționate la alineatul (1) sunt stabilite de autoritatea de audit sau de un organism public sau privat independent din punct de vedere funcțional de autoritățile de gestionare și de certificare, care își desfășoară activitatea ținând cont de standardele de audit acceptate la nivel internațional.

(3) Atunci când sistemul de gestionare și control în cauză este în esență același ca cel deja instituit pentru acordarea de asistență și aprobat prin Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, se poate ține seama de rezultatele auditurilor efectuate de auditori naționali și comunitari cu privire la sistemul în cauză, în scopul elaborării raportului și a avizului menționate la alineatul (1).

(4) Raportul menționat la alineatul (1) se consideră acceptat și se efectuează prefinanțarea în următoarele condiții:

(a) în termen de două luni de la data primirii raportului, atunci când avizul menționat anterior nu conține nici o rezervă și în absența observațiilor din partea Comisiei;

(b) în cazul în care avizul conține rezerve, după ce i se confirmă Comisiei că au fost adoptate măsuri corective cu privire la elementele esențiale ale sistemelor, că au fost retrase rezervele formulate și în absența observațiilor din partea Comisiei, în termen de două luni de la data confirmării.

Articolul 117

Cerințe la încetarea aplicării dispozițiilor tranzitorii

(1) În cazul unui program transfrontalier pus în aplicare în conformitate cu dispozițiile tranzitorii menționate la articolul 99, atunci când țările participante sunt pregătite să adopte normele de punere în aplicare menționate la articolul 98 alineatul (1), acestea prezintă Comisiei o descriere revizuită a sistemelor de gestionare și control, însoțită de un raport și un aviz revizuit, în conformitate cu articolul 116 alineatul (1).

▼B

(2) Atunci când avizul conține rezerve, decizia Comisiei de modificare a programului nu poate fi adoptată decât în cazul în care Comisia a primit confirmarea că au fost adoptate măsuri corective privind elementele esențiale ale sistemelor, iar rezervele corespunzătoare au fost retrase.

Articolul 118

Stabilirea și comunicarea modalităților convenite de țările participante

În afara informațiilor enumerate la articolul 115 alineatele (2) și (3), descrierea sistemului de gestionare și control include modalitățile convenite de țările participante pentru a permite autorității de gestionare, autorității de certificare și autorității de audit să își exercite atribuțiile care decurg din prezentul regulament și să garanteze respectarea de către țările participante a obligațiilor acestora cu privire la recuperarea plăților necuvenite, în conformitate cu articolul 114 alineatul (2).

Aceste modalități, împreună cu dispozițiile privind normele și procedurile privind achizițiile publice menționate la articolul 121, sunt incluse într-un acord scris încheiat de țările participante și anexate la descrierea sistemelor de gestionare și control menționată la articolul 115.

Articolul 119

Responsabilitățile Comisiei

(1) Comisia se asigură, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 116, că țările participante au instituit sisteme de gestionare și control care respectă dispozițiile articolelor 101 și 105 și, pe baza rapoartelor de control anuale, a avizului anual al autorității de audit, menționat la articolul 105 alineatul (1) litera (c), și a propriilor sale audituri, că sistemele funcționează eficace pe perioada punerii în aplicare a programelor transfrontaliere.

(2) Fără a aduce atingere auditurilor efectuate de țările participante, funcționarii Comisiei sau reprezentanții autorizați ai acesteia pot să efectueze audituri la fața locului pentru a verifica funcționarea eficace a sistemelor de gestionare și control, care pot include audituri ale operațiunilor incluse în programele transfrontaliere, cu preaviz de cel puțin 10 zile lucrătoare, cu excepția cazurilor urgente. Funcționarii țărilor participante sau reprezentanții autorizați ai acestora pot să participe la astfel de audituri.

Funcționarii Comisiei sau reprezentanții autorizați ai acesteia, abilitați în mod corespunzător pentru a efectua audituri la fața locului, au acces la registre și la orice alte documente, inclusiv la documentele și metadatele întocmite sau primite și înregistrate pe suport electronic, care au legătură cu cheltuielile finanțate din fonduri comunitare.

Aceste competențe de audit nu afectează punerea în aplicare a dispozițiilor naționale, care rezervă anumite acțiuni unor agenți desemnați în mod expres în acest scop de legislația națională.

▼B

(3) Comisia poate solicita unui stat membru să efectueze un control de audit la faţa locului pentru a verifica funcţionarea eficace a sistemelor sau conformitatea uneia sau a mai multor tranzacţii. Funcţionarii Comisiei sau reprezentanţii autorizaţi ai acesteia pot să participe la auditurile respective.

Articolul 120

Cooperarea cu autorităţile de audit

Comisia cooperează cu autorităţile de audit ale programelor transfrontaliere pentru a coordona planurile şi metodologiile de audit ale acestora şi îşi pun de îndată la dispoziţie reciproc rezultatele auditurilor efectuate cu privire la sistemele de gestionare şi control, pentru a garanta o utilizare optimă a resurselor şi a evita duplicarea nejustificată a eforturilor.

Comisia şi autorităţile de audit se întrunesc la intervale regulate, cel puţin o dată pe an, cu excepţia cazului în care convin altfel, pentru a examina raportul de control anual şi avizul prezentate în temeiul articolului 105 şi pentru a face schimb de opinii cu privire la alte aspecte legate de îmbunătăţirea gestionării şi a controlului programelor transfrontaliere.

Articolul 121

Achiziţii publice

▼M1

(1) Pentru atribuirea de contracte de servicii, de furnizare de bunuri şi de executare de lucrări, procedurile de achiziţii publice respectă dispoziţiile titlului IV partea 2 capitolul 3 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 şi ale titlului III partea 2 capitolul 3 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002, precum şi ale Deciziei C(2007) 2034 a Comisiei privind regulile şi procedurile aplicabile contractelor de servicii, de furnizare de bunuri şi de executare de lucrări finanţate din bugetul general al Comunităţilor Europene în scopul cooperării cu ţări terţe, excluzând secţiunea II.8.2.

Aceste dispoziţii se aplică pe întreg teritoriul acoperit de programul transfrontalier, atât pe teritoriul statelor membre, cât şi al ţărilor beneficiare.

▼B

(2) Dispoziţiile de la alineatul (1) sunt cuprinse în acordul scris încheiat de ţările participante, menţionat la articolul 118.

(3) În cazul programelor transfrontaliere puse în aplicare în conformitate cu dispoziţiile tranzitorii menţionate la articolul 99 alineatul (1) nu se aplică părţii de program puse în aplicare pe teritoriul statelor membre, cu excepţia unei decizii contrare a statelor membre participante.

Subsecţiunea 4

Gestionarea financiară

Articolul 122

Norme comune în materie de plăţi

(1) Plata de către Comisie a contribuţiei din fonduri comunitare se efectuează în conformitate cu creditele bugetare. Fiecare plată se atribuie celor mai vechi angajamente bugetare deschise.

▼B

(2) Plățile se efectuează sub formă de prefinanțare, plăți intermediare și plată a soldului final. Plățile se efectuează către organismul desemnat de țările participante.

(3) Până la data de 30 aprilie a fiecărui an, autoritatea de certificare transmite Comisiei o estimare provizorie a cererilor probabile de plată pentru exercițiul financiar în curs și pentru cel următor.

(4) Toate schimburile de informații privind tranzacțiile financiare dintre Comisie și autoritățile și organismele desemnate de țările participante se realizează cu mijloace electronice. În caz de forță majoră, în special în caz de disfuncționalități ale sistemului informatic comun sau probleme de continuitate a conexiunii, autoritatea de certificare poate să transmită declarația de cheltuieli și cererea de plată pe suport hârtie.

Articolul 123

Norme comune în materie de calculare a plăților intermediare și a soldului final

Plățile intermediare și plata soldului final se calculează prin aplicarea ratei de cofinanțare stabilite pentru fiecare axă prioritară la cheltuielile eligibile menționate în cadrul axei prioritare respective în fiecare declarație de cheltuieli certificată de autoritatea de certificare.

Cu toate acestea, contribuția Comisiei prin intermediul plăților intermediare și al plății soldului final nu poate depăși contribuția publică și valoarea maximă a asistenței din fondurile comunitare pentru fiecare axă prioritară, în conformitate cu decizia Comisiei de aprobare a programului transfrontalier.

Articolul 124

Declarația de cheltuieli

(1) Toate declarațiile de cheltuieli cuprind, pentru fiecare axă prioritară, valoarea totală a cheltuielilor eligibile, în conformitate cu articolul 89, plătite de beneficiari finali pentru punerea în aplicare a operațiunilor, și cheltuielile publice corespunzătoare plătite sau care trebuie plătite beneficiarilor finali în conformitate cu dispozițiile privind cheltuielile publice. Cheltuielile plătite de beneficiarii finali se justifică prin facturi achitate sau documente contabile cu valoare probatorie echivalentă.

▼M1

(2) În cazul în care contribuția din fonduri comunitare se calculează în funcție de cheltuielile publice în conformitate cu articolul 90 alineatul (2), informațiile privind cheltuielile, altele decât cheltuielile publice, nu afectează suma datorată în conformitate cu cererea de plată.

▼B

Articolul 125

Cumulul prefinanțării și al plăților intermediare

Dispozițiile articolului 40 alineatul (5) se aplică *mutatis mutandis*.

▼M1

Articolul 126

Integralitatea plăților către beneficiarii finali

Dispozițiile articolului 40 alineatul (9) se aplică *mutatis mutandis*.

▼B

Articolul 127

Utilizarea monedei euro

(1) Sumele prevăzute în programele transfrontaliere prezentate de țările participante, declarațiile de cheltuieli certificate, cererea de plată și cheltuielile menționate în raportul anual și în raportul final de execuție sunt exprimate în euro.

(2) Sumele din deciziile Comisiei privind programele transfrontaliere, din angajamentele și plățile Comisiei sunt exprimate și plătite în euro.

(3) Primii beneficiari ai proiectelor ai căror beneficiari finali din țările participante nu au adoptat moneda euro ca monedă proprie la data cererii de plată transformă în euro sumele cheltuielilor suportate în moneda națională.

▼M1

Suma respectivă se transformă în euro pe baza cursului de schimb contabil lunar al Comisiei, în cursul lunii în care plata a fost prezentată de beneficiarul final controlorilor menționați la articolul 108. Acest curs se publică în format electronic de către Comisie în fiecare lună.

▼B

(4) Atunci când euro devine moneda unei țări participante, procedura de conversie monetară prevăzută la alineatul (3) se aplică în continuare pentru toate cheltuielile contabilizate de autoritatea de certificare înaintea datei de intrare în vigoare a ratei fixe de schimb între moneda națională și euro.

Articolul 128

Prefinanțare

(1) În urma deciziei Comisiei de aprobare a programului transfrontalier și după acceptarea raportului menționat la articolul 116, Comisia plătește o sumă de prefinanțare unică organismului desemnat de țările participante.

Cuantumul prefinanțării este de ►M1 50 % ◄ din primele trei angajamente bugetare ale programului.

Suma de prefinanțare poate fi plătită în două tranșe, dacă este cazul ținându-se seama de disponibilitatea angajamentului bugetar.

(2) Suma totală plătită ca prefinanțare se rambursează Comisiei de către organismul desemnat de țările participante, în cazul în care nu s-a trimis nici o cerere de plată în cadrul programului transfrontalier în termen de 24 de luni de la plata de către Comisie a primei tranșe din prefinanțare.

Articolul 129

Dobânzi

Dispozițiile articolului 36 se aplică *mutatis mutandis*.

Articolul 130

Lichidarea conturilor

Suma plătită ca prefinanțare este lichidată integral din conturile Comisiei atunci când programul transfrontalier este încheiat în conformitate cu articolul 133.

▼B

Articolul 131

Condiții de acceptare a cererilor de plăți intermediare

(1) Fiecare plată intermediară efectuată de Comisie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

(a) Comisia trebuie să fi primit o cerere de plată și o declarație de cheltuieli, în conformitate cu dispozițiile articolului 124;

(b) Comisia nu a plătit, pentru fiecare dintre axele prioritare și pentru toată perioada, mai mult decât suma maximă de asistență din fondurile comunitare prevăzută de decizia Comisiei de aprobare a programului transfrontalier;

(c) autoritatea de gestionare trebuie să fi transmis Comisiei cel mai recent raport anual privind punerea în aplicare, în conformitate cu articolul 112;

(d) Comisia nu a emis un aviz motivat pentru o încălcare a dreptului comunitar, în temeiul articolului 226 din tratat, în ceea ce privește operațiunea (operațiunile) pentru care s-au declarat cheltuieli în cererea de plată respectivă.

(2) În cazul în care una sau mai multe dintre condițiile menționate la alineatul (1) nu sunt îndeplinite, țările participante și autoritatea de certificare sunt informate de către Comisie cu privire la acest lucru în termen de o lună, astfel încât să poată fi luate măsurile necesare pentru remedierea situației.

Articolul 132

Data de prezentare a cererilor de plăți intermediare și termene de plată

(1) Autoritatea de certificare trimite Comisiei cereri de plăți intermediare pentru fiecare program transfrontalier, în măsura posibilului, de trei ori pe an. Pentru ca o plată să poată fi efectuată de către Comisie în anul în curs, cererea de plată trebuie trimisă până la data de 31 octombrie.

(2) Sub rezerva disponibilității fondurilor și dacă nu are loc nici o suspendare a plăților în conformitate cu articolul 136, Comisia efectuează plata intermediară în termen de cel mult două luni de la data înregistrării la Comisie a unei cereri de plată care îndeplinește condițiile menționate anterior, specificate la articolul 131.

Articolul 133

Condiții de plată a soldului final

(1) Comisia efectuează plata soldului final dacă:

(a) autoritatea de certificare a transmis până la data de 31 martie a celui de-al cincilea an următor ultimului angajament bugetar o cerere de plată care conține următoarele documente:

(i) o cerere de plată a soldului final și o declarație de cheltuieli, în conformitate cu articolul 124;

(ii) raportul final privind punerea în aplicare a programului transfrontalier, inclusiv informațiile prevăzute la articolul 112;

(iii) o declarație de încheiere menționată la articolul 105 alineatul (1) litera (d); și

▼B

(b) Comisia nu a emis un aviz motivat pentru o încălcare a dreptului comunitar, în temeiul articolului 226 din tratat, în ceea ce privește operațiunea (operațiunile) pentru care s-au declarat cheltuieli în cererea de plată în cauză.

(2) Netrimiterea către Comisie a unuia dintre documentele menționate la alineatul (1) determină dezangajarea automată a soldului final, în conformitate cu dispozițiile articolului 137.

(3) Comisia informează țările participante cu privire la avizul său referitor la conținutul declarației de încheiere în termen de cinci luni de la data primirii acesteia.

Declarația de încheiere se consideră acceptată în absența observațiilor Comisiei în termen de cinci luni.

(4) Sub rezerva disponibilității fondurilor, Comisia efectuează plata soldului final în termen de 45 de zile de la ultima dintre următoarele date:

(a) data la care acceptă raportul final în conformitate cu articolul 112; și

(b) data la care acceptă declarația de încheiere.

(5) Fără a aduce atingere alineatului (6), soldul angajamentului bugetar este dezangajat în termen de 12 luni de la data plății soldului final. Programul transfrontalier este considerat încheiat la prima dintre următoarele date:

(a) data plății soldului final determinat de Comisie pe baza documentelor menționate la alineatul (1);

(b) data trimiterii unei note de debit pentru sumele necuvenite plătite de Comisie țărilor participante pentru programul transfrontalier;

(c) data dezangajării soldului final al angajamentului bugetar.

Comisia informează țările participante cu privire la data încheierii programului transfrontalier în termen de două luni.

(6) Fără a aduce atingere rezultatelor auditurilor eventuale efectuate de Comisie sau de Curtea Europeană de Conturi, soldul final plătit de Comisie pentru programul transfrontalier poate fi modificat în termen de nouă luni de la data la care este plătit sau, în cazul unui sold negativ care trebuie rambursat de țările participante, în termen de nouă luni de la data emiterii notei de debit. Astfel de modificări ale soldului nu afectează data încheierii programului transfrontalier, astfel cum este prevăzută la alineatul (5).

Articolul 134

Disponibilitatea documentelor

(1) Fără a aduce atingere normelor privind ajutorul de stat de la articolul 87 din tratat, autoritatea de gestionare se asigură că toate documentele justificative privind cheltuielile și auditurile programului transfrontalier în cauză sunt ținute la dispoziția Comisiei și a Curții Europene de Conturi pentru o perioadă de trei ani de la încheierea programului transfrontalier, astfel cum este definită la articolul 133 alineatul (5).

Perioada respectivă se suspendă fie în cazul unei proceduri judiciare, fie la cererea motivată corespunzător a Comisiei.

▼B

(2) Documentele sunt păstrate fie în original, fie în copii certificate conforme cu originalele, pe suporturi de date comun acceptate.

(3) Autoritatea de gestionare ține evidența organismelor care dețin documentele justificative originale legate de cheltuieli și controale, inclusiv:

(a) documente legate de cheltuieli specifice suportate și plăți declarate efectuate în cadrul asistenței și necesare pentru a asigura o pistă de audit suficientă, inclusiv documente care fac dovada furnizării efective a bunurilor sau a serviciilor care fac obiectul cofinanțării;

(b) rapoarte și documente legate de controale efectuate de organismele menționate la articolul 102.

(4) Autoritatea de gestionare se asigură că documentele menționate la alineatul (1) sunt puse la dispoziție în vederea inspecției și sunt furnizate extrase și copii ale acestora persoanelor și organismelor abilitate în acest sens, inclusiv cel puțin personalului autorizat din cadrul autorității de gestionare, al autorității de certificare, al organismelor intermediare și al autorității de audit, precum și funcționarilor autorizați ai Comunității și reprezentanților autorizați ai acestora.

(5) Sunt considerate a fi suporturi de date comun acceptate, astfel cum se menționează la alineatul (2), următoarele:

(a) fotocopii ale documentelor originale;

(b) microfișe ale documentelor originale;

(c) versiuni electronice ale documentelor originale;

(d) documente care există exclusiv în versiune electronică.

(6) Procedura de certificare de conformitate cu documentul original a documentelor stocate pe suporturi de date comun acceptate este stabilită de autoritățile naționale și urmărește să garanteze faptul că versiunile deținute respectă cerințele juridice naționale și sunt fiabile pentru efectuarea controalelor de audit.

(7) Atunci când documentele există exclusiv în versiune electronică, sistemele electronice utilizate trebuie să îndeplinească standarde de securitate acceptate care garantează faptul că documentele deținute respectă cerințele juridice naționale și sunt fiabile pentru efectuarea controalelor de audit.

Articolul 135

Întreruperea termenului de plată

(1) Termenul de plată poate fi întrerupt de ordonatorul de credite delegat în sensul Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 pentru o perioadă de cel mult șase luni, în cazul în care:

(a) în raportul unui organism de audit național sau comunitar există elemente care sugerează o disfuncționalitate importantă în funcționarea sistemelor de gestionare și control;

(b) ordonatorul de credite delegat trebuie să procedeze la verificări suplimentare în urma unor informații primite conform cărora cheltuielile dintr-o declarație de cheltuieli certificată sunt legate de o neregulă gravă care nu a fost corectată.

▼B

(2) Țările participante și autoritatea de certificare sunt informate de îndată cu privire la motivele întreruperii. Întreruperea ia sfârșit în momentul în care țările participante iau măsurile necesare.

Articolul 136

Suspendarea plăților

(1) Toate sau o parte din plățile intermediare la nivelul axelor prioritare sau al programelor pot fi suspendate de către Comisie atunci când:

(a) există o disfuncționalitate gravă a sistemului de gestionare și control al programului, care afectează fiabilitatea procedurii de certificare a plăților și în privința căreia nu s-au luat măsuri corective; sau

(b) cheltuielile dintr-o declarație de cheltuieli certificată sunt legate de o neregulă gravă care nu a fost corectată; sau

(c) există o încălcare gravă de către țările participante a obligațiilor care le revin în temeiul articolului 114.

(2) Comisia poate decide suspendarea parțială sau totală a plăților intermediare după ce a dat țărilor participante posibilitatea de a-și prezenta observațiile în termen de două luni.

(3) Comisia încetează suspendarea parțială sau totală a plăților intermediare atunci când țările participante au luat măsurile necesare pentru a permite încetarea suspendării. Atunci când țările participante nu au adoptat măsurile necesare, Comisia poate decide anularea parțială sau totală a contribuției comunitare la programul operațional în conformitate cu articolul 138.

Articolul 137

Dezangajarea automată

Dezangajarea automată și definitivă a oricărei părți a angajamentului bugetar pentru un program transfrontalier respectă normele prevăzute la articolul 166 alineatul (3) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/-2002.

Articolul 138

Corecții financiare și nereguli

(1) În sensul corecțiilor financiare, dispozițiile relevante de la articolele 98, 99, 100, 101 și 102 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 se aplică *mutatis mutandis*.

(2) În sensul neregulilor, dispozițiile relevante ale articolelor 27-34 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei [1] de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 și a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului se aplică *mutatis mutandis*.

[1] JO L 371, 27.12.2006, p. 1.

▼B

Secţiunea 3

Programe transfrontaliere între ţările beneficiare

Subsecţiunea 1

Sisteme de gestionare şi control

Articolul 139

Structuri şi autorităţi

(1) Pentru fiecare program transfrontalier, fiecare ţară beneficiară participantă creează o structură de execuţie pentru partea din program referitoare la ţara în cauză.

(2) Atribuţiile structurilor de execuţie includ pregătirea programelor transfrontaliere în conformitate cu articolul 91.

(3) Structurile de execuţie ale ţărilor beneficiare participante cooperează strâns cu privire la programarea şi punerea în aplicare a programului transfrontalier în cauză.

(4) Pentru fiecare program transfrontalier între ţări beneficiare, structurile de execuţie relevante instituie un secretariat tehnic comun care să asiste structurile de execuţie şi comitetul mixt de monitorizare menţionat la articolul 142 în îndeplinirea atribuţiilor acestora.

Secretariatul tehnic comun poate avea antene în fiecare ţară participantă.

(5) În cazul gestionării descentralizate, funcţiile şi responsabilităţile structurilor de execuţie sunt, *mutatis mutandis*, cele enumerate la articolul 28. În afara acestora, se aplică următoarele dispoziţii:

(a) structurile de execuţie din fiecare ţară beneficiară participantă includ o agenţie de implementare care este creată în cadrul administraţiei naţionale sau sub controlul direct al acesteia;

(b) ordonatorul de credite naţional din fiecare ţară beneficiară participantă desemnează, în urma consultării coordonatorului IPA naţional, un ordonator de credite al programului în fruntea agenţiei de implementare.

Ordonatorii de credite ai programului sunt funcţionari ai administraţiei publice din ţările beneficiare. Aceştia răspund de activitatea desfăşurată de agenţia de implementare;

▼M1

(c) Pentru partea din programul transfrontalier referitoare la ţara respectivă, agenţia de implementare răspunde de organizarea licitaţiilor, atribuirea contractelor, plăţi, contabilitate şi raportarea financiară a achiziţiilor publice care au ca obiect prestarea de servicii, furnizarea de bunuri, executarea de lucrări, precum şi atribuirea contractelor, plăţi, contabilitate şi raportarea financiară în ceea ce priveşte subvenţiile.

▼B

După caz, se aplică *mutatis mutandis* dispoziţiile articolului 76.

▼M1

(6) În cazul gestionării centralizate, funcțiile și responsabilitățile structurilor de execuție sunt definite în programele transfrontaliere relevante.

▼B

Articolul 140

Rolul Comisiei în selectarea operațiunilor

(1) În cazul gestionării centralizate, Comisia:

▼M1

(a) aprobă criteriile de selectare a operațiunilor finanțate de programul transfrontalier, inclusiv operațiunile identificate în afara cererilor de propuneri, astfel cum se menționează la articolul 95 alineatul (1);

▼B

(b) validează cererile de propuneri și dosarele de candidatură aferente (Ghid pentru candidați) înaintea publicării;

(c) după caz, aprobă structura comitetului director însărcinat cu selectarea operațiunilor;

(d) confirmă în mod oficial operațiunile selectate de comitetul mixt de monitorizare menționat la articolul 142. În toate situațiile, Comisia își menține dreptul de aprobare finală a unei operațiuni selectate pentru finanțare.

(2) În cazul gestionării descentralizate, dreptul Comisiei de a exercita un control *ex ante* asupra selectării operațiunilor este definit în decizia Comisiei privind delegarea competențelor de gestionare, în conformitate cu articolul 14 alineatul (3).

Subsecțiunea 2

Evaluare și monitorizare

Articolul 141

Evaluare

Articolul 109 se aplică *mutatis mutandis*. Cu toate acestea, în cazul gestionării centralizate, evaluările menționate la articolul 109 alineatul (3) se efectuează sub responsabilitatea Comisiei. În acest caz, dispozițiile menționate la articolul 109 alineatul (4) și la articolul 109 alineatul (5) nu se aplică.

În cazul programelor transfrontaliere între țările beneficiare, necesitatea efectuării evaluării *ex ante* menționată la articolul 109 alineatul (2) este decisă de către Comisie de comun acord cu țările beneficiare participante, ținând seama de fondurile comunitare alocate programului și în conformitate cu principiul proporționalității. Evaluarea *ex ante* poate fi efectuată cu sprijinul Comisiei.

▼M1

În cazul gestionării descentralizate, Comisia poate efectua orice evaluări *ad hoc* pe care le consideră necesare.

▼B

Articolul 142

Comitetul mixt de monitorizare

(1) În cazul programelor transfrontaliere între țările beneficiare participante, acestea instituie un comitet mixt de monitorizare pentru fiecare program transfrontalier. Comitetul mixt de monitorizare îndeplinește rolul comitetului sectorial de monitorizare menționat la articolul 59. Prin derogare de la articolul 59 alineatul (1), comitetul mixt de monitorizare este instituit în termen de trei luni de la data intrării în vigoare a primului acord de finanțare referitor la program.

Comitetul mixt de monitorizare se întrunește cel puțin de două ori pe an, la inițiativa țărilor participante sau a Comisiei.

(2) Fiecare comitet mixt de monitorizare își elaborează regulamentul de procedură în conformitate cu un mandat al comitetului mixt de monitorizare stabilit de Comisie și în cadrul instituțional, juridic și financiar al țărilor participante în cauză, astfel încât să își exercite atribuțiile în conformitate cu prezentul regulament. Comitetul își stabilește regulamentul de procedură.

(3) Comitetul mixt de monitorizare este prezidat de un reprezentant al uneia dintre țările participante.

Fiecare țară participantă își numește reprezentanții, inclusiv reprezentanții structurii de execuție responsabile de program, în cadrul comitetului mixt de monitorizare. În ceea ce privește structura comitetului mixt de monitorizare, trebuie să se țină seama în mod corespunzător de dispozițiile articolului 87.

(4) Comisia participă la lucrările comitetului mixt de monitorizare cu titlu consultativ.

(5) Comitetul mixt de monitorizare se asigură de eficacitatea și calitatea punerii în aplicare a programului transfrontalier, în conformitate cu următoarele dispoziții:

(a) examinează și aprobă criteriile de selectare a operațiunilor finanțate de programul transfrontalier și aprobă orice revizuire a acestor criterii în funcție de necesitățile de programare;

(b) analizează periodic progresele realizate în atingerea obiectivelor specifice ale programului transfrontalier, pe baza documentelor prezentate de structurile de execuție ale țărilor beneficiare participante;

(c) examinează rezultatele punerii în aplicare, în special realizarea obiectivelor stabilite pentru fiecare axă prioritară și evaluările menționate la articolul 57 alineatul (4) și la articolul 141;

(d) examinează raportul anual și raportul final privind punerea în aplicare menționate la articolul 144;

(e) este informat, după caz, cu privire la raportul (rapoartele) anual(e) privind activitatea de audit, menționate la articolul 29 alineatul (2) litera (b) prima liniuță, și cu privire la orice eventuale observații pertinente formulate de Comisie în urma examinării raportului (rapoartelor) respectiv(e);

(f) este însărcinat cu selectarea operațiunilor, dar poate delega această funcție unui comitet director;

(g) poate să propună orice revizuire sau orice examinare a programului transfrontalier de natură să permită atingerea obiectivelor menționate la articolul 86 alineatul (2) sau să îmbunătățească gestionarea sa, inclusiv gestionarea financiară;

▼B

(h) examinează și aprobă orice propunere de modificare a conținutului programului transfrontalier.

Articolul 143

Sarcini comune ale structurilor de execuție și ale comitetului mixt de monitorizare

Structurile de execuție ale țărilor beneficiare participante și comitetul mixt de monitorizare se asigură de calitatea punerii în aplicare a programului transfrontalier. Acestea desfășoară activități de monitorizare pe baza indicatorilor menționați la articolul 94 alineatul (1) litera (d) și, în cazul gestionării descentralizate, a indicatorilor financiari indicați în programul transfrontalier.

Articolul 144

Raportul anual și raportul final privind punerea în aplicare

(1) Structurile de execuție ale țărilor beneficiare care participă la programul transfrontalier trimit Comisiei și coordonatorilor IPA naționali în cauză un raport anual și un raport final privind punerea în aplicare a programului transfrontalier, după examinarea acestuia de către comitetul mixt de monitorizare.

În cazul gestionării descentralizate, rapoartele sunt trimise, de asemenea, ordonatorilor de credite naționali în cauză.

Raportul anual este prezentat până la data de 30 iunie a fiecărui an și pentru prima dată în cel de-al doilea an care urmează adoptării programului transfrontalier.

Raportul final este prezentat în termen de cel mult 6 luni de la încheierea programului transfrontalier.

(2) Rapoartele menționate la alineatul (1) conțin următoarele informații:

(a) progresele realizate în punerea în aplicare a programului transfrontalier și a priorităților în raport cu obiectivele lor specifice, verificabile, efectuând, atunci când acest lucru este posibil, o cuantificare, utilizând indicatorii menționați la articolul 94 alineatul (1) litera (d) la nivelul axei prioritare;

(b) informații detaliate privind execuția financiară a programului transfrontalier;

(c) măsurile adoptate de structurile de execuție și/sau de comitetul mixt de monitorizare pentru asigurarea calității și a eficienței punerii în aplicare, în special:

  (i) măsuri de monitorizare și evaluare, inclusiv dispoziții privind culegerea datelor;

  (ii) o sinteză a tuturor problemelor importante constatate în punerea în aplicare a programului transfrontalier și a tuturor măsurilor luate în consecință;

  (iii) utilizarea asistenței tehnice;

(d) măsurile adoptate pentru asigurarea informării și a publicității cu privire la programul transfrontalier.

După caz, informațiile menționate la prezentul alineat literele (a)-(d) pot fi furnizate sub formă sintetică.

Informațiile menționate la litera (b) sunt incluse în rapoartele respective numai în cazul gestionării descentralizate.

Nu este necesar ca informațiile menționate la litera (c) să fie incluse în cazul în care nu s-au înregistrat modificări importante de la raportul precedent.

▼B

Subsecțiunea 3

Gestionarea financiară

Articolul 145

Subvenții

În urma selectării operațiunilor comune, în conformitate cu articolul 95, structurile de execuție, în cazul gestionării descentralizate, și Comisia, în cazul gestionării centralizate, acordă o subvenție primului beneficiar din țara beneficiară participantă în cauză.

Articolul 146

Norme aplicabile

În cazul gestionării descentralizate, se aplică dispozițiile articolului 79 alineatele (1), (2) și (3) și ale articolului 80.

TITLUL III

COMPONENTELE „DEZVOLTARE REGIONALĂ” ȘI „DEZVOLTARE A RESURSELOR UMANE”

CAPITOLUL I

Obiectul asistenței și eligibilitatea

Secțiunea 1

Componenta „dezvoltare regională”

Articolul 147

Domenii și forme de asistență

(1) Componenta „dezvoltare regională” poate susține operațiuni din cadrul următoarelor priorități:

(a) infrastructura de transport, în special interconectarea și interoperabilitatea între rețelele naționale și între acestea și rețelele transeuropene;

(b) măsurile în domeniul mediului privind gestionarea deșeurilor, aprovizionarea cu apă, apele reziduale urbane și calitatea aerului; reabilitarea siturilor și a a terenurilor contaminate; domenii legate de dezvoltarea durabilă care prezintă beneficii ecologice, și anume eficiența energetică și producția de energie regenerabilă;

(c) operațiuni care contribuie la intensificarea competitivității regionale și a mediului productiv și încurajează crearea și menținerea de locuri de muncă durabile, în special prin:

(i) furnizarea de servicii comerciale și tehnologice întreprinderilor, în special în domeniul gestiunii, al cercetării și dezvoltării pieței și al creării de rețele;

(ii) accesul și utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor;

(iii) promovarea dezvoltării tehnologice, a cercetării și inovației, inclusiv prin cooperarea cu instituțiile de învățământ superior și de cercetare și cu centrele tehnologice și de cercetare;

▼B

(iv) dezvoltarea rețelelor de întreprinderi și a grupurilor de întreprinderi;

(v) crearea și dezvoltarea de instrumente de finanțare care facilitează accesul la finanțarea cu reînnoire automată prin intermediul capitalului de risc, al fondurilor pentru credite și al fondurilor de garantare;

(vi) asigurarea unei infrastructuri și a unor servicii locale care să contribuie la facilitarea înființării, a dezvoltării și a extinderii întreprinderilor noi și a celor existente;

(vii) infrastructuri în domeniul educației și al formării, atunci când acestea sunt necesare pentru dezvoltarea regională și se află în strânsă coordonare cu componenta „dezvoltare a resurselor umane”.

(2) În cadrul acestei componente, asistența tehnică poate fi acordată pentru studii preliminare și suport tehnic legate de activitățile eligibile, inclusiv celor necesare pentru punerea acestora în aplicare.

Asistența tehnică poate finanța, de asemenea, activități pregătitoare, de gestionare, de monitorizare, de evaluare, de informare și de control și activități de consolidare a capacității administrative în vederea punerii în aplicare a asistenței prevăzute în Regulamentul IPA acordate în cadrul acestei componente.

Articolul 148

Eligibilitatea cheltuielilor

(1) Cheltuielile din cadrul acestei componente sunt eligibile în cazul în care au fost într-adevăr efectuate după semnarea acordului de finanțare care urmează adoptării programului relevant. În cazul unor proiecte majore, precum cele menționate la articolul 157, cheltuielile nu sunt eligibile înainte de adoptarea deciziei Comisiei de aprobare a proiectelor majore, în conformitate cu dispozițiile articolului 157 alineatul (3).

▼M1

(2) În afara regulilor prevăzute la articolul 34 alineatul (3), costurile de amortizare a infrastructurilor nu sunt eligibile.

(3) Prin derogare de la articolul 34 alineatul (3), cheltuielile de exploatare, inclusiv costurile de închiriere care se raportează exclusiv la perioada de cofinanțare a operațiunii în cauză, pot fi eligibile.

▼B

Articolul 149

Intensitatea ajutorului și rata contribuției comunitare

(1) În sensul acestei componente, cheltuielile eligibile menționate la articolul 38 alineatul (1) se bazează pe cheltuielile publice.

▼M1

(2) Contribuția comunitară nu poate depăși plafonul de 85 % din cheltuielile eligibile la nivelul axei prioritare.

▼B

(3) Nici o operațiune nu beneficiază de o rată de cofinanțare superioară celei care corespunde axei prioritare în cauză.

▼B

Articolul 150

Proiecte generatoare de venituri

▼M1

(1) În sensul acestei componente, „proiect generator de venituri” reprezintă orice operațiune propusă pentru asistență de preaderare care implică o investiție în infrastructură pentru a cărei utilizare este necesară plata unor redevențe suportate direct de către utilizatori și care generează venituri sau orice operațiune care implică vânzarea sau închirierea de terenuri ori de imobile sau orice altă furnizare de servicii contra unei plăți.

(2) Cheltuielile eligibile cu proiectele generatoare de venituri, utilizate la calcularea contribuției comunitare în conformitate cu articolul 149, nu depășesc valoarea minimă a costului investiției din care se deduce valoarea curentă a venitului net obținut din investiție pe o perioadă de referință specifică pentru (a) investițiile în infrastructură; sau (b) alte proiecte pentru care este posibil să se estimeze obiectiv veniturile în prealabil.

▼B

(3) Atunci când costul investiției nu este în întregime eligibil pentru cofinanțare, venitul net este alocat în mod proporțional pentru părțile eligibile și neeligibile din costul investiției.

(4) La efectuarea calculului, structura de execuție ia în considerare perioada de referință adecvată categoriei investiției în cauză, categoria de proiect, rentabilitatea scontată în mod normal, ținând cont de categoria investiției în cauză și de aplicarea principiului „poluatorul plătește”, și, după caz, de aspectele legate de accesibilitatea financiară, în special în domeniul mediului.

▼M1

(5) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică:

(a) operațiunilor cofinanțate în cadrul acestei componente, al căror cost total se ridică la maximum 1 milion EUR;

(b) veniturilor generate în cursul duratei de viață economică a investițiilor cofinanțate în cazul investițiilor în întreprinderi;

(c) veniturilor generate în cadrul instrumentelor de finanțare care facilitează accesul la finanțarea cu reînnoire automată prin intermediul capitalului de risc, al fondurilor de împrumut și al fondurilor de garantare.

▼B

Secțiunea 2

Componenta „dezvoltare a resurselor umane”

Articolul 151

Domenii și forme de asistență

(1) Componenta „dezvoltare a resurselor umane” contribuie la consolidarea coeziunii economice și sociale, precum și la prioritățile Strategiei europene pentru ocuparea forței de muncă în domeniul ocupării forței de muncă, al educației, al formării și al incluziunii sociale.

▼B

(2) Domeniul de aplicare a acestei componente acoperă, în special, asistența acordată persoanelor și se axează asupra următoarelor priorități, combinațiile și concentrarea exactă a acestora depinzând de specificul economic și social al fiecărei țări beneficiare:

(a) creșterea capacității de adaptare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, în scopul îmbunătățirii anticipării și a gestionării pozitive a schimbărilor de natură economică, în special prin promovarea:

(i) formării pe toată durata vieții și a creșterii investițiilor întreprinderilor și ale lucrătorilor în resurse umane;

(ii) creării și a diseminării unor forme inovatoare și mai productive de organizare a muncii;

(b) îmbunătățirea accesului la încadrarea în muncă și incluziunea durabilă în cadrul pieței forței de muncă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și a persoanelor inactive, prevenirea șomajului, în special a șomajului de lungă durată și a șomajului tinerilor, încurajarea îmbătrânirii active și prelungirea vieții profesionale, intensificarea participării pe piața forței de muncă, în special prin promovarea:

(i) creării, a modernizării și a consolidării instituțiilor de pe piața forței de muncă;

(ii) punerii în aplicare a măsurilor active și preventive care asigură identificarea timpurie a necesităților;

(iii) îmbunătățirii accesului la încadrarea în muncă și intensificarea participării și a avansării durabile a femeilor pe piața forței de muncă;

(iv) creșterii participării migranților pe piața forței de muncă, consolidând astfel integrarea socială a acestora;

(v) facilitării mobilității geografice și ocupaționale a lucrătorilor și integrarea piețelor forței de muncă transfrontaliere;

(c) consolidarea incluziunii și a integrării sociale a persoanelor defavorizate în vederea integrării lor durabile pe piața forței de muncă și combaterea tuturor formelor de discriminare pe piața forței de muncă, în special prin promovarea:

(i) demersurilor privind integrarea și reintegrarea pe piața forței de muncă a persoanelor defavorizate;

(ii) acceptării diversității la locul de muncă și a nediscriminării;

(d) promovarea parteneriatelor, a pactelor și a inițiativelor prin interrelaționarea părților interesate relevante, precum partenerii sociali și organizațiile neguvernamentale, la nivel național, regional și local, în scopul mobilizării acestora în vederea realizării de reforme în domeniul ocupării forței de muncă și al incluziunii pe piața forței de muncă;

(e) extinderea și sporirea investițiilor în capitalul uman, în special prin promovarea:

(i) creării, a introducerii și a punerii în aplicare a reformelor din sistemele de educație și de formare, în vederea dezvoltării potențialului de ocupare a forței de muncă și a relevanței pieței forței de muncă;

(ii) creșterii participării la educație și la formare pe întreaga durată a vieții;

▼B

(iii) dezvoltării potențialului uman în domeniul cercetării și al inovării;

(iv) activităților de interrelaționare a unităților de învățământ superior, a centrelor de cercetare și tehnologice și a întreprinderilor;

(f) consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrațiilor și a serviciilor publice la nivel național, regional și local și, după caz, a partenerilor sociali și a organizațiilor neguvernamentale în vederea realizării de reforme și a unei bune guvernări în domeniul ocupării forței de muncă, al educației și formării, precum și în domeniile sociale.

(3) La inițiativa țării beneficiare, asistența tehnică poate fi acordată în cadrul acestei componente în vederea susținerii activităților de pregătire, de gestionare, de monitorizare, de sprijin administrativ, de informare, de evaluare și de control ale programului și a activităților de pregătire întreprinse în perspectiva viitoarei gestionări a fondurilor structurale europene.

(4) Asistența se axează asupra acelor politici și activități care pot juca rolul de catalizator al schimbării politicii și care consolidează buna guvernare și parteneriatul.

Articolul 152

Eligibilitatea cheltuielilor

(1) Următoarele cheltuieli pot fi eligibile pentru operațiunile care intră în domeniul de aplicare a articolului 151:

(a) costurile de amortizare, în cazul în care toate condițiile de mai jos sunt îndeplinite:

(i) investiția în cauză nu a fost achiziționată cu ajutorul unor subvenții naționale sau comunitare;

(ii) costurile de amortizare sunt calculate în conformitate cu normele contabile naționale aplicabile;

(iii) costurile se raportează exclusiv la perioada de cofinanțare a operațiunii în cauză;

(b) în cazul subvențiilor, costurile indirecte declarate în mod forfetar, în limita a 20 % din costurile directe ale unei operațiuni, cu condiția ca acestea să fie suportate în conformitate cu dispozițiile naționale, inclusiv cu normele contabile;

(c) achiziționarea de mobilier, de echipamente, adaptarea și modernizarea infrastructurilor existente, cu condiția ca:

(i) valoarea corespunzătoare operațiunilor în cauză să facă obiectul unei limite de 15 % din finanțare, în conformitate cu Regulamentul IPA, pentru fiecare axă prioritară a programului (programelor) din cadrul acestei componente;

(ii) investițiile să fie necesare pentru punerea în aplicare satisfăcătoare a programului (programelor) din cadrul acestei componente și să contribuie la creșterea impactului asistenței;

(iii) evaluarea realizată sub responsabilitatea structurii de execuție să demonstreze că achiziționarea este preferabilă altor soluții în termeni de rentabilitate economică.

(2) Prin derogare de la articolul 34 alineatul (3), următoarele cheltuieli pot fi, de asemenea, eligibile:

(a) taxele, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, în cazul în care nu sunt recuperabile prin alte mijloace și s-a stabilit faptul că sunt suportate de beneficiarul final;

▼B

(b) cheltuielile de exploatare, inclusiv costurile de închiriere, care se raportează exclusiv la perioada de cofinanțare a operațiunii;

(c) chiria sau redevențele, cu condiția ca acestea să se raporteze exclusiv la perioada de cofinanțare a operațiunii și să fie preferabile altor soluții în termeni de rentabilitate economică;

▼M1

(d) costurile aferente unei garanții bancare sau unei cauțiuni comparabile care trebuie depusă de beneficiarul subvenției.

▼B

Articolul 153

Intensitatea ajutorului și rata contribuției comunitare

(1) În sensul prezentei componente, cheltuielile eligibile menționate la articolul 38 alineatul (1) se bazează fie pe cheltuielile publice, fie pe cheltuielile totale, această alegere aplicându-se întregului program în cauză.

(2) Contribuția comunitară nu poate depăși plafonul de 85 % din cheltuielile eligibile la nivelul axei prioritare.

(3) Nici o operațiune nu beneficiază de o rată de cofinanțare superioară celei care corespunde axei prioritare în cauză.

CAPITOLUL II

Programare

Articolul 154

Cadrul de coerență strategică

(1) Țările beneficiare elaborează, pe baza documentului indicativ de planificare multianuală, un cadru de coerență strategică care urmează să fie analizat împreună cu Comisia. Cadrul de coerență strategică reprezintă un document de referință pentru programarea componentei „dezvoltare regională” și a componentei „dezvoltare a resurselor umane”.

(2) Cadrul de coerență strategică include:

(a) o analiză sumară, care evidențiază punctele forte, vulnerabilitățile, oportunitățile și amenințările din sectoarele eligibile, în cadrul componentelor „dezvoltare regională” și „dezvoltare a resurselor umane”, asupra cărora țara beneficiară intenționează să își axeze asistența, precum și prioritățile tematice;

(b) o descriere a obiectivelor urmărite în cadrul componentelor „dezvoltare regională” și „dezvoltare a resurselor umane”, în conformitate cu prioritățile naționale și comunitare relevante, astfel cum sunt stabilite în primul document indicativ de planificare multianuală;

(c) o listă de programe însoțită de o descriere sumară a principalelor axe prioritare din cadrul fiecărui program;

(d) o defalcare indicativă a alocațiilor financiare între programele subiacente pe o perioadă de trei ani, în conformitate cu cadrul indicativ financiar multianual și cu documentul indicativ de planificare multianuală, și echilibrul bugetar indicativ între programele subiacente pentru anii următori, în cadrul fiecărei componente.

▼B

(3) În afară de aceasta, cadrul de coerență strategică conține, după caz, dispoziții cu privire la:

(a) coordonarea cu alte programe naționale susținute de instituții financiare internaționale sau cu alte forme de asistență externă relevante;

(b) coordonarea cu alte componente IPA, în special cu componenta „dezvoltare rurală”.

(4) Cadrul de coerență strategică reprezintă o condiție prealabilă pentru aprobarea programelor din cadrul componentelor „dezvoltare regională” și „dezvoltare a resurselor umane”. Acesta este trimis Comisiei înainte sau, cel târziu, odată cu înaintarea spre aprobare a primului program din cadrul componentelor menționate anterior.

(5) Cadrul de coerență strategică este elaborat de către coordonatorul strategic, sub responsabilitatea globală a coordonatorului IPA național.

Articolul 155

Programe operaționale

(1) Asistența este pusă în aplicare prin programe operaționale multi-anuale. Aceste programe operaționale sunt elaborate de către structurile de execuție. Acestea sunt stabilite în urma unei consultări strânse cu Comisia și cu părțile interesate relevante și sunt aprobate printr-o decizie a Comisiei, în conformitate cu articolul 8 alineatul (1).

(2) Programele operaționale cuprind:

(a) o evaluare a necesităților și a obiectivelor pe termen mediu, punând în evidență punctele forte, vulnerabilitățile, oportunitățile și amenințările din sectoarele, domeniile și regiunile relevante;

(b) o prezentare generală a consultării cu partenerii socioeconomici relevanți și, după caz, cu reprezentanții societății civile;

(c) o descriere a priorităților strategice alese, ținând seama de cadrul de coerență strategică și de mecanismele sectoriale, tematice și/sau geografice de concentrare a asistenței, precum și de rezultatele evaluării *ex ante* menționate la articolul 57 alineatul (4) și la articolul 166;

(d) informații privind axa prioritară, măsurile conexe și obiectivele specifice ale acestora. Astfel de obiective sunt cuantificate, atunci când este cazul, cu ajutorul unui număr limitat de indicatori de rezultate. Acești indicatori permit determinarea progresului realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor selectate, inclusiv eficiența obiectivelor atribuite axelor prioritare și măsurilor;

(e) atunci când se intenționează punerea în aplicare a anumitor măsuri prin intermediul unor sisteme de ajutoare destinate întreprinderilor, este necesară descrierea modalităților conexe;

(f) o descriere a operațiunilor de asistență tehnică care se efectuează în cadrul unei axe prioritare specifice. Sprijinul comunitar pentru această axă prioritară poate fi acordat doar în limita unui plafon de 6 % din contribuția comunitară alocată programului operațional respectiv. Acest plafon poate atinge 10 % în cazuri excepționale și atunci când acest lucru este justificat în mod corespunzător din perspectiva domeniului de aplicare a programului;

(g) identificarea, pentru fiecare măsură, a beneficiarilor finali prevăzuți, a modalităților de selecție avute în vedere și a eventualelor criterii specifice de selecție;

▼B

(h) un tabel financiar care să precizeze, pentru fiecare an acoperit de cadrele financiare indicative multianuale, pentru fiecare axă prioritară și, cu titlu indicativ, pentru fiecare măsură conexă:

(i) cuantumul total al contribuției comunitare;

(ii) contribuția națională, identificând, după caz, alte contribuții externe. Atunci când contribuția comunitară, din cadrul componentei „dezvoltare a resurselor umane”, este calculată în raport cu cheltuielile totale, tabelul prezintă defalcarea indicativă între componenta publică și cea privată a contribuției naționale;

(iii) rata rezultantă a contribuției comunitare;

(i) indicatorii și modalitățile de evaluare și monitorizare propuse, inclusiv activitățile de evaluare indicative și încadrarea acestora în timp;

(j) pentru componenta „dezvoltare regională”, o listă indicativă a proiectelor majore, însoțită de o descriere a caracteristicilor lor tehnice și financiare, inclusiv sursele de finanțare scontate, precum și calendarele indicative de punere în aplicare a acestora;

(k) o descriere a structurilor și a autorităților competente pentru gestionarea și controlul programului operațional, în conformitate cu articolele 21-26, 28, 29 și 31.

Articolul 156

Revizuirea programelor operaționale

(1) La inițiativa țării beneficiare sau a Comisiei, programele operaționale pot fi reexaminate și, după caz, partea programului care nu a fost încă realizată poate fi revizuită. Această revizuire poate avea loc în special în cazurile următoare:

(a) ca urmare a unor schimbări socioeconomice importante;

(b) pentru a lua în considerare mai mult sau în mod diferit schimbările majore la nivelul priorităților comunitare sau naționale;

▼M1

(c) ca urmare a revizuirii documentului indicativ de planificare multianuală;

▼B

(d) pentru a ține seama de evaluările menționate la articolul 166 alineatul (2);

(e) ca urmare a unor dificultăți privind punerea în aplicare.

(2) Decizia Comisiei privind o cerere de revizuire a oricărui program operațional se adoptă în cel mai scurt timp de la depunerea oficială a cererii de către coordonatorul strategic în cooperare cu coordonatorul IPA național.

(3) Atunci când, prin revizuirea unui program operațional, astfel cum se menționează la alineatul (1), este extins domeniul de aplicare eligibil al acestuia, orice cheltuială suplimentară efectuată în legătură cu acesta este eligibilă de la data adoptării deciziei Comisiei.

▼B

Articolul 157

Proiecte majore din cadrul componentei „dezvoltare regională”

(1) Ca parte a unui program operațional, asistența din cadrul componentei „dezvoltare regională” poate servi la finanțarea unor proiecte majore.

(2) Un proiect major cuprinde o serie de lucrări, activități sau servicii și are drept scop propriu aducerea la îndeplinire a unei misiuni definite și indivizibile de natură economică sau tehnică precisă, care are la bază obiective identificate cu precizie și un cost total care depășește valoarea de 10 milioane euro.

(3) Proiectele majore sunt prezentate Comisiei spre aprobare de către structura de execuție competentă. Decizia de aprobare a proiectului definește obiectul material și cheltuielile eligibile cu privire la care se aplică rata de cofinanțare pentru axa prioritară. Decizia este urmată de un acord bilateral cu țara beneficiară, care stabilește aceste elemente.

(4) Cu ocazia prezentării unui proiect major Comisiei, structura de execuție furnizează următoarele informații:

(a) informații privind organismul responsabil de punerea în aplicare;

(b) informații privind natura investiției, precum și o descriere a volumului financiar și a localizării acesteia;

(c) rezultatele studiilor de fezabilitate;

(d) un calendar privind punerea în aplicare a proiectului înaintea încheierii programului operațional conex;

(e) o evaluare a echilibrului socioeconomic general al operațiunii, pe baza unei analize cost-beneficiu și incluzând o evaluare a riscurilor și o evaluare a impactului scontat asupra sectorului în cauză, asupra situației socioeconomice a țării beneficiare și, în cazul în care operațiunea implică transferul unor activități dintr-o regiune a unui stat membru, impactul socioeconomic asupra acestei regiuni;

(f) o analiză a impactului asupra mediului;

(g) planul de finanțare, care prevede contribuțiile financiare totale scontate și contribuția planificată în cadrul Regulamentului IPA, precum și din alte surse comunitare de finanțare și din alte surse externe de finanțare. În planul de finanțare se furnizează o justificare a contribuției IPA solicitate prin intermediul unei analize a viabilității financiare.

CAPITOLUL III

Punerea în aplicare

Secțiunea 1

Norme generale

Articolul 158

Selecția operațiunilor

(1) Toate operațiunile care nu reprezintă proiecte majore și care sunt puse în aplicare de către beneficiarii finali, alții decât organismele publice naționale, sunt selectate prin intermediul unor cereri de propuneri. Criteriile de selecție sunt stabilite de către structura de execuție și sunt publicate odată cu cererea de propuneri.

▼B

(2) Structura de execuție instituie o comisie de selecție pentru fiecare cerere de propuneri, care analizează și selectează propunerile, și face recomandări, cu privire la rezultatele selecției, structurii de execuție.

Structura de execuție decide dacă aprobă rezultatele procedurii de selecție și comunică motivele care au stat la baza deciziei sale.

Compunerea comisiei de selecție și modalitățile sale de funcționare sunt definite în acordul de finanțare relevant.

Articolul 159

Instrumente de inginerie financiară

(1) Ca parte a unui program operațional, contribuția comunitară poate finanța cheltuielile suportate în legătură cu o operațiune care cuprinde contribuții în vederea sprijinirii unor instrumente de inginerie financiară pentru întreprinderi, precum fondurile cu capital de risc, fondurile de garantare și fondurile de împrumut. Întreprinderile mici și mijlocii beneficiază de prioritate.

(2) Norme detaliate de punere în aplicare sunt prevăzute în acordul de finanțare ulterior adoptării unui program operațional care prevede o contribuție comunitară destinată instrumentelor de inginerie financiară.

Secțiunea 2

Gestionarea financiară

Articolul 160

Plăți

(1) Fără a aduce atingere articolului 40 alineatul (5), suma totală combinată a plăților de prefinanțare și intermediare nu poate depăși 90 % din contribuția comunitară, astfel cum prevede tabelul financiar al programelor operaționale.

(2) Toate schimburile referitoare la tranzacțiile financiare dintre Comisie și autoritățile și organismele menționate la articolul 21 se realizează prin mijloace electronice, în conformitate cu prevederile acordului de finanțare.

▼M2

(3) În afara dispozițiilor articolului 42, plățile de prefinanțare se ridică la 30 % din contribuția Uniunii Europene pentru ultimii trei ani de desfășurare a programului în cauză și se efectuează după ce condițiile prevăzute la articolul 42 alineatul (1) au fost îndeplinite. Atunci când este necesar, în ceea ce privește disponibilitatea angajamentului bugetar, prefinanțarea se poate efectua în două tranșe.

_____

▼B

Articolul 161

Condiții de acceptare a cererilor de plată

(1) În cazul unei cereri de plată pentru o plată intermediară, în afara dispozițiilor articolului 43 alineatul (1), se aplică dispozițiile prezentului alineat în cadrul componentelor „dezvoltare regională” și „dezvoltare a resurselor umane”.

▼B

O cerere de plată nu poate fi acceptată în cazul în care plățile au fost suspendate în conformitate cu articolul 163. Cererea de plată trebuie să certifice faptul că toate cerințele prevăzute la articolul 43 alineatul (1) și la prezentul alineat au fost îndeplinite.

Declarația de cheltuieli certificată menționată la articolul 43 alineatul (1) se elaborează pentru fiecare axă prioritară și măsură. Ordonatorul național de credite certifică faptul că declarația de cheltuieli este exactă, este efectuată pe baza unor sisteme contabile fiabile și a unor documente justificative care pot fi verificate. Ordonatorul național de credite trimite prezentul document Comisiei însoțit de:

(a) un certificat privind cheltuielile care atestă faptul că cheltuielile declarate sunt conforme cu normele comunitare și naționale aplicabile și au fost suportate în legătură cu operațiuni selectate în vederea finanțării în conformitate cu criteriile aplicabile programului și care sunt în conformitate cu normele comunitare și naționale aplicabile relevante;

(b) o listă, pe suport electronic, a operațiunilor corespunzătoare fiecărei măsuri și cheltuielile corespunzătoare acestora, inclusiv contribuția din cadrul Regulamentului IPA, contribuțiile naționale publice și, după caz, private;

(c) informații cu privire la sumele care pot fi recuperate în urma anulării integrale sau parțiale a contribuției comunitare la o operațiune;

(d) cuantumul fondurilor comunitare din contul în euro specific componentei la data ultimului debit la care se referă declarația de cheltuieli respectivă și dobânzile generate.

(2) În cazul unei cereri de plată privind plata soldului final, în afara dispozițiilor articolului 45 alineatul (1), se aplică dispozițiile prezentului alineat în cadrul componentelor „dezvoltare regională” și „dezvoltare a resurselor umane”.

Pentru ca o cerere de plată să poată fi acceptată, contribuția comunitară, pentru fiecare axă prioritară, trebuie să corespundă tabelului financiar al programului operațional.

Declarația de cheltuieli certificată menționată la articolul 45 alineatul (1) este elaborată de către ordonatorul național de credite și trimisă Comisiei în conformitate cu cerințele prevăzute la alineatul (1) al prezentului articol.

Comisia comunică țării beneficiare concluziile sale cu privire la conținutul avizului autorității de audit, astfel cum este acesta menționat la articolul 45 alineatul (1) litera (c). Acest aviz se consideră acceptat în cazul în care Comisia nu prezintă observații în termen de cinci luni de la data primirii acestuia.

Articolul 162

Termene de plată

(1) Fondul național se asigură de trimiterea de trei ori pe an a cererilor de plăți intermediare pentru fiecare program operațional către Comisie. În vederea efectuării unei plăți de către Comisie într-un anumit an, cererea de plată trebuie depusă până la data de 31 octombrie a acelui an.

(2) Sub rezerva disponibilității fondurilor, Comisia efectuează plata intermediară în termen de cel mult două luni de la data la care a fost înregistrată la Comisie o cerere de plată care îndeplinește condițiile menționate la articolul 43 alineatul (1) și la articolul 161 alineatul (1).

▼B

(3) Sub rezerva disponibilității fondurilor, Comisia efectuează plata soldului final după ce următoarele condiții au fost îndeplinite:

(a) Comisia a acceptat raportul sectorial final privind punerea în aplicare, în conformitate cu dispozițiile articolului 169 alineatele (4) și (5);

(b) Comisia a acceptat avizul emis de autoritatea de audit, prevăzut la articolul 45 alineatul (1) litera (c), și raportul de activitate corespunzător, prevăzut la articolul 29 alineatul (2) litera (b) prima liniuță.

(4) Termenul de plată poate fi întrerupt de ordonatorul de credite delegat al Comisiei, în sensul dispozițiilor Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002, pentru o perioadă de cel mult șase luni, în cazul în care:

(a) în raportul unui organism de audit național sau comunitar există elemente care sugerează o carență importantă în funcționarea sistemelor de gestionare și control; sau

(b) ordonatorul de credite delegat al Comisiei trebuie să procedeze la verificări suplimentare în urma unor informații primite conform cărora cheltuielile dintr-o declarație de cheltuieli certificată sunt legate de o neregulă gravă care nu a fost corectată; sau

(c) sunt necesare anumite clarificări cu privire la informațiile cuprinse în declarația de cheltuieli.

Coordonatorul IPA național și ordonatorul național de credite sunt informați de îndată cu privire la motivele întreruperii. Întreruperea ia sfârșit de îndată ce țara beneficiară a luat măsurile necesare.

Articolul 163

Suspendarea plăților

Dispozițiile articolului 46 se aplică tuturor sau unei părți din plățile intermediare la nivelul axelor prioritare sau al programelor.

Articolul 164

Încheierea unui program

(1) Programul operațional se încheie în conformitate cu dispozițiile articolului 47 alineatul (1), plata soldului final fiind determinată de către Comisie pe baza documentelor menționate la articolul 45 alineatul (1) și la articolul 161 alineatul (2).

Comisia informează țara beneficiară cu privire la data încheierii programului operațional.

(2) Fără a aduce atingere rezultatelor eventualelor audituri realizate de către Comisie sau de către Curtea Europeană de Conturi, soldul final plătit de către Comisie pentru programul operațional poate fi modificat în termen de nouă luni de la data la care a fost plătit sau, în cazul în care țara beneficiară trebuie să ramburseze un sold negativ, în termen de nouă luni de la data emiterii ordinului de recuperare. O asemenea modificare a soldului nu afectează data încheierii programului operațional astfel cum este prevăzută la alineatul (1).

Articolul 165

Reutilizarea contribuției comunitare

Țara beneficiară informează Comisia cu privire la modul în care își propune să reutilizeze fondurile anulate în conformitate cu dispozițiile articolului 54 și, după caz, să modifice planul financiar de asistență, în conformitate cu dispozițiile articolului 156.

▼B

Secțiunea 3

Evaluare și monitorizare

Articolul 166

Evaluare

(1) Țările beneficiare efectuează câte o evaluare *ex ante* pentru fiecare program operațional. Cu toate acestea, în cazuri justificate în mod corespunzător și de comun acord cu Comisia, țările beneficiare pot efectua o singură evaluare *ex ante* care să acopere mai multe programe operaționale.

Evaluările *ex ante* se efectuează sub responsabilitatea structurii de execuție.

Evaluările *ex ante* urmăresc optimizarea alocării resurselor bugetare în cadrul programelor operaționale și îmbunătățirea calității programării. Acestea identifică și evaluează disparitățile, lacunele și potențialul de dezvoltare, obiectivele de realizat, rezultatele scontate, obiectivele cuantificate, în cazul în care este necesar, coerența strategiei propuse și calitatea procedurilor de punere în aplicare, monitorizare, evaluare și de gestiune financiară.

Evaluarea *ex ante* se anexează programului (programelor) operațional(e) la care se referă.

(2) Pe parcursul perioadei de programare, țările beneficiare efectuează evaluări legate de monitorizarea programelor operaționale, în special atunci când această monitorizare evidențiază o diferență semnificativă față de obiectivele prevăzute inițial sau atunci când se prezintă propuneri de revizuire a programelor operaționale, astfel cum sunt menționate la articolul 156. Rezultatele sunt trimise comitetului sectorial de monitorizare pentru programul operațional și Comisiei.

(3) Evaluările sunt efectuate de către experți sau de către organisme interne sau externe independente din punct de vedere funcțional de autoritățile prevăzute la articolul 21. Rezultatele acestora se fac publice în conformitate cu normele aplicabile în materie de acces la documente.

Articolul 167

Comitetul sectorial de monitorizare

(1) În conformitate cu articolul 59, structura de execuție instituie un comitet sectorial de monitorizare pentru fiecare program. Este posibilă instituirea unui singur comitet sectorial de monitorizare pentru mai multe programe din cadrul aceleiași componente. Acest comitet se întrunește cel puțin de două ori pe an, la inițiativa țării beneficiare sau a Comisiei.

(2) Fiecare comitet sectorial de monitorizare își elaborează normele de procedură în conformitate cu mandatul comitetului sectorial de monitorizare stabilit de către Comisie și în cadrul instituțional, juridic și financiar din țara beneficiară în cauză. Comitetul își adoptă regulamentul de procedură de comun acord cu structura de execuție și cu comitetul de monitorizare IPA, în vederea exercitării atribuțiilor sale în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament.

(3) Persoana aflată la conducerea structurii de execuție și Comisia prezidează împreună comitetul sectorial de monitorizare. Componența comitetului este stabilită de către structura de execuție de comun acord cu Comisia.

▼B

Din comitetul sectorial de monitorizare fac parte Comisia, coordonatorul IPA național, coordonatorul strategic pentru componentele „dezvoltare regională” și „dezvoltare a resurselor umane” și structura de execuție a programului. După caz, din acesta pot face parte, de asemenea, reprezentanți ai societății civile și parteneri socioeconomici. Un reprezentant al Băncii Europene de Investiții poate participa cu titlu consultativ pentru programele operaționale la care contribuie Banca Europeană de Investiții.

(4) Comitetul sectorial de monitorizare:

(a) analizează și aprobă criteriile generale de selectare a operațiunilor, după caz în conformitate cu articolul 155 alineatul (2) litera (g), în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a acordului de finanțare a programului și aprobă orice revizuire a acestor criterii în funcție de necesitățile de programare;

(b) evaluează, în cadrul fiecărei reuniuni, pe baza documentelor prezentate de către structura de execuție, progresul înregistrat în ceea ce privește atingerea obiectivelor specifice ale programului operațional;

▼M1

(c) examinează, în cadrul fiecărei reuniuni, rezultatele punerii în aplicare, în special realizarea obiectivelor stabilite pentru fiecare axă prioritară și pentru fiecare măsură și evaluările intermediare prevăzute la articolul 57; comitetul desfășoară această activitate de monitorizare pe baza indicatorilor menționați la articolul 155 alineatul (2) litera (d);

▼B

(d) examinează rapoartele sectoriale anuale și finale privind punerea în aplicare prevăzute la articolul 169;

(e) este informat cu privire la raportul anual privind activitatea menționat la articolul 29 alineatul (2) litera (b) prima liniuță sau cu privire la acea parte a raportului care se referă la programul operațional în cauză și asupra oricăror observații relevante pe care le poate prezenta Comisia ca urmare a examinării acelui raport sau în legătură cu acea parte a raportului;

(f) examinează orice propunere de modificare a acordului de finanțare a programului.

(5) Comitetul sectorial de monitorizare poate, de asemenea, propune structurii de execuție orice revizuire sau examinare a programului de natură să permită atingerea obiectivelor programului menționate la articolul 155 alineatul (2) sau să îmbunătățească gestionarea sa, inclusiv gestionarea financiară.

Articolul 168

Modalități de monitorizare

Schimbul de date dintre Comisie și țările beneficiare în vederea efectuării monitorizării se realizează cu mijloace electronice, în conformitate cu dispozițiile acordurilor de finanțare.

Articolul 169

Rapoartele sectoriale anuale și finale privind punerea în aplicare

(1) Până la data de 30 iunie a fiecărui an și, pentru prima dată, la 30 iunie 2008, structura de execuție prezintă Comisiei și coordonatorului IPA național un raport sectorial anual.

▼B

Un raport sectorial final este prezentat Comisiei şi coordonatorului IPA naţional cel târziu în termen de şase luni de la ultima dată la care sunt eligibile cheltuielile. Raportul sectorial final face referire la întreaga perioadă de punere în aplicare şi cuprinde ultimul raport sectorial anual.

Rapoartele sectoriale sunt realizate în legătură cu programele corespunzătoare.

(2) Rapoartele sectoriale sunt examinate de către comitetul sectorial de monitorizare înainte ca acestea să fie transmise Comisiei şi coordonatorului IPA naţional.

(3) Rapoartele sectoriale conţin următoarele informaţii:

(a) progresul cantitativ şi calitativ realizat în punerea în aplicare a programului operaţional, a axelor prioritare, a măsurilor şi, după caz, a operaţiunilor sau a setului de operaţiuni, în raport cu obiectivele lor specifice, verificabile, efectuând, atunci când este posibil, o cuantificare cu ajutorul indicatorilor menţionaţi la articolul 155 alineatul (2) litera (d) la nivelul adecvat. Atunci când are relevanţă pentru componenta „dezvoltare a resurselor umane”, statisticile sunt împărţite pe genuri;

(b) execuţia financiară a programului operaţional, precizând pentru fiecare axă prioritară şi pentru fiecare măsură:

(i) cheltuielile totale efectuate de beneficiarii finali şi incluse în cererile de plată trimise Comisiei de către fondul naţional;

(ii) cheltuielile totale angajate efectiv şi efectuate de către fondul naţional împreună cu contribuţia publică sau privată corespunzătoare; acestea sunt însoţite de formulare în format electronic care enumeră operaţiunile, astfel încât acestea să poată fi urmărite din momentul angajamentului bugetar al ţării beneficiare până în momentul efectuării plăţilor finale;

(iii) plăţile totale primite de la Comisie.

După caz, execuţia financiară poate fi prezentată prin intermediul domeniilor majore de intervenţie menţionate la articolul 5 alineatul (3) litera (f) şi al regiunilor asupra cărora este concentrată asistenţa;

(c) din raţiuni de informare, defalcarea indicativă, pe categorii, a alocărilor din cadrul Regulamentului IPA pentru componenta „dezvoltare regională” potrivit listei detaliate cuprinse în acordul de finanţare;

(d) măsurile luate de structura de execuţie sau de comitetul sectorial de monitorizare în vederea asigurării calităţii şi a eficienţei punerii în aplicare, în special:

(i) măsurile de monitorizare şi evaluare, inclusiv dispoziţiile privind culegerea datelor;

(ii) o sinteză a eventualelor probleme importante întâlnite în cadrul punerii în aplicare a programului şi a tuturor măsurilor luate în consecinţă;

(iii) utilizarea asistenţei tehnice;

▼B

(e) activitățile de furnizare a informațiilor privind programul și de asigurare a publicității acestuia, în conformitate cu articolul 62;

(f) după caz, pentru componenta „dezvoltare regională”, progresul și finanțarea proiectelor majore;

(g) după caz, în cadrul componentei „dezvoltare a resurselor umane”, o sinteză a procesului de punere în aplicare a:

(i) integrării dimensiunii egalității între bărbați și femei, precum și a oricărei acțiuni specifice în acest domeniu;

(ii) acțiunilor care au ca scop creșterea participării migranților pe piața forței de muncă, consolidând astfel integrarea lor socială;

(iii) acțiunilor care au ca scop consolidarea integrării pe piața forței de muncă, îmbunătățind astfel integrarea socială a minorităților;

(iv) acțiunilor care au ca scop consolidarea integrării pe piața forței de muncă și incluziunea socială a altor grupuri defavorizate, inclusiv a persoanelor cu handicap.

Informațiile menționate la literele (d) și (g) ale acestui alineat nu sunt incluse în cazul în care nu a avut loc nici o modificare importantă față de raportul anterior.

(4) Rapoartele sectoriale sunt considerate admisibile în cazul în care cuprind toate informațiile adecvate prevăzute la alineatul (3). Coordonatorul IPA național și structura de execuție sunt informați de către Comisie asupra admisibilității raportului sectorial anual în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii acestuia.

(5) Coordonatorul IPA național și structura de execuție sunt informați, de asemenea, cu privire la opinia Comisiei privind conținutul unui raport sectorial anual admisibil, în termen de două luni de la data primirii acestuia. Pentru raportul sectorial final referitor la un program operațional, aceste informații trebuie furnizate în termen de cel mult cinci luni de la data primirii raportului admisibil.

TITLUL IV

COMPONENTA „DEZVOLTARE RURALĂ”

CAPITOLUL I

Obiectul asistenței și eligibilitatea

Secțiunea 1

Obiectul asistenței

Articolul 170

Definiții suplimentare privind componenta „dezvoltare rurală”

În sensul prezentului titlu, în afara definițiilor prevăzute la articolul 2, se aplică următoarele definiții:

1. „standarde comunitare”: standardele prevăzute de Comunitate în domeniul protecției mediului, al sănătății publice, al sănătății animalelor și a plantelor, al bunăstării animalelor și al siguranței la locul de muncă;

▼B

2. „zone montane”: zonele menționate în primul paragraf al articolului 50 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului ([1]);

3. „tânăr agricultor”: un agricultor care are mai puțin de 40 de ani la momentul luării deciziei de acordare a sprijinului și care posedă aptitudinile și competența profesională adecvate.

Articolul 171

Domenii și forme de asistență

(1) Asistența din cadrul acestei componente contribuie la atingerea următoarelor obiective:

(a) îmbunătățirea eficienței pieței și a punerii în aplicare a standardelor comunitare;

(b) acțiuni pregătitoare în vederea punerii în aplicare a măsurilor de agromediu și a strategiilor locale de dezvoltare rurală;

(c) dezvoltarea economiei rurale.

(2) Asistența destinată atingerii obiectivului prevăzut la alineatul (1) litera (a), denumit în continuare „axa prioritară 1”, se acordă prin intermediul următoarelor măsuri:

(a) investiții în exploatațiile agricole, în vederea restructurării acestora și a alinierii lor la standardele comunitare;

(b) acordarea de sprijin în vederea constituirii de grupuri de producători;

(c) investiții în domeniul prelucrării și al comercializării produselor agricole și piscicole în vederea restructurării acestor activități și a alinierii lor la standardele comunitare.

(3) Asistența destinată atingerii obiectivului prevăzut la alineatul (1) litera (b), denumit în continuare „axa prioritară 2”, se acordă prin intermediul următoarelor măsuri:

(a) acțiuni destinate îmbunătățirii mediului și a peisajului rural;

(b) pregătirea și punerea în aplicare a unor strategii locale de dezvoltare rurală.

(4) Asistența destinată atingerii obiectivului prevăzut la alineatul (1) litera (c), denumit în continuare „axa prioritară 3”, se acordă prin intermediul următoarelor măsuri:

(a) îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale;

(b) diversificarea și dezvoltarea activităților economice rurale;

(c) îmbunătățirea formării.

Secțiunea 2

Cerințe generale privind eligibilitatea și intensitatea ajutorului

Articolul 172

Eligibilitatea cheltuielilor

(1) În afara costurilor menționate la articolul 34 alineatul (2), costurile menționate la alineatul (3) litera (c) sunt considerate eligibile în cadrul acestei componente.

([1]) JO L 277, 21.10.2005, p. 1.

▼B

Măsurile de asistență tehnică eligibile în temeiul articolului 34 alineatul (2) sunt cele menționate la articolul 182.

(2) În afara dispozițiilor articolului 34 alineatul (3), următoarele cheltuieli nu sunt eligibile în cadrul acestei componente:

(a) achiziția de drepturi de producție agricolă, de animale, de plante anuale și sădirea acestora;

(b) orice costuri de întreținere, amortizare și închiriere;

(c) orice costuri suportate de administrația publică, ocazionate de gestionarea și punerea în aplicare a asistenței.

(3) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 34 alineatul (3), în cazul investițiilor:

(a) cheltuielile eligibile se limitează la cele legate de construcția sau îmbunătățirea unor bunuri imobiliare;

(b) se consideră eligibile cheltuielile cu achiziționarea sau închirierea cu opțiune de cumpărare de utilaje și echipamente noi, inclusiv de programe informatice, în limita valorii de piață a bunului respectiv; alte costuri conexe contractului de leasing, precum marja proprietarului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare, nu sunt eligibile;

(c) costurile generale legate de cheltuielile menționate la literele (a) și (b), precum onorariile arhitecților, ale inginerilor și alte onorarii pentru consultanță, studiile de fezabilitate, achiziția de drepturi de brevet și de licențe sunt eligibile în limita plafonului de 12 % din costurile menționate la literele (a) și (b).

Dispoziții detaliate privind punerea în aplicare a acestui alineat sunt prevăzute în acordurile sectoriale menționate la articolul 7 sau în acordurile de finanțare menționate la articolul 8.

(4) Proiectele de investiții rămân eligibile pentru finanțare comunitară cu condiția ca, pe parcursul unei perioade de cinci ani de la plata finală efectuată de structura de execuție, să nu fi suferit o modificare substanțială.

Articolul 173

Intensitatea ajutoarelor și rata contribuției comunitare

(1) În sensul acestei componente, cheltuielile eligibile menționate la articolul 38 alineatul (1) se calculează pe baza cheltuielilor publice, astfel cum sunt definite acestea la articolul 2.

(2) Cheltuielile publice nu trebuie să depășească, în principiu, un plafon de 50 % din costul total eligibil al investiției. Cu toate acestea, acest plafon este ridicat până la:

(a) 55 % pentru investițiile realizate de tineri agricultori în exploatații agricole;

(b) 60 % pentru investițiile în exploatații agricole din zone montane;

(c) 65 % pentru investițiile realizate de tineri agricultori în exploatații agricole din zone montane;

(d) 75 % pentru investițiile menționate la alineatul (4) litera (d) și pentru investițiile în exploatații agricole în vederea punerii în aplicare a Directivei 91/676/CEE a Consiliului ([1]), sub rezerva existenței unei strategii naționale pentru punerea sa în aplicare;

(e) 100 % pentru investițiile în infrastructură care nu sunt de natură să genereze venituri nete substanțiale;

(f) 100 % pentru măsurile menționate la articolul 182.

([1]) JO L 375, 31.12.1991, p. 1.

▼B

(3) La determinarea ratei cheltuielilor publice în sensul alineatului (2), nu se ține cont de ajutorul național pentru facilitarea accesului la împrumuturile acordate fără nici o contribuție comunitară prevăzută în Regulamentul IPA.

(4) Contribuția comunitară nu poate depăși, în principiu, un plafon de 75 % din cheltuielile eligibile. Cu toate acestea, acest plafon poate fi ridicat până la:

(a) 80 % pentru măsurile acoperite de axa prioritară 2 menționate la articolul 171 alineatul (3);

(b) 80 % în cazul activităților prevăzute la articolul 182, atunci când aceste activități nu se desfășoară la inițiativa Comisiei;

(c) 100 % în cazul activităților prevăzute la articolul 182, atunci când aceste activități se desfășoară la inițiativa Comisiei;

(d) 85 % în cazul proiectelor de investiții realizate în regiuni în care Comisia constată că au avut loc dezastre naturale de natură excepțională.

Secțiunea 3

Eligibilitatea și cerințele specifice pentru asistența din cadrul axei prioritare 1

Articolul 174

Investițiile în exploatații agricole

(1) Asistența menționată la articolul 171 alineatul (2) litera (a) se acordă pentru investiții tangibile sau intangibile în exploatații agricole în vederea alinierii acestora la standardele comunitare și a îmbunătățirii performanței lor globale.

(2) Asistența din cadrul acestei măsuri poate fi acordată exploatațiilor agricole:

(a) cu privire la care se poate dovedi că la sfârșitul realizării investiției există o perspectivă de viabilitate economică;

(b) care respectă, la momentul luării deciziei de acordare a sprijinului, standardele naționale minime privind protecția mediului, sănătatea publică, sănătatea animalelor și a plantelor, bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă.

(3) Prin derogare de la alineatul (2) litera (b), atunci când standardele naționale minime care se bazează pe standardele comunitare au fost introduse cu puțin timp în urmă față de momentul primirii cererii, asistența poate fi acordată chiar dacă nu se respectă standardele respective, cu condiția ca exploatația agricolă să respecte noile standarde până la sfârșitul realizării investiției.

În plus, pe baza unei cereri motivate corespunzător a țării beneficiare, Comisia poate permite derogarea de la alineatul (2) litera (b) în ceea ce privește nerespectarea standardelor minime naționale care se bazează pe standardele comunitare introduse în legislația națională cu cel mult un an înainte de data depunerii cererii.

(4) Asistența se acordă cu condiția ca investițiile să respecte standardele comunitare relevante la sfârșitul realizării acestora.

▼B

(5) Țările beneficiare stabilesc limitele investiției totale eligibile pentru asistență. Acestea stabilesc standardele adecvate privind aptitudinile și competența profesională a agricultorilor pe care aceștia trebuie să le îndeplinească pentru a fi eligibili pentru asistență.

Articolul 175

Acordarea de sprijin în vederea constituirii de grupuri de producători

(1) Asistența menționată la articolul 171 alineatul (2) litera (b) poate fi acordată pentru a facilita constituirea și funcționarea din punct de vedere administrativ a grupurilor de producători, în scopul:

(a) adaptării producției și a rezultatelor membrilor grupurilor de producători la cerințele pieței;

(b) introducerii în comun a bunurilor pe piață, inclusiv realizarea în comun a pregătirii pentru vânzare, a centralizării vânzării și a aprovizionării cumpărătorilor angro;

(c) stabilirii unor reguli comune privind informațiile referitoare la producție, în special privind recoltarea și disponibilitatea.

(2) Asistența din cadrul acestei măsuri nu se acordă grupurilor de producători care au fost recunoscute în mod oficial de autoritățile naționale competente din țara beneficiară înainte de 1 ianuarie 2007 și/sau înainte de aprobarea programului menționat la articolul 184.

Organizațiile profesionale și/sau interprofesionale care reprezintă unul sau mai multe sectoare nu sunt considerate grupuri de producători.

(3) Asistența se acordă sub forma unui ajutor forfetar plătit în tranșe anuale pentru primii cinci ani de la data la care grupul de producători a fost recunoscut. Aceasta se calculează pe baza producției anuale comercializate a grupului și trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

(a) cuantumul pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea și al cincilea an este egal cu 5 %, 5 %, 4 %, 3 % și, respectiv, 2 % din valoarea producției comercializate în limita a 1 000 000 euro;

(b) cuantumul pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea și al cincilea an este egal cu 2,5 %, 2,5 %, 2,0 %, 1,5 % și, respectiv, 1,5 % din valoarea producției comercializate care depășește 1 000 000 euro;

(c) face obiectul unui plafon stabilit pentru fiecare organizație de producători la:

— 100 000 euro pentru primul an;

— 100 000 euro pentru al doilea an;

— 80 000 euro pentru al treilea an;

— 60 000 euro pentru al patrulea an;

— 50 000 euro pentru al cincilea an.

Articolul 176

Investiții în prelucrarea și comercializarea produselor agricole și piscicole

(1) Asistența menționată la articolul 171 alineatul (2) litera (c) se acordă pentru investiții tangibile și intangibile din domeniul prelucrării și al comercializării produselor agricole și piscicole acoperite de anexa I la tratat. O astfel de asistență are drept obiectiv sprijinirea eforturilor întreprinderilor de aliniere la standardele comunitare și de îmbunătățire a performanței globale a acestora. Investițiile trebuie să contribuie la îmbunătățirea situației din sectorul producției agricole de bază în cauză.

▼B

Investițiile la nivelul vânzării cu amănuntul nu beneficiază de asistență.

(2) Asistența din cadrul acestei măsuri se poate acorda pentru investiții în întreprinderi:

(a) cu privire la care se poate dovedi că la sfârșitul realizării investiției există o perspectivă de viabilitate economică; și

(b) care respectă, la momentul luării deciziei de acordare a sprijinului, standardele naționale minime privind protecția mediului, sănătatea publică, sănătatea animalelor și a plantelor, bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă.

(3) Prin derogare de la alineatul (2) litera (b), atunci când standardele naționale minime care se bazează pe standardele comunitare au fost introduse cu puțin timp în urmă față de momentul primirii cererii, asistența poate fi acordată chiar dacă nu se respectă standardele respective, cu condiția ca întreprinderea să respecte noile standarde până la sfârșitul realizării investiției.

În afară de aceasta, pe baza unei cereri motivate corespunzător a țării beneficiare, Comisia poate permite derogarea de la alineatul (2) litera (b) în ceea ce privește nerespectarea standardelor minime naționale care se bazează pe standardele comunitare introduse în legislația națională cu cel mult un an înainte de data depunerii cererii.

(4) Asistența se poate acorda pentru investiții în unități care fac parte din întreprinderi:

(a) care au mai puțin de 250 de angajați și o cifră anuală de afaceri care nu depășește 50 milioane euro și/sau un bilanț anual total care nu depășește 43 milioane euro, acordându-se prioritate investițiilor care au drept obiectiv alinierea unității la toate standardele comunitare relevante; sau

(b) care au mai puțin de 750 de angajați sau o cifră anuală de afaceri care nu depășește 200 milioane euro, atunci când scopul investițiilor constă în asigurarea respectării de către unitate a standardelor comunitare relevante.

(5) Pe baza unei cereri motivate corespunzător a țării beneficiare, Comisia poate decide ca asistența să fie acordată și întreprinderilor care nu sunt cuprinse în domeniul de aplicare a alineatului (4) pentru investiții necesare în vederea respectării anumitor standarde comunitare care presupun investiții deosebit de costisitoare. O astfel de asistență se poate acorda numai întreprinderilor prevăzute în planul național în vederea alinierii acestora la standardele comunitare, menite să asigure respectarea de către întreaga unitate a standardelor comunitare relevante. În asemenea cazuri, asistența acordată este egală cu jumătate din rata ajutorului disponibil pentru întreprinderile care intră în domeniul de aplicare a alineatului (4).

(6) Țările beneficiare stabilesc limitele investiției totale eligibile pentru asistență în cadrul acestei măsuri.

(7) Asistența pentru investiții în întreprinderile menționate la alineatul (4) litera (a) se acordă cu condiția ca, la sfârșitul realizării lor, aceste investiții să respecte standardele comunitare relevante.

▼B

Secţiunea 4

Eligibilitatea şi cerinţele specifice în cadrul axei prioritare 2

Articolul 177

Pregătirea punerii în aplicare a acţiunilor referitoare la mediu şi la peisajul rural

(1) În vederea pregătirii ţărilor beneficiare pentru punerea în aplicare a acţiunilor menţionate în axa 2 a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005, asistenţa menţionată la articolul 171 alineatul (3) litera (a) se acordă pentru proiecte pilot din domeniul de aplicare a articolelor 39 şi 40 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005.

(2) Astfel de acţiuni au drept obiectiv dezvoltarea experienţei practice privind punerea în aplicare a acţiunilor de îmbunătăţire a mediului şi a peisajului rural, atât la nivel administrativ, cât şi la nivelul exploataţiilor agricole.

Articolul 178

Pregătirea şi punerea în aplicare a unor strategii locale de dezvoltare rurală

(1) Asistenţa menţionată la articolul 171 alineatul (3) litera (b) se acordă în conformitate cu dispoziţiile articolului 61 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005.

(2) Asistenţa susţine:

(a) punerea în aplicare a unor proiecte de cooperare în conformitate cu priorităţile menţionate la articolul 171 alineatul (1) şi în sensul articolului 65 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005;

(b) gestionarea parteneriatelor locale publice-private, denumite şi „grupuri locale de acţiune”, dobândirea de aptitudini, activităţi de sensibilizare şi evenimente promoţionale în vederea atingerii obiectivelor menţionate la articolul 171 alineatul (1).

(3) Dispoziţii detaliate privind punerea în aplicare a acestei măsuri sunt adoptate de comun acord cu ţara beneficiară. Acestea trebuie să fie în concordanţă cu normele relevante aplicabile Fondului Agricol European pentru Dezvoltare Rurală, în conformitate cu dispoziţiile Regulamentului (CE) nr. 1698/2005.

Secţiunea 5

Eligibilitatea şi cerinţele specifice în cadrul axei prioritare 3

Articolul 179

Îmbunătăţirea şi dezvoltarea infrastructurii rurale

(1) Asistenţa menţionată la articolul 171 alineatul (4) litera (a) poate fi acordată pentru investiţii destinate îmbunătăţirii şi dezvoltării infrastructurii rurale prin:

(a) reducerea disparităţilor regionale şi creşterea atractivităţii zonelor rurale pentru persoane şi pentru activitatea antreprenorială;

(b) crearea condiţiilor pentru dezvoltarea economiilor rurale.

(2) Se acordă prioritate investiţiilor în domeniul furnizării apei şi energiei, al gestionării deşeurilor, al accesului la nivel local la tehnologiile informaţiei şi comunicaţiilor, al accesului la nivel local la drumurile de importanţă deosebită pentru dezvoltarea economică locală şi al infrastructurilor de protecţie împotriva incendiilor în cazul în care acest lucru e justificat de riscul unor incendii forestiere.

▼B

(3) Atunci când au fost elaborate strategiile locale de dezvoltare rurală menționate la articolul 171 alineatul (3) litera (b), investițiile susținute pe baza acestui articol trebuie să fie în concordanță cu strategiile respective.

Articolul 180

Diversificarea și dezvoltarea activităților economice rurale

(1) Asistența menționată la articolul 171 alineatul (4) litera (b) poate fi acordată pentru investiții destinate diversificării și dezvoltării activităților economice rurale prin:

(a) creșterea activității economice;

(b) crearea de oportunități de încadrare în muncă;

(c) diversificarea spre alte activități decât cele agricole.

(2) Se acordă prioritate investițiilor pentru crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici, a activităților în domeniul artizanatului și al turismului rural, în vederea promovării spiritului antreprenorial și a dezvoltării structurii economiei.

(3) Atunci când au fost elaborate strategiile locale de dezvoltare rurală menționate la articolul 171 alineatul (3) litera (b), investițiile susținute pe baza acestui articol trebuie să fie în concordanță cu strategiile respective.

Articolul 181

Îmbunătățirea formării

(1) Poate fi acordată asistență pentru contribuția la îmbunătățirea aptitudinilor și a competenței profesionale a persoanelor implicate în sectoarele agricol, alimentar și forestier și a altor actori economici care operează în domeniile care intră în domeniul de aplicare al acestei componente.

Nu se acordă asistență pentru cursuri de instruire sau de formare care fac parte din programele sau sistemele normale de învățământ la nivel secundar sau superior.

▼M1

(2) Țările beneficiare elaborează o strategie de formare în vederea punerii în aplicare a operațiunilor prevăzute la alineatul (1). Strategia include o evaluare critică a structurilor de formare existente și o analiză a necesităților și a obiectivelor formării. Aceasta stabilește, de asemenea, un set de criterii pentru selecția formatorilor. În program se include o descriere a strategiei de formare.

▼B

Secțiunea 6

Asistența tehnică

Articolul 182

Domeniul de aplicare și punerea în aplicare

(1) Poate fi acordată asistență pentru activități legate de pregătirea, monitorizarea, evaluarea, informarea și controlul necesare pentru punerea în aplicare a programului. Aceste activități cuprind, în special:

(a) reuniuni și alte activități necesare comitetului sectorial de monitorizare pentru a se achita de responsabilitățile care îi revin în privința acestei componente, precum studii contractate și realizate de experți;

▼B

(b) campanii de informare și de publicitate;

(c) servicii de traducere și interpretare, la cererea Comisiei, în afara celor solicitate pe baza aplicării acordurilor-cadru, sectoriale și de finanțare;

(d) vizite și seminarii;

(e) activități legate de pregătirea măsurilor din cadrul programului în vederea asigurării eficacității acestora, inclusiv a acelor măsuri a căror aplicare este prevăzută pentru o etapă ulterioară;

(f) evaluarea intermediară a programului;

(g) instituirea și operarea unei rețele naționale de coordonare a activităților dezvoltate în cadrul articolului 178, precum și a unei viitoare rețele naționale de dezvoltare rurală, în conformitate cu articolul 68 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005.

▼M1

(2) Comitetul sectorial de monitorizare pentru această componentă este consultat cu privire la activitățile de asistență tehnică. Acesta aprobă în fiecare an un plan de acțiune anual de punere în aplicare a activităților de asistență tehnică.

▼B

(3) Pentru fiecare vizită și seminar menționate la alineatul (1) litera (d) care nu au avut loc la inițiativa Comisiei este necesară prezentarea unui raport scris comitetului sectorial de monitorizare pentru această componentă.

Articolul 183

Rețeaua europeană pentru dezvoltare rurală

Țările beneficiare, organismele cu sediul în țările beneficiare și administrațiile țărilor beneficiare active în domeniul dezvoltării rurale au acces la Rețeaua europeană pentru dezvoltare rurală instituită prin articolul 67 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005. Dispozițiile detaliate relevante sunt adoptate de comun acord cu țara beneficiară.

CAPITOLUL II

Programare

Articolul 184

Programe

(1) Măsurile din cadrul componentei „dezvoltare rurală” fac obiectul unui program pentru agricultură și dezvoltare rurală care este elaborat la nivel național (denumit în continuare „programul”) și care acoperă întreaga perioadă de punere în aplicare a Regulamentului IPA. Programul este pregătit de autoritățile competente desemnate de țara beneficiară și prezentat Comisiei după consultarea părților interesate adecvate.

▼M1

(2) Fiecare program cuprinde:

(a) o descriere cuantificată a situației actuale indicând disparitățile, deficiențele și potențialul de dezvoltare, rezultatele principale ale operațiunilor anterioare efectuate cu asistența Comunității și cu altă asistență bilaterală sau multilaterală, resursele financiare alocate și evaluarea rezultatelor disponibile;

▼M1

(b) o descriere a strategiei naționale pentru dezvoltare rurală propuse, pe baza unei analize a situației actuale din zonele rurale;

(c) o descriere a priorităților strategice ale programului, pe baza strategiei naționale pentru dezvoltare rurală și a analizei sectoarelor vizate efectuate cu ajutorul unor experți independenți. Aceasta cuprinde, de asemenea, obiectivele cuantificate, specificând pentru fiecare axă prioritară menționată la articolul 171 alineatul (1) indicatorii de monitorizare și de evaluare adecvați;

(d) explicarea modului în care abordarea strategică globală și strategiile sectoriale prevăzute în documentul indicativ de planificare multianuală al țării beneficiare sunt transpuse în acțiuni specifice în cadrul componentei „dezvoltare rurală”;

(e) un tabel financiar indicativ global în care sunt sintetizate resursele financiare naționale, comunitare și, după caz, private alocate, corespunzătoare fiecărei măsuri de dezvoltare rurală, precum și rata de cofinanțare comunitară pentru fiecare axă;

(f) o descriere a măsurilor din cadrul articolului 171 selectate, inclusiv:

— definirea beneficiarilor finali;

— sfera de aplicare geografică;

— criteriile de eligibilitate;

— criteriile de ierarhizare pentru selectarea proiectelor;

— indicatorii de monitorizare;

— indicatorii de cuantificare a obiectivelor;

(g) o descriere a structurii de execuție însărcinată cu punerea în aplicare a programului, inclusiv cu monitorizarea și evaluarea;

(h) denumirile autorităților și ale organismelor însărcinate cu punerea în aplicare a programului;

(i) rezultatele consultărilor și dispozițiile adoptate în vederea asocierii autorităților și a organismelor competente, precum și a partenerilor economici, sociali și de mediu adecvați;

(j) rezultatele și recomandările evaluării *ex ante* a programului, inclusiv descrierea măsurilor luate ulterior de țările beneficiare, în urma recomandărilor.

▼B

(3) În programul lor, țările beneficiare se asigură că se acordă prioritate măsurilor de punere în aplicare a standardelor comunitare, de îmbunătățire a eficienței pieței și măsurilor destinate creării unor oportunități noi de încadrare în muncă în zonele rurale.

(4) Țările beneficiare se asigură că programul lor respectă dispozițiile documentului indicativ de planificare multianuală.

(5) Cu excepția cazului în care se convine altfel cu Comisia, țările beneficiare își prezintă propunerile de program cel târziu în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament.

▼B

Articolul 185

Adoptarea și modificarea programelor

(1) Programele din cadrul componentei „dezvoltare rurală” sunt adoptate de Comisie în termen de șase luni de la prezentarea propunerii de program, cu condiția ca toate informațiile relevante să fie disponibile. În special, Comisia evaluează programul propus pentru a determina dacă acesta este în concordanță cu prezentul regulament.

(2) În cazul în care este necesar, programul poate fi modificat pentru a se lua în considerare în mod corespunzător:

(a) informațiile noi relevante și rezultatele punerii în aplicare a acțiunilor în cauză, inclusiv rezultatele monitorizării și ale evaluării, precum și necesitatea de a modifica valorile ajutorului disponibil;

(b) progresul înregistrat de țara beneficiară pe calea aderării, astfel cum este indicat în documentele principale de aderare, inclusiv în documentul indicativ de planificare multianuală.

(3) Orice propunere de modificări se prezintă Comisiei de către țara beneficiară, este motivată corespunzător și cuprinde următoarele informații:

(a) motivele modificării propuse;

(b) efectele estimate ale modificării;

(c) tabelul financiar și tabelul măsurilor modificate, atunci când modificările propuse sunt de natură financiară.

(4) Schimbările substanțiale în sensul articolului 14 alineatul (4) din Regulamentul IPA cuprind modificări care implică schimbări ale defalcării financiare pe axe prioritare, astfel cum este menționată la articolul 171 alineatul (1), ori ale ratei de cofinanțare pentru fiecare axă prioritară sau includerea de măsuri noi.

(5) Comisia poate solicita țărilor beneficiare să prezinte o propunere de modificare a programului atunci când legislația comunitară relevantă a fost modificată.

CAPITOLUL III

Punerea în aplicare

Secțiunea 1

Principii și gestionarea financiară

Articolul 186

Principii privind punerea în aplicare

(1) Punerea în aplicare a acestei componente se efectuează de țările beneficiare în cadrul gestionării descentralizate, fără controale *ex ante*, în conformitate cu dispozițiile articolului 18.

(2) Dispoziții suplimentare pot fi prevăzute în acordurile sectoriale și de finanțare menționate la articolele 7 și 8.

Dispozițiile trebuie să fie în concordanță cu normele relevante aplicabile programelor de dezvoltare rurală în statele membre.

▼B

Articolul 187

Calcularea plăților

Prin derogare de la articolul 44, contribuția comunitară la programele din cadrul acestei componente se calculează prin aplicarea ratei de cofinanțare prevăzute pentru fiecare axă prioritară în decizia de finanțare la cheltuielile eligibile certificate în cadrul fiecărei declarații de cheltuieli, în limita contribuției comunitare maxime stabilite pentru fiecare axă prioritară.

Articolul 188

Prefinanțare

▼M2

(1) În sensul acestei componente, plățile de prefinanțare se pot ridica la 30 % din contribuția Uniunii Europene pentru ultimii trei ani de desfășurare a programului în cauză. Sub rezerva disponibilității creditelor bugetare, prefinanțarea poate fi plătită în două sau mai multe tranșe.

▼B

(2) În cazurile în care sumele plătite pentru prefinanțare menționate la alineatul (1) nu sunt suficiente pentru asigurarea plății la timp a creanțelor provenind de la beneficiarii finali, aceste sume pot fi majorate pe parcursul perioadei de punere în aplicare, în conformitate cu dispozițiile prevăzute de acordurile sectoriale și de finanțare, pentru a permite acoperirea acestor necesități, cu condiția ca valoarea cumulată a plăților pentru prefinanțare să nu depășească 30 % din contribuția comunitară acordată în ultimii trei ani, astfel cum este stabilit în decizia de finanțare prin care au fost adoptate programele multianuale.

(3) Prima tranșă a prefinanțării este plătită de către Comisie după ce condițiile prevăzute la articolul 42 alineatul (1) au fost îndeplinite. Pot fi plătite tranșe suplimentare în urma unei cereri a țării beneficiare, în conformitate cu cerințele prevăzute la alineatele (1) și (2).

Articolul 189

Lichidarea conturilor

Dispoziții detaliate privind lichidarea conturilor sunt prevăzute în acordurile sectoriale și de finanțare menționate la articolele 7 și 8. Acestea trebuie să fie în concordanță cu normele relevante aplicabile Fondului Agricol European pentru Dezvoltare Rurală prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 1290/2005 al Consiliului ([1]) și în regulamentele de stabilire a normelor detaliate de aplicare a acestuia. Acestea ar putea prevedea în special necesitatea consultării Comitetului privind fondurile agricole.

Articolul 190

Criterii ale corecțiilor financiare

Prin derogare de la articolul 51 alineatul (2), Comisia aplică, în funcție de constatări, fie corecții sub formă de rate forfetare, fie corecții punctuale sau corecții care se bazează pe extrapolarea constatărilor.

([1]) JO L 209, 11.8.2005, p. 1.

▼B

Secţiunea 2

Evaluare şi monitorizare

Articolul 191

Evaluări *ex ante*, intermediare şi *ex post*

(1) În conformitate cu articolul 57, programul face obiectul unor evaluări *ex ante* şi *ex post* şi, după caz, unor evaluări intermediare efectuate de către evaluatori independenţi, sub responsabilitatea ţării beneficiare.

(2) Evaluările apreciază punerea în aplicare a programului din perspectiva atingerii obiectivelor prevăzute la articolul 12 din Regulamentul IPA.

(3) Modalităţile detaliate de efectuare a acestor evaluări pot fi prevăzute în acordurile sectoriale sau de finanţare menţionate la articolele 7 şi 8. Aceste modalităţi trebuie să fie în concordanţă cu normele relevante aplicabile programelor de dezvoltare rurală în statele membre.

Articolul 192

Comitetul sectorial de monitorizare

(1) În conformitate cu dispoziţiile articolului 59, ţara beneficiară instituie un comitet sectorial de monitorizare.

(2) Comitetul sectorial de monitorizare este compus din reprezentanţi ai autorităţilor şi ai organismelor competente şi din partenerii economici, sociali şi de mediu adecvaţi. Comitetul sectorial de monitorizare îşi elaborează şi adoptă regulamentul de procedură.

(3) Comitetul sectorial de monitorizare este prezidat de un reprezentant al ţării beneficiare. Comisia participă la activitatea desfăşurată de comitetul sectorial de monitorizare.

(4) Progresul, eficienţa şi eficacitatea programului în raport cu obiectivele sale sunt apreciate cu ajutorul unor indicatori care se raportează la situaţia iniţială, precum şi la execuţia financiară, realizările, rezultatele şi impactul programelor.

Articolul 193

Rapoartele sectoriale anuale

▼M1

(1) În cadrul acestei componente, rapoartele sectoriale anuale menţionate la articolul 61 alineatul (1) sunt prezentate Comisiei, coordonatorului IPA naţional şi ordonatorului de credite naţional în termen de şase luni de la sfârşitul fiecărui an calendaristic de punere în aplicare a programului.

▼B

(a) Astfel de rapoarte conţin informaţii privind progresul înregistrat în procesul de punere în aplicare, referindu-se în special la atingerea obiectivelor propuse, la problemele întâlnite în cadrul gestionării programului şi la măsurile luate, la execuţia financiară, precum şi la activităţile de monitorizare şi evaluare realizate.

(b) Rapoartele sectoriale anuale sunt examinate de comitetul sectorial de monitorizare înaintea prezentării acestora.

▼B

(2) Un raport sectorial final este prezentat Comisiei și coordonatorului IPA național, după ce a fost examinat de către comitetul sectorial de monitorizare, în termen de cel mult șase luni de la data finală de eligibilitate a cheltuielilor în cadrul programului.

Articolul 194

Dispoziții suplimentare privind monitorizarea și raportarea

Dispoziții suplimentare privind monitorizarea și raportarea pot fi prevăzute în acordurile sectoriale și de finanțare menționate la articolele 7 și 8. Aceste dispoziții trebuie să fie în concordanță cu normele relevante aplicabile programelor de dezvoltare rurală în statele membre.

PARTEA III

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 195

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2007.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

▼B

ANEXĂ

CRITERII DE ACREDITARE

Lista standard a domeniilor și a cerințelor aferente menționate la articolul 11 alineatul (2)

1. **Controlul mediului (constituirea și gestionarea organizației și a personalului)**

(a) Politica în domeniul eticii și al integrității

— asigurarea înțelegerii, de către toți membri organizației, a culturii organizaționale cerute de conducere.

(b) Gestionarea și raportarea neregulilor

— asigurarea faptului că eventualele nereguli constatate la nivelurile inferioare ale organizației sunt raportate și tratate în mod corespunzător, inclusiv prin protecția autorilor unor denunțuri.

(c) Planificarea, recrutarea, formarea și evaluarea personalului (inclusiv gestionarea posturilor sensibile)

— asigurarea faptului că organizația dispune, la toate nivelurile, de personal suficient și competent.

(d) Funcții sensibile și conflicte de interes

— asigurarea identificării personalului care ocupă „posturi sensibile” (de exemplu, cele în care personalul poate deveni vulnerabil prin natura contactelor lui cu terții sau a informațiilor pe care le deține);

— asigurarea aplicării unor controale adecvate (inclusiv a politicii de rotație a personalului, atunci când este necesar) în cazul posturilor sensibile;

— asigurarea existenței unor proceduri de identificare și prevenire a conflictelor de interese.

(e) Constituirea unor baze juridice privind organismele și persoanele

— asigurarea faptului că organismele și persoanele se bucură de autoritate juridică deplină în îndeplinirea funcțiilor lor.

(f) Instituirea formală, cu privire la toate sarcinile și posturile din cadrul organizației, a răspunderii, a responsabilității, a responsabilității delegate și a oricăror forme de autoritate aferente necesare

— asigurarea faptului că nici unul dintre membrii personalului nu are dubii cu privire la limitele responsabilităților sale. În cazul angajamentelor sau al plăților efectuate unor terți, un singur membru al conducerii ar trebui să fie responsabil de toate aspectele tranzacției;

— asigurarea faptului că mandatele și fișele postului etc. sunt actualizate și cunoscute.

2. **Planificarea/gestionarea riscurilor (planificarea intervențiilor)**

(a) Identificarea, evaluarea și gestionarea riscurilor

— asigurarea identificării și a gestionării riscurilor, în special asigurarea utilizării în toate domeniile a resurselor de control adecvate, în funcție de importanța diferitelor riscuri.

▼B

(b) Stabilirea de obiective și alocarea de resurse pentru atingerea acestora

— asigurarea stabilirii, la toate nivelurile, și a înțelegerii, la nivelul întregii organizații, a unor obiective privind realizările și impactul adecvate (și cuantificabile);

— asigurarea alocării adecvate a resurselor în vederea atingerii obiectivelor menționate anterior, respectând principiile unei gestionări financiare bune și transparente;

— asigurarea faptului că responsabilitatea privind atingerea acestor obiective este clară.

(c) Planificarea procesului de punere în aplicare

— asigurarea planificării cu claritate a etapelor necesare în vederea atingerii obiectivelor, inclusiv termenele și responsabilitatea pentru fiecare etapă în parte și, atunci când este necesară, analiza drumului critic („critical path analysis”).

3. **Activități de control (punerea în aplicare a intervențiilor)**

(a) Proceduri de verificare

— asigurarea unei duble verificări a tuturor etapelor din cadrul unei tranzacții (*ex ante* și, după caz, *ex post*).

(b) Proceduri de supraveghere, exercitate de conducerea responsabilă, a sarcinilor delegate subalternilor (inclusiv declarații anuale de asigurare din partea subalternilor)

— asigurarea faptului că responsabilitatea este susținută de o supraveghere activă și nu este considerată doar un concept pasiv sau teoretic.

(c) Reguli pentru fiecare tip de procedură de achiziții publice și de cereri de propuneri pentru atribuirea de subvenții

— asigurarea unui cadru juridic adecvat pentru toate procedurile de angajament de acest tip.

(d) Proceduri (inclusiv liste de control) pentru fiecare etapă a procedurilor de achiziții publice și a cererilor de propuneri pentru atribuirea de subvenții (de exemplu, specificații tehnice, comitete de evaluare, raportarea excepțiilor etc.)

— asigurarea faptului că fiecare membru al personalului își cunoaște responsabilitățile legate de sarcinile pe care le are în aceste domenii.

(e) Reguli și proceduri privind publicitatea

— asigurarea faptului că cerințele Comisiei în acest domeniu sunt îndeplinite.

(f) Proceduri de plată (inclusiv proceduri de confirmare a atingerii rezultatelor, și/sau a condițiilor de eligibilitate, „la fața locului” în cazul în care este necesar)

— asigurarea efectuării plăților numai pe baza unor cereri de plată justificate care îndeplinesc toate cerințele contractuale.

(g) Proceduri de monitorizare a realizării cofinanțării

— asigurarea faptului că cerințele Comisiei în acest domeniu sunt îndeplinite.

(h) Proceduri bugetare care să asigure disponibilitatea fondurilor (inclusiv a fondurilor necesare pentru menținerea punerii în aplicare în cazul în care finanțarea provenind de la Comisie este acordată cu întârziere sau refuzată)

— asigurarea faptului că autoritatea națională își poate respecta angajamentele contractuale locale, indiferent de întârzierea sau de întreruperile finanțării provenind de la Comisie.

▼B

(i) Proceduri pentru asigurarea continuității operațiunilor

— asigurarea identificării riscurilor importante care pot afecta continuitatea (de exemplu, pierderea datelor, absența unor persoane etc.) și a instituirii, atunci când este posibil, a unor planuri de intervenție.

(j) Proceduri contabile

— asigurarea unei contabilități complete și transparente, bazate pe principii contabile recunoscute.

(k) Proceduri de reconciliere

— asigurarea, atunci când este posibil, a reconcilierii bilanțurilor cu informațiile provenind de la terți.

(l) Raportarea excepțiilor, *inter alia*, a excepțiilor la procedurile normale aprobate la nivelul adecvat, a excepțiilor neaprobate și a deficiențelor de control, atunci când sunt identificate

— asigurarea faptului că abaterile de la practicile normale sunt întotdeauna înregistrate, consemnate și analizate la nivelurile adecvate.

(m) Proceduri de securitate (informatică și în alte domenii)

— asigurarea faptului că bunurile și datele sunt păstrate la adăpost de interferențe sau de orice daune de natură fizică.

(n) Proceduri de arhivare

— asigurarea disponibilității documentelor – cel puțin pentru verificările desfășurate de Comisie – pe parcursul perioadelor corespunzătoare în care trebuie păstrate aceste documente.

▼M1

(o) Separarea sarcinilor

— asigurarea atribuirii de sarcini distincte unor membri ai personalului diferiți pe parcursul aceleiași tranzacții, în vederea asigurării unor controale încrucișate automate.

▼B

(p) Raportarea vulnerabilităților controlului intern

— asigurarea înregistrării oricărei vulnerabilități a controlului intern, identificate la orice nivel, a înregistrării răspunsului conducerii cu privire la acestea, precum și asigurarea faptului că se dă curs răspunsului dat de conducere.

4. **Activități de monitorizare (supravegherea intervențiilor)**

(a) Audit intern, cuprinzând gestionarea rapoartelor de audit și a recomandărilor (NB: este diferit de activitățile de control și de supravegherea exercitată de conducere)

— asigurarea faptului că membrilor conducerii le sunt aduse la cunoștință rezultatele unor studii independente referitoare la funcționarea sistemelor acestora la nivelele inferioare ale organizației. Acestea pot cuprinde anumite verificări *ex post* ale tranzacțiilor, dar ar trebui să se concentreze în primul rând asupra eficacității și a eficienței sistemului și a structurii organizaționale.

(b) Evaluare

— asigurarea faptului că membrilor conducerii le sunt furnizate informații privind evaluarea impactului intervențiilor (în afara celorlalte informații privind legalitatea, regularitatea și procedurile operaționale care le sunt furnizate).

▼B

5. **Comunicare (asigurarea faptului că toți actorii primesc informațiile necesare pentru îndeplinirea rolului lor)**

Reuniuni de coordonare periodice ale diferitelor organisme în vederea schimbului de informații referitoare la toate aspectele de planificare și punere în aplicare, ca, de exemplu:

(i) raportarea periodică privind situația planificării programelor și proiectelor;

(ii) raportarea periodică privind situația punerii în aplicare a proiectelor în comparație cu planul de punere în aplicare

— procedurile de contractare (*inter alia*):

— progresul înregistrat în cazul fiecărei proceduri de licitație în comparație cu planul propus;

— analiza sistematică a greşelilor raportate la toate nivelurile (de exemplu, de către verificatori, controlori *ex ante*, auditori etc.);

— punerea în aplicare a contractelor;

— analiza controalelor din perspectiva raportului cost/beneficiu;

(iii) raportarea periodică, la toate nivelurile adecvate, privind eficiența și eficacitatea controlului intern

— asigurarea furnizării de informații adecvate în mod periodic tuturor membrilor personalului, de la toate nivelurile, pentru a le permite să își îndeplinească sarcinile.